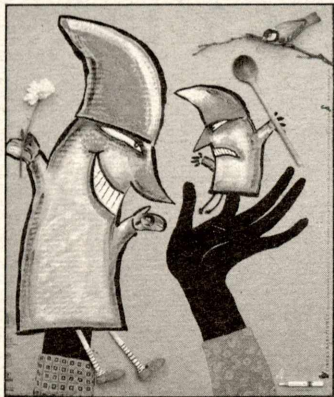

Horváth Mária plakátja

Március 24-28 között a kecskeméti Círóka Bábszínház szervezésében kerül sor a Magyarországi Bábszínházak Találkozója szakmai rendezvényre. Az eseményen jelen lesz az összes önkormányzati fenntartású bábszínház, valamint a hivatásszerűen működő társulatok. A fesztivál öt napja alatt, a hagyományokhoz híven három helyszi-

nen húsz előadást, és egy külföldi bábszínház vendégjátékát tekinthetik meg az érdeklődők. A szakmai beszélgetéseken hazai szakemberek és külföldi vendégek is részt vesznek. Terveik szerint húsz olyan külföldi vendéget is fogadnak, akik különböző nemzetközi fesztiválok képviselőiként lesznek jelen. A határon túli bábszínházak képviselőit is várják. Ezzel lehetőséget szeretnének teremteni arra, hogy a külföldi szakma átfogóbb képet kapjon a magyarországi bábjátszásról, valamint, hogy a találkozó ideje alatt kapcsolatok, meghívások szülessenek.

A találkozó lebonyolításán kívül a rendezvény ideje alatt mintegy 250 vendég étkeztetéséről és elszállásolásáról gondoskodnak a Círókások. A siker érdekében támogatásokat keresnek, akik bármilyen formában hozzá tudnak járulni a kecskeméti rendezvény megvalósulásához.

Cikk a Círókáról az 5. oldalon!

VII. évfolyam

3. szám

A SZÍNÉSZKIRÁLY

7. oldal

Itt a Bagoly!

10. oldal

UJJGYAKORLATOK

15. oldal

Filléreken alkudoztak

Két milliárd forinttal kevesebből gazdálkodik az előző évhez képest Kecskemét az idén. Szinte filléreken alkudoztak órákon át a képviselők a költségvetési vitában, de ami nincs, azt nem lehet se jól, se rosszul elosztani. A keret 22 milliárd forint. További egy milliárd forint hitel felvételét is tervezik. Így a város hitelállománya már eléri a három milliárd forintot.

Egyaránt össze kell húzni a nadrágszíjat a polgármesteri hivatalban és az önkormányzati intézményekben. Korlátozottak a lehetőségek a beruhá-

zásokra és felújításokra, és szűkebb lett az önként vállalt feladatok köre is. A tavaly elindított, idei esedékességű lakossági önerős közműberuházásokra negyven millió forint kellett volna, ám ez a javaslat nem kapta meg a szükséges támogatást.

Mint dr. Gál János (KÉVE) mondta a vitában: ez nem egy jó költségvetés, de mivel nem tud jobbat ajánlani, megszavazza. A képviselők - pártállástól függetlenül - részben egyetértek, részben nem, de összességében végül, öt óras vita után elfogadták az idei büdzsét.

Szerezze be a műsorfüzetet, hogy az Önt érdeklő rendezvényekről ne maradjon le!

Két vámudvar Kecskeméten

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunkat követően a vámkezelések száma igen csak megcsappan, ezért a vámudvarok száma is csökkenni fog. A Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága (VPOP) kérésére a Kecskeméten működő két vámudvar

közül a Bertrams Rt. által működtetett mellett tette le a voksot az Agroker Kft-vel szemben. A VPOP valamint a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium azonban olyan kedvező döntést hozott; hogy maradjon meg mind a két vámudvar. Még hozzá 1-es típusú besorolásban, azaz tel-

jes körűen végezhetik tevékenységüket.

A Bertrams Rt. még tavaly vásárolt meg egy területet az ipari parkból, ahol egy milliárd forintot fejlesztést kíván elindítani. Ide telepítik a vámudvart is, terveik szerint 2008-ig egy logisztikai centrumot alakítanak ki.

A működéshez elég

Húszmilliárd forint a megye idei költségvetési kerete. Ez kétmilliárddal kevesebb a tavalyinál, de nem fenyegeti az intézmények biztonságos működését.

Az illetékbevétele várhatóan 27,8 százalékkal emelkedik, ez 2 milliárd 40 millió forintot jelent. Ingatlanértékesítésből a megye mintegy 400 millió forint bevételre számít. Az állami támogatás ugyanakkor egy milliárd forinttal csökken. 44 millió forint többletkiadást eredményez a közgyűlési tagok tiszteletdíjának emelése, 23 millió forint szükséges a dolgozóknak járó étkezési hozzájárulás növelésének fedezetére. 2004-ben 350 millió forint hitel felvételét tervezik, amit fejlesztésre fordít az önkormányzat.

Címzett támogatással megvalósuló - részben kezdődő, részben folytatódó - beruházások a megyei kórház műtőrekonstrukciója, a garai szakosított otthon felújítása valamint a kiskunfélegyházi és a megyei kórház közös regionális

rekonstrukciója. Utóbbi teljes költsége 3,1 milliárd forint, 2007-ben történő befejezéssel. Területfejlesztési és minisztériumi támogatásból folytatódik a Cifrapalota felújítása.

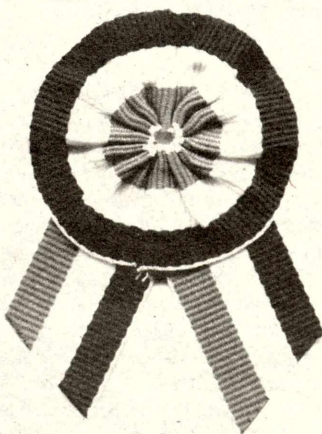
A saját forrásból megvalósuló önkormányzati beruházások között szerepel a megyei kórház fűtésrekonstrukciója, a Zománcművészeti Alkotóműhely épület-felújításának megkezdése, a kalocsai nevelési tanácsadó és logopédia végleges elhelyezése, valamint három városi múzeum felújításának folytatása.

A megyei önkormányzat idén új programot indít a kistérségek életmentő készülékkel (defibrillátorral) történő ellátására.

Nyolcvanegy olyan, háromszemernél kevesebb lakosú települési önkormányzat van, amely a programban érintett. Erre a célra tíz millió forintot kívánnak fordítani, az összeget alapítványi, kormányzati és pályázati forrásból egészítik ki.

m.

Vivát március 15!

Főépítész lett!

A KIK-FOR Kft ügyvezető igazgatója, Losonczy László látja el ez év végéig Kecskeméten a városi főépítési feladatokat. Kecskeméten évek óta nincs főépítész, s bár az állást jó néhány alkalommal meghirdették, ez idáig egyik jelentkező sem felelt meg az elvárásoknak. Losonczy László eredeti munkakörét is megtartja, ügyvezetői megbízása ugyancsak 2004 végéig szól. Az önkormányzati tulajdonban lévő társaság vezetőjét Szécsi Gábor polgármester kérte fel erre a feladatra, a közgyűlés pedig - mint munkáltató - hozzájárult, hogy eredeti munkaviszonyának fenntartása mellett köztisztviselői jogviszonyt létesítsen a polgármesteri hivatallal. Az erre vonatkozó rendelet szerint ugyanis megyei jogú város főépítési feladatát kizárólag köztisztviselőként lehet ellátni.

Energiatakarékos felújításra

Lakóépületek energiatakarékos felújítására Kecskemét már több ízben nyert el támogatást. 2001-ben homlokzat, tető és nyílászáró szigetelésre, fűtőkorszerűsítésre, lift felújításra 36 millió forint állami támogatást kapott a város 108 millió forint összértékű beruházáshoz, amely a következő év novemberéig elkészült. 2002-ben hasonló célokra 29 millió forint érkezett a Belügyminisztériumtól.

Tavaly az iparosított technológiával épült lakóházak energiatakarékos felújításához és korszerűsítéséhez meghirdetett támogatásra ugyancsak benyújtott pályázatot az önkormányzat. Ezúttal 48 millió forint támogatást nyert Kecskemét tizenegy lakóépület felújításához és korszerűsítéséhez. A beruházás több mint ötszáz lakást érint.

MESES SIKER. A Kecskeméti Rajzfilmstúdió Magyar népmesék című, közkeletű sorozatának egy epizódja ezúttal nemzetközi elismerésben részesült. A Horváth Mária rendezésében készült „A kővé vált királyfi” című mese Japánban a zsűri különdíját nyerte el a 2. nemzetközi „animációs népmese és legenda-fesztiválon”. A díjátadás március 13-án lesz.

A belopott szemét

Megszünteti az önkormányzat a mintegy három évvel ezelőtt létesített két hulladékgyűjtő pontot Kecskemét külterületén.

A Széles köz végénél illetve a Nyomási iskolától nem messze elhelyezett szeméthyűjtőket az indoklás szerint elsősorban nem a környéken élők használták, hanem erre szakosodott, illegálisan működő kisvállalkozások szállították oda a legkülönbözőbb ipari és épületbontási hulladékot, hogy megspórolják a lerakati díjat. Tavaly szeptemberben a közgyűlés még úgy foglalt állást, hogy a gyűjtőpontokat továbbra is fenntartja, ám pénzügyi fedezetet nem biztosított hozzá. Az idei költségvetésben ugyancsak nincs rá pénz. A megszüntetés külön eszközöket nem igényel, a köztisztaságra előirányzott keretből finanszírozzák.

Nem az iskolának, az életnek tanulnak...

Azon a polgári-körös fórumon, amit a Piaristák nagytermében tartottak a felzúduló kecskeméti polgárok, elhangzott: egy-egy tervezett épület magasságát jól lehet szemléltetni azzal, hogy léggömböket eresztenek abba a magasságba,

amедdíg az épület fog érni. Az ötlet megtervezett a gyerekeknek és tanárúknak egyaránt, s azon a február végi rajzórán azután kivonultak a nagy gödörhöz. Valóságos happening lett az esemény, fotósok kísérték a fiatalokat a tett színhelyé-

re. Sajnos az időjárás már nem volt ilyen kedvező az akcióra, de dicséretes a fiatalok tetterekészsége. Bebizonyították a latin mondás érvényességét.

Lapunk 2-3. oldalán több írás is foglalkozik a Malom Center ügyvel.

Tessék mondani, történt itt valami?

Lapunk olvasói nyilván már valamennyien tudják: formálisan is felmondott a városvezető FIDESZ az ő kecskeméti polgármesterének. E helyzetre már minden indulatos és érzelmes jelzőt elmondtak külföldi oldalakról, kik-kik érdekeik és hangulatuk alapján. Maga a polgármester egy azonnali interjúja végén ezt nyilatkozta: „Végül is nem történt semmi, ami veszélyeztetné a város működését.” Ha az ő fogalmait megértjük, vélhetően ebben igaza van. Hiszen eszerint ez a tízenéves (vigyázat, képzavarok következnek!) kód, amely a pocsoya sülyedő dagonyója fölött lebeg, az sokaknak – például a város politikai elitjének és általa fizetett médiumainak –, ez az úgynevezett „működés”. Ebbe csobbant most egy kis kavics, pár apró hullámot vetve. Mert megrezzentek azok, akik attól félnek, hogy a városházi asztaliókba ezután olyanok is belepillanthatnak, akik eddig ezt nem teheték. Többek megáltsodni látszanak, akiket ez a pillanatnyi zavaros helyzet természetes nyomóerő nélkül dobhatna a spiccre.

Talán több megfontoltsággal és óvatossággal kellene kezelni a helyzetet minden oldalon.

Sokak véleménye, hogy Szécsi Gábort – néhány pillanatnyi kilengéstől eltekintve – sosem értékelték igazán a város legfontosabb és főleg nem a mindennapi apró ügyei. Az még nem tesz valakit igazi városvezetővé, hogy akár kitűnően levezet egy képviselőtestületi ülést, vagy papír nélkül elmond néhány megnyitó beszédet (ahová éppen nem küld maga helyett az utolsó pillanatban valakit). Mert az összes többi fontos készsége vagy hiányzik, vagy nem gyakorolja, vagy annak ellentétével rendelkezik. Tehát ő már rég felülemelkedett rajtuk. Pártja és frakciója itt helyben is olyan, vagy olyanabb, mint az ország vagy a város teljes közelete. Hadn ne soroljunk itt jeltöket. Az sem titok, hogy ők így együtt hányszor kötötték „most már tényleg minden egyéb érdekét félretesszük” típusú örök szövetséget, mely utána rögtön a kiszöbön felbukott.

És most ez az ember kacsingat össze egy a fentinel sokkal heterogénebb, egyes kisebb részeit tekintve még több kritikával illelhető, úgynevezett ellenzéki csoporttal.

Itt most már nálunk akkora a nihil, hogy egy ilyen jellegű fordulat sem okozhat persze lényegi változást. Ez a város, amely 1990-ig létrejött és kiküzdött szellemi és anyagi javai utolsó morszáit éli föl, majd csak egy hosszú építkezésben állhat talpra, ahol az alapok nem ennyire ingatagok. Nincs valódi értelmiségi civil közélet, nincs ösztönző helyi fejlesztéspolitiká, sodródik és szétesett szinte minden, ami eddig kohézióban működött. Hogy a még létező jó erők valóban megmozduljanak, és felszínre kerüljenek, sajnos lehet, hogy tényleg egy igazi Mohács kell, és majd utána hosszú évek... Ez a mostani vihar a biliben a felriadt verebek esetleges más ágra szállásával, csak a helyi politikus és média-törpöknek nagy esemény.

Legfőljebb a jövőben nem idézhetjük Marinénüől a helyi politikai folklórnak azt a gyöngyszemét, miszerint azt választotta az egyszerű kopogtató cédulát gyűjtő aktivistának, hogy ő már megkapta Szécsi Pál miniszterelnök szírlapját. A fenti urak és hölgyek közül ki törődik őszintén a város teljes értelemben vett kultúrájának kis és nagy gondoljaival, a centerektől fuldokló kereskedőkkel, a cigányokkal, a megszűnő óvodák dadáival vagy a kis- és nagy utak kátyúival? Ettől a hajcihőtől cselekednének holnapról másképpen azok, akik eddig is úgy tették a dolgukat, ahogy?! (Őszinte tisztelet viszont az alig tucatnyi kivételnek!)

A reakciók pontosan kiszámíthatók. Azok az emberek, akik hasonlóan látják a dolgokat, füstölt fáradtan legyintenek és hallgatnak. Aikre vonatkozik, azok meg pártsemlegesen egységbe tömörülve felháborodottan tiltakoznak majd, hogy ők az ország egyik legjobb képviselőtestületi munkáját végzik. És majd mást is üzennek, mert a vélemények nyílt szembemondása már igen kiment a divatból.

Itt tartunk, és ezért a városi légkörért, hangulatért, a közéleti leépülésért, a kecskeméti városvezetések és képviselői garnitúrák nagyban felelősek. Náluk jobban talán csak mi, kecskeméti választópolgárok szégyellhetjük magunkat, hogy kiket ültettünk Kada Elek, Tóth László székébe, és velük szembe a padsorokba.

Kerényi György

Egy hete a Nemzeti Tanács vezeti a várost. Alig néhány új ember, a többi ott ült a közgyűlési teremben is, a várost ott is ellenőrizhették volna. Most forradalmárok valamennyien. De belül sokan fáznak az új időktől, s nehéz valami őszinte szót mondani, bátrát, s a jövőbe célzót vagy a múltat keresőt.

(Tóth László naplójából Kecskemét, 1918. december 22.)

Tóth László hírlapíró és szerkesztő, későbbi szociáldemokrata polgármester (1944-48-ig) írásából idézzük részleteket, amelyek a Kecskeméti Lapok 1935. áprilisi számaiban jelentek meg. Mintha a mának üzenne:

„54 esztendő előtt Lestár Péter vállalta el az emberi erőit csaknem túlszárnyaló feladatot, Kecskemét polgármesteri tisztének méltó betöltését. Lestár megindultan állott a közgyűlés színe előtt, a 900 ezer forint adósság elnémitotta az ígéretet szólamaikat. Nem egészen két évtized alatt tudásával és erejével rendbe hozta a város szénáját, és utódjának pályáját arannyal hintette be. „Kecskemét város finansziális feladatai oly zavarosak és bonyolultak, hogy a kibontakozásnak, a mihamarabb rendbehozatalnak még csak reményét sem táplálhatom magamban, legfőljebb a talajt készíthetjük elő, amelyen aztán az utódok tovább haladhatnak. A városnak terhes adósságai vannak, háztartása évről évre növekvő deficitet tüntet fel, amelynek fedezetéről gondoskodni kell, s mi a kilátás? Az, hogy jövedelmei nemhogy emelkednének, hanem csökkenni fognak.” (Ez volt 124 éve Lestár Péter székfoglalójában – a szerk.)

Kada Elek ragyogó székfoglalójában már a megizmosodott Kecskemét fejlődésének tényezőit jelölhette meg a társadalmi béke és egészséges közszellem megteremtésében a közgazdasági és közművelődési érdekek céltudatos felismerésében és megvalósításában, valamint a kifogástalan adminisztrációban. (1897-1913-ig polgármester)

Mi lehet a tengelye a polgármester tevékenységének az 1934. évben, a város – tagadhatatlanul komor – jelenében, erősen korlátozott lehetőségei között? Ezúttal csak az eszmei feladatok megvilágítására törekszünk az alábbiakban:

- 1.) Egyéniség álljon a város élén. Nem hivatali színezetű tevékenységgel, hanem erkölcsi, szellemi és anyagi erőket serkentő, összefogó és foglalkoztató irányítással.
- 2.) Az összetartozandóság tudatának elmélyítése, szolidaritás felébresztése és elevenné tétele a polgármester magas rendű feladata. Látnia kell az egész város életműködését. Jól előkészített közgyűlésről inkább hiányozhat a polgármester, mint a lakosság egyetemének gazdasági és kulturális megmozdulásairól.
- 3.) Összeköttetések kiépítése szinte már elkopott követelménye a haladó várospolitikának. A városvezetés a közületek mai vetélkedésében a megkövetelhető célokat csak akkor érheti el, ha a főispán mellett a képviselők és a felsőházi tag minden erővel: tekintéllyel vagy kitartó buzgalommal minden tevékenységükben átérzik a közös városépítő munka életbevágó jelentőségét.
- 4.) Teljes tájékozottság a modern városvezetés szempontjából, nem a közigazgatásban való jártassággal jelenti. A polgármesteri látókör megköveteli nemcsak a helyszíni ismereteket a belterületen és külterületen, hanem a környék életének vizsgálatát is. Kifogástalan adminisztrációnak és jó pénzügyi politikának a városvezetés eszmei feladatainak megoldása képezi alapját. Horizont és távoli célok nélkül hivatallá szürkül az egész közigazgatás.

A szorosabb együttműködés és érintkezés nemcsak a vezetők között fontos és elengedhetetlen. Az egész tisztviselői kart ismernie kell a polgármesternek, hogy javaslatot és észrevételt minél szélesebb körből kapjon, ellenőrzése és irányítása minél hatályosabb legyen. Senki sem születik polgármesteri és tanácsnokai ismeretekkel, hajlamai és képességei lehetnek, és ezeket fejleszteni és tökéletesíteni kell.

Miután a városvezetőség feladatai szétágazók, az élethez alkalmazkodók és ezért napról napra változók a magunk számára az állandó kritika jogát fenntartjuk. Mومن szerint a kritika történelmi alkotóerő, s ha a magunk mesterségét és városi vonatkozásában tájékozottságát nem becsüljük is sokra, merjük állítani és gyakorlatban igazolni, hogy a kritika városfejlesztő eszköz. Élni kívánunk vele.“

Helyzet

A márciusi első közgyűlésen Leviczky Cirill, a Fidesz-MPSZ megyei elnöke bejelentette, hogy a párt megvonja bizalmát Szécsi Gábor polgármestertől. Nem támogatják a közgyűlésben és a következő helyhatósági választáson sem.

Leviczky Cirill lapunk kérdésére elmondta, ez a döntés a legkevésbé sem jelenti, hogy a Fidesz nem vállalja tovább a város vezetését. Ahogy a testületi ülésen is hangsúlyozta, legnagyobb frakcióként, a koalíciós partnerekkel együtt továbbra is felelősséggel tartoznak a városért, és együttműködnek érdekében a közgyűlés többi frakciójával. Mint elmondta: koalíciós tanács létrehozását kezdeményezték a Fidesz, az MDF, a KELE-MIEP és az egy független képviselő részvételével. Ezt a konstruktív javaslatot partnereik elfogadták. Javasolják továbbá, hogy a közgyűlések előtt rendszeresen tartsanak frakcióvezetői egyeztetést, ezzel elkerülhetők a fölösleges politikai csatározások a közgyűlésben. Hogy a polgármester részt vesz-e ezeken, az tőle függ, mondta a megyei elnök, az elmúlt hat évben egyetlen frakcióvezetői egyeztetésen sem volt jelen. Leviczky Cirill bizonyos benne, hogy a közgyűlés ezután is működőképes marad, a Fidesz pedig nem fogja elveszíteni többségét.

A Fidesz kontra polgármester ügyben kialakult helyzetről megkérdeztük Brúszel Lászlót, az MSZP városi elnökét, a közgyűlés legnagyobb ellenzéki frakciójának vezetőjét is. Véleménye szerint a Fidesz ezen lépése mögött elsődlegesen nem a Szécsi Gáborral való szembenállás, inkább egyes, Fideszen belüli emberek ambíciói, továbbá bizonyos eddigi vagy ezután várható peres és más zűrés ügyek alóli kibúvás szándéka húzódik meg. Helyzetértékelése szerint a képviselőtestület a Fidesz frakció állapotától függetlenül is működőképes maradhat. A frakcióban is és rajtuk kívül még sokan a képviselők közül felelősen tekintenek a várospolitikára. A fontos döntésekhez ebben a helyzetben is ennek megfelelően adják majd meg a hozzájárulást. Az biztos, hogy az eddigi felelőtlen városvezetés nem folytatható tovább, és ehhez a Fideszen kívüliek sem adhatják majd a nevüket. Az MSZP illetékes testületei, valamint a frakció a következő napokban értékeli a helyzetet, és dönti majd el, hogy milyen irányt vegyen a politizálása a közgyűlési munkában.

Szécsi Gábor polgármester március 5-én bejelentette, hogy kilép a Fidesz-Magyar Polgári Szövetségből, és független polgármesterként tevékenykedik tovább.

m. á. - k. gy.

Kompromisszumot!

A városközpontban, az úgynevezett homoki domb szomszédságában tervezett Malom Center körül hónapok óta dúló vita egyik elindítója volt a Bács-Kiskun Megyei Építész Kamara. Városi helyi Dániel elnökhelyettes véleményét kértük:

Nem arról van szó, hogy a Malom Center egyáltalán ne épüljön meg. De ne ebben a formában! Mert rossz szellemet szabadíthat ki a palackból. Azt mondjuk, hogy egy ilyen nagy beruházásnál a városlakók érdekeit is figyelembe kellene venni. Legyen a befektetőnek tisztességes üzleti haszna, és gazdagodjon Kecskemét is, de úgy, hogy mindeközben ne sérüljön az itt lakók joga az élhető városhoz. A homoki dombi beépítési szerkezetet és építészeti karaktert meg kell őrizni. És persze nem azért, mert azt mi, kecskeméti építészek úgy gondoljuk, hanem azért, mert így döntöttek a képviselőink. Tizenkét évvel ezelőtt is és egy évvel ezelőtt is, amikor az újabb és újabb városfejlesztési koncepciókat elfogadva ismét és ismét megvédendő értéknek minősítették Kecskemét mezővárosi örökségét. A tervezett Malom Center nem illeszkedik ebbe a környezetbe.

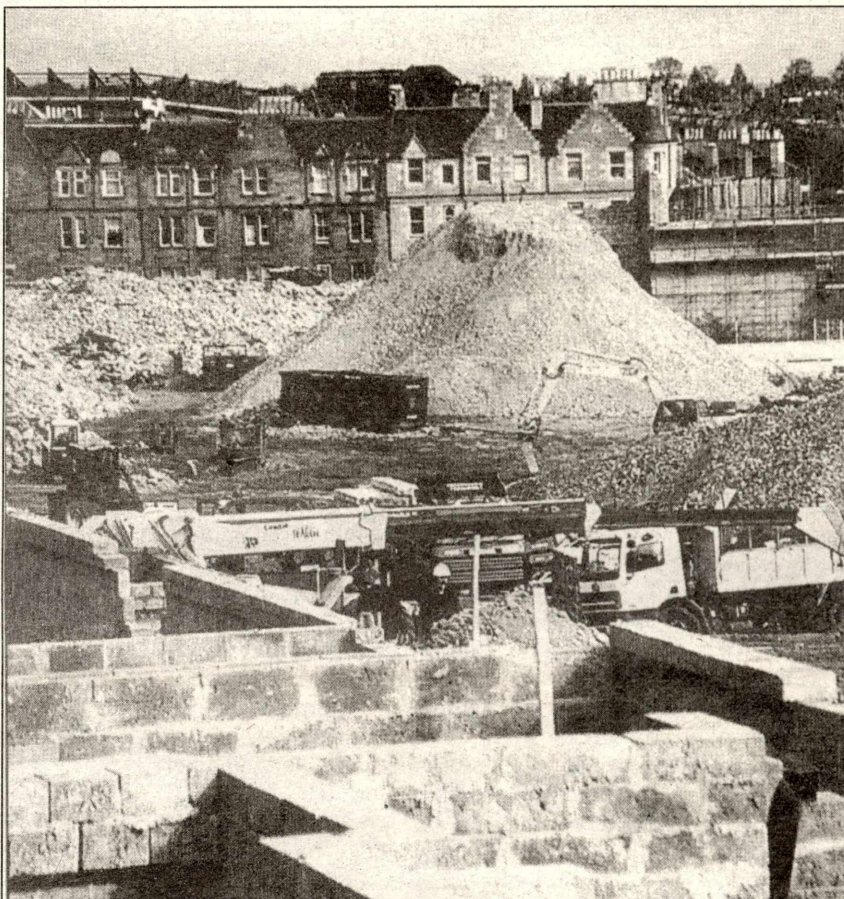
A párizsiak sem rombolták a belvárosukat csak azért, hogy az új pénzügyi és igazgatási központjuknak helyet adjanak, az végül a La Défense negyedben valósult meg, mindenki megelégedésére.

Ahhoz persze, hogy a jelenlegi helyzet-

Máshol így csinálják!

A fénykép nemrég készült Zürichben. Ott az építkezés adatait feltüntető óriásplakáttal és ilyen állványcsövekkel kell bemutatni a leendő épület magasságát. Ez a „bemutatás” az engedélyezés része és még a megfellebbezhetőség idején történik.

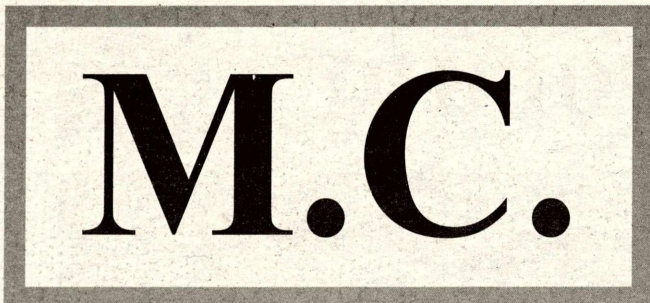
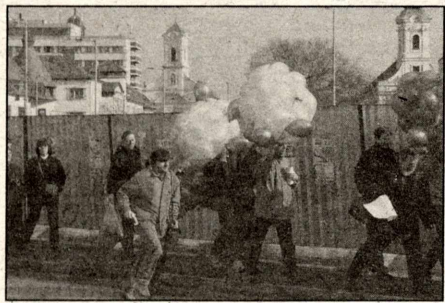

1998 koratavasán indult meg Edinburgh egyik leromlott állagú tömbjében az a rehabilitációs építkezés, amelynek során a lakónegyedbe ékelődő gyárépületeket (műszergyár) lebontották, majd teljesen lakótömbbé alakították. A környék a közlekedés és a már meglévő sűrű beépítés miatt tovább nem volt terhelhető, az önkormányzat komoly feltételként szabta meg, hogy a bontási-építési munkáknál törmelékiszállítás, illetve nagy volumenű anyagmozgatást nem szabad végezni. Ezért a bontott anyagot a helyszínen hasznosították. Érdekesség: a jó állapotú, a környezetbe illeszkedő iroda-épület-részeket nem bontották le, hanem abból is lakóházakat alakítottak ki. Vagyis, az épület lett elsődlegesen újrahasznosítva, kapott új funkciót.

sével a háttérben, kikapcsolták a nyilvánosságot és a demokráciát. Meglehet persze az is, hogy ha a képviselőtestület kívánt volna egy olyan radikális döntést hozni, amely a „fejlődés” érdekében építészeti örökségünk felszámolását eredményezte volna, akkor is egészen biztosan a döntés megszületéséig tiltakoztunk volna ellene. Mi kecskeméti építészek már láthattuk, hogy az elmúlt néhány évtizedben hány népboldogítóan volt hasonló grandiózus városfejlesztési ötlete Kecskeméten (gondoljunk itt csak a Batthyány utcára és az Árpádvárosra) de jól tudjuk, hogy ezek egyike sem igazán váltotta valóra a hozzá fűzött „szép” megígéreteket. Nekünk, hogy úgy mondjam, az fáj legjobban, hogy a nyilvánosság kizárásával, a képviselőtestület megkerülésével az építésgazgatási iroda döntött. Olyan ez, mintha a rendőr a közlekedés ellenőrzése helyett maga gyártana a KRESZ-szabályokat.

A tervezett épület közel kétszáz ezer léghöbméter. Ahhoz, hogy a homlokzat tagoltabb és szellősebb lehessen, itt-ott el kellene venni az épület tömegéből, ezért ésszerű kompromisszumot csak az jelenthetne, ha a befektető hajlandó lenne a tervezési programot jelentősen csökkenteni.

Mi nem a Malom Center ellenfelei vagyunk, hanem Kecskemét építészeti örökségének sorsáért aggodunk. Ez szakmánk felelőssége és egyben kötelessége is. Úgy gondoljuk, hogy olyan kompromisszumot kellene találni, amelyben senki sem érzi magát sem abszolút vesztesnek, sem abszolút győztesnek.

A magasságjelző léggömbkupac itt!

A léggömbökből összeállított „mérce“ szinte elvész a magasban: pedig a gyerekek pontosan ki-mérték a madzagot. Látható, hogy a jobboldalon lévő művelődési központ épületénél is mennyivel magasabb lenne a „gigantikus pénztárgép“. Kár, hogy a szeles időben nem sikerült a Malom Center tervezett épülettömegének teljes nagyságát „kilufizni“.

Vita telekhatárokról és rámpákról

Megszavazta a képviselőtestület azt a telekhatár-módosítást március eleji ülésén, amely ahhoz szükséges, hogy a tervezett Malom Center felépülhessen. A módosítást a beruházó ES Invest Kft kezdeményezte azzal, hogy a töredezett telekvonalakat az építkezés érdekében ki kellene egyenesíteni. A módosítás során százegy négyzetméter közterület a beruházó tulajdonába kerül, ugyanakkor rész az építési telekből a város tulajdonába megy át.

Szécsi Gábor polgármester január 16-án már megadta ehhez a hozzájárulást, a megállapodást és a vázrajzot viszont nem írta alá. Időközben ugyanis módosított a testület egy rendeletet, így telekhatár ügyekben a közgyűlés illetékes. Az ES Invest sürgette a döntést, arra hivatkozva, hogy a hozzájárulás már lényegében megtörtént, s ha a megállapodást nem írják alá, az a joggal való visszaélés. Ami szankciókat vonhat maga után.

A téma meglehetősen vitát gerjesztett az ülésen. **Horváth Zsolt** alpolgármester elmondta: szakértőkkel való konzultációk után úgy látja, a telekhatár megállapításakor történt hiba, az ES Invest Kft által megvett terület kisebb, mint ami a vázrajzon szerepel. Ezt a hibát miért az önkormányzatnak kell korrigálnia, kérdezte, miért nem az eladó és a vevő tisztázzák egymással? Azt is többször megkérdezte, ha az önkormányzat január 28-án még vi-

latkozott a földhivatallal a vázrajz helyességéről, mihez adta hozzájárulását a polgármester január 16-án? Kérdésére azonban nem kapott választ.

Kovács Antal azt firtatta, hogy az épület megközelítését szolgáló rámpákkal kapcsolatos hozzájárulást is tartalmazná-e a tulajdonosi nyilatkozat. Mint kiderült, tartalmazná. (Ez azért lényeges kérdés, mert a rámpák már közterületen lennének, a telekre ugyanis száz százalékos beépítettség terveztek. Rámpák nélkül viszont nem lehet az épületbe behajtani.) Több képviselő is szóvá tette, hogy miért csak egy félmondat szerepel erről a határozattervezetben, anélkül, hogy elmagyaráznák a képviselőknek ennek jelentőségét. Horváth Zsolt szerint a lehajtókat a mellékelt vázrajzon is fel kellett volna tüntetni.

Az ülésen elhangzott, hogy az ES Invest Kft egyeztető beszélgetésre hívta két nappal korábban a képviselőket. Erre a megbeszélésre, attól függően, hogy ki pártolja a beruházást, ki fenntartásokkal viseltetik iránta, igen különbözően emlékeztek a képviselők. Annyi bizonyos, hogy a cég vezetői váratlan felajánlásokat tettek. A napirendi pont tárgyalásának vége felé dr. Peredi Katalin jegyző be is jelentette, hogy kézhez kapta az ES Invest levelet, amelyben a cég három vállalatot tett. Eszerint hozzájárul a Petőfi Sándor utcai forgalom rendezési

költségeihez, a főtér rekonstrukciójának folytatásához, valamint egy műemlékvédelmi alapítvány létesítéséhez.

Ezek után a képviselők szünetet tartottak, hogy a frakcióvezetők megállapodhassanak. **Brúszel László** ismertette a tanácskozás végeredményét, miszerint a polgármester írja alá a telekhatár-módosításra vonatkozó megállapodást. A lejárókról azonban a következő alkalommal döntsön a közgyűlés. Előbb tisztázni kell a hatásköröket, de az biztos, hogy a rámpa levezető része által elfoglalt közterületet nem lehet magántulajdonba adni. Emellett kössenek egy polgárgazsági szerződést azokról a felajánlásokról, amiket a beruházó tett. Végül a képviselők ebben maradtak.

Az azért nem egészen világos, minek a fejében tették a vállalatokat az ES Invest vezetői? Cserébe a telekhatár-módosításért vagy azért, hogy felépíthessék az általuk megálmodott, de viták kereszttüzébe került, az örökségvédelmi hivatal és sok kecskeméti által elutasított épületet? Az első feltétel teljesült. A második viszont, mint azt a polgármester egy sajtótájékoztatóján erősen hangsúlyozta, nem a közgyűlés és az önkormányzat hatásköre, hanem szigorúan hatáskörrel eljárás során dől el. Lehet ezt különféle vállalatokkal és területi kupeckedés befolyásolni?

M. Á.

Az ES Invest (nem) válaszolt

Szerettünk volna helyet adni az ES Invest Kft álláspontjának is. Három kérdést faxoltunk el irodájukba. Szőke István a cég vezetőinek nevében azt a tájékoztatást adta: a közgyűlésen elhangzottak minden szempontból jól megvilágítják az ügyet, ezért a konkrét kérdésekre nem kívánunk válaszolni. Kérdéseink

egyébként a következők voltak:

1. Igaz-e, hogy nincs érvényes környezetvédelmi engedély a beruházáshoz, valamint, hogy az örökségvédelmi hivatal ismét elutasítóan foglalt állást?

2. Valóban belemennének olyan kompromisszumba, hogy csökkenjenek a tervezett épület méretei? (A képviselők szerint ez

hangzott el az egyeztetésen.) Ha igen, ez azt jelenti, hogy áttérítik és újra benyújtják a kérelmet? Ha nem ezt jelenti, akkor mit?

3. A közgyűlésben elhangzott, hogy a befektetők bizonyos vállalatokat tennének a város javára. Mik ezek és milyen feltételek mellett teljesítenék?

Malom Center eseménynaptár

1994.: A Koronaimpex Kft. megvásárolja a létesítmény elhelyezésére szolgáló ingatlan 1295/6544 tulajdoni hányadát.

2002. november 22.: A Csősz és Társas Kft. megvásárolja az ingatlan 1173/6544 tulajdoni hányadát.

2003. január: A Finta József - Farkas Gábor tervezői páros és a befektető ES Invest Kft egyeztetéseket folytat az építési hatóságnál a létesítmény tervezésével és engedélyezésével kapcsolatos menetrend tisztázására.

2003. február 20.: A KELE fórumot tart, ahol a városrendezési terv folyamatban lévő korszerűsítése a téma. A fórumon jelen volt Bognár István osztályvezető is. A megjelentek egyhangúlag úgy foglaltak állást, hogy a malom megszüntetése helyett annak átalakításában kell gondolkodni.

2003. március: Az építési hatóság kéri, hogy a befektető még a bontási engedély kiadása előtt mutassa be számára az építendő létesítmény vázlattevéit.

2003. március 3-7.: A Gazdasági Malom Bontási engedély kérelmének beadása az építési hatósághoz.

2003. március: Az ES Invest Kft. megvásárolja az ingatlan 3816/6544 tulajdoni hányadát az OTP pedig a 260/6544-ed részét.

2003. március: Az ES Invest Kft. jelzi az építéshatóságnak, hogy tervekkel nem szolgálhat, de különféle vállalatokat tesz, például azzal kapcsolatban, hogy az építendő létesítmény „figyelembe veszi a jelenlegi megszokott tömeglátványhoz igazodó méreteket.“

2003. március: Az ES Invest Kft. új terveket keres a nagyszabású beruházáshoz.

2003. március 27.: Finta József levele az ES Invest Kft.-nek a tervezési munka azonnali leállításáról.

2003. április: Farkas Gábor szóbeli bejelentést tesz az ES Invest Kft. és a polgármesteri hivatal számára a bontási tervdokumentáció tervezői nyilatkozatának visszavonásáról.

2003. április 4.: A polgármesteri hivatal kiadja a helyi védelem alatt álló, ipartörténeti jelentőségű Gazdasági Malom bontási engedélyt.

2003. április 11.: Farkas Gábor építész keresetet nyújt be a városi bíróságnál a bontási tervdokumentációra vonatkozó tervezési szerződés felbontására és levélben értesíti a polgármesteri hivatalt a tervezői nyilatkozat visszavonásáról.

2003. április 22.: Kerényi József Kossuth-díjas építész levelet ír Szécsi Gábor polgármesternek a Gazdasági Malom épületének megmentése érdekében.

2003. május 5.: Kerényi József másodszor is levelet ír a polgármesternek a malom megmentése érdekében.

2003. június: Lebontják a régi malmot.

2003. szeptember 24-26.: Az építéshatóság kiadja a Malom Center elvi építési engedélyt.

2003. szeptember 25.: A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elutasítván dönt az elvi építési engedélyezési tervdokumentációval kapcsolatban, de 90995-5/2003 számú állásfoglalása a törvény szabta harminc napos határidőn túl érkezik az építéshatósághoz.

2003. október 2.: Az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség felügyeleti intézkedést kér a Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatalnál és a Környezet és Természetvédelmi Főfelügyelőségnél, mert az építési hatóság a környezetvédelmi engedély és az ő szakhatósági hozzájárulása nélkül adta ki a létesítmény elvi építési engedélyt.

2003. október 22.: a közgyűlés az előzetes környezeti hatástanulmányra nem tesz észrevételt, a tervezett épület ellen nem emel kifogást.

2003. október 31.: A Kecskeméti Lokálpatrióták Egyesülete Szécsi Gábor polgármesternek címzett levelében tiltakozik a létesítménynek ebben a formában történő megépítése ellen.

2003. november 5.: A Városházi Hírek novemberi számában megjelenik az értesítés a létesítmény előzetes környezeti hatástanulmányának közzétételéről és az észrevételezésre vonatkozó felhívás.

2003. november 11.: A Bács-Kiskun Megyei Építész Kamara elnöksége levélben fordul a megyei közigazgatási hivatalhoz, az épület tervezése és az engedélyezés körül kialakulni vélt anomáliák kivizsgálását kérve.

2003. november 16.: A Városházi Hírek novemberi számában megjelent hirdetmény alapján az önkormányzatnál leadásra kerül az előzetes környezeti hatástanulmány kritikája, huszonegy kecskeméti építész aláírásával.

2003. november 19.: A területi tervtanács elutasítja a tervdokumentációt

2003. november 21.: A megyei építész kamara a Petőfi Népe napilapban Szécsi Gábor

polgármesternek címzett nyílt levélben tiltakozik a létesítménynek ebben a formában történő megépítése ellen.

2003. november 24.: Az építész kamara elnöke a Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatalnál lehetőséget kap a tervdokumentációba való betekintésre, a tervező tervezési jogosultságának ellenőrzése céljából. Kiderül, hogy a tervek saját kezű aláírásával jegyző építésznek nincs megfelelő tervezési jogosultsága.

2003. november 24.: A Dél-alföldi Területi Főépítész Iroda TT279-7/7/03. számú ajánlása - elutasító állásfoglalása - a 2003. év november hó 19. napján megtartott tervtanácson bemutatott elvi építési engedélyezési tervdokumentációval kapcsolatban.

2003. november 27.: Az építész kamara a Tudomány és Technika Házában sajtótájékoztatót tart a Malom Center tervezése és elvi építési engedélyezése körül kialakult anomáliák kivizsgálását sürgetve.

2003. december 2.: A megyei Mérnök Kamara a Petőfi Népeben megjelent állásfoglalásában csatlakozik az építész kamara álláspontjához és tiltakozik a létesítménynek ebben a formában történő megépítése ellen.

2003. december 8.: Az építész kamara első levele a megyei főügyésznek a vélt törvénysértésekről. Ezt még két levél követi.

2003. december 18.: A befektetők sajtótájékoztatóra invitálják a média képviselőit, amiből a helyszínen partnernálkozó, makett-bemutató és hidegbüfé lett.

2004. január 7.: A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal 92016-12/2003. számú szakhatósági állásfoglalásában elutasítja a létesítmény építési engedélyezési tervdokumentációját. Az indoklás szerint két építészeti és egy formai ok (az örökségvédelmi hatástanulmány hiánya) miatt mondanak nemet.

2004. január 10.: Az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség 10-285-1-1/2004. számú elutasító szakhatósági állásfoglalása a létesítmény építési engedélyezési tervdokumentációjával kapcsolatban.

2004. január: A Dél-Alföldi Területi Főépítész Iroda kéri dr. Peredi Katalin jegyzőt, hogy az építési engedélyezési tervdokumentációból kimaradt tervszűri-állásfoglalást mielőbb pótolja. (A jogszabály szerint ezt kötelező mellékelni.)

2004. január 20.: A főügyész állásfoglalása az építész kamara bejelentéseivel kapcsolatban. A főügyész szerint nem történt súlyos törvénysértés az elvi építési engedély kiadásakor, mulasztásokat viszont követett el az építéshatóság, ezért az ügyesség felszólásban figyelmeztette a hivatalt, hogy a jövőben gondosabban járjon el.

2004. január 27.: A megyei főügyész sajtótájékoztatót tart az ügyben.

2004. január 27.: A Szövetség és a Polgári Körökért szervezésében több százan vesznek részt egy fórumon a Piarista Gimnáziumban, tiltakozva a tervezett épület ellen.

2004. február 11.: A kecskeméti képviselőtestületben a Fidesz és az MSZP egyaránt ki nyilváníti, hogy nem ért egyet dr. Szécsi Gábor polgármesternek a Malom Centerrel kapcsolatos álláspontjával. Leviczky Csill, a Fidesz városi szervezetének elnöke beszámolót kér az elvi építési engedély kiadásáról a jegyzőtől és a polgármestertől, ami egy későbbi vizsgálat alapja lenne.

2004. február 13.: A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal ismét elutasítja az építési tervdokumentációt. Bár a befektetők pótolják az örökségvédelmi hatástanulmányt, de a hivatal szerint az elutasítás két építészeti oka továbbra is fenn áll: az épület nem illik a környezetbe, és nem összeköti a városrészeket, hanem éppen kizárja köztük a kapcsolatot.

2004 február 16.: Piarista diákok rendhagyó rajzórán luftballonok segítségével „modellezik“ a tervezett épületet.

2004. március 1.: Az ES Invest Kft tájékoztatót tart a képviselőknek a beruházásról. A sajtót - kizárják.

2004. március 2.: Felhívás jelenik meg a képviselőkhez a megyei lapban 44 kecskeméti polgár aláírásával a Malom Center megépítése mellett. A következő számban nyilatkozik két aláíró, hogy nem írt alá semmit, és nem érti, hogy került a neve a felhívásra.

2004. március 3.: A képviselőtestület hosszabb vita után megszavazza az építéshez szükséges a telekhatár-módosítást. Ugyanazon nap két további felhívás lát napvilágot a PN-ben: az egyikben húsz civil szervezet és háromszáz kecskeméti polgár nevében kéri az önkormányzatot, hogy vizsgálja felül a Malom Centerrel kapcsolatos döntéseket, a másikban az építész kamara fejt ki álláspontját.

Egészségügyi fórum

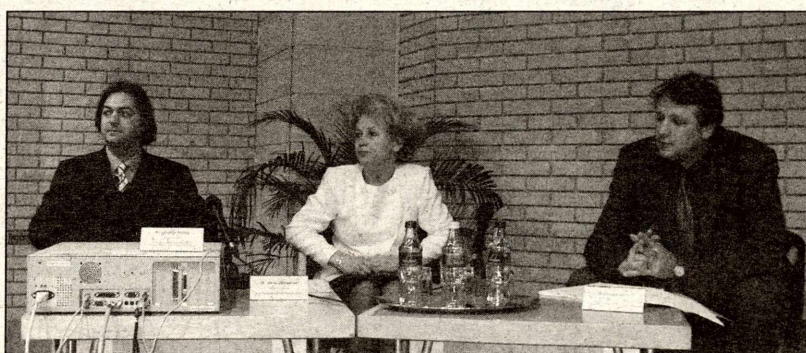

A megyei könyvtárban működő Bács-Kiskun Megyei Európai Információs Pont 2004. február 27-én Az európai uniós csatlakozás hatása a magyar egészségügyre címmel szervezett fórumot. A meghívott vendégek előadásai-
ban kiindulópontként a jelenlegi hazai helyzetet bemutató vázlatok fel a jövőbeni, a csatlakozással életbe lépő teendőket a csatlakozási folyamat tükrében.

A rendezvényen résztvevő vendégeket Ramháb Mária, a Katona József Könyvtár igazgatója köszöntötte. A rendezvény moderátoraként dr. Zombor Gábor, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórházának főigazgatója elsősorban a mindennapi életben, a gyakorlatban előforduló kérdéseket igyekezett a fórum vezérfonalaként megfogalmazni. Vitaindítóként uniós csatlakozásunk kapcsán azt a kérdést tette fel: hogyan tud alkalmazkodni Magyarország az Európai Unió gyakorlatához anélkül, hogy a magyar egészségügyre túl nagy terhet háruljon - például, az egészségügyben dolgozó migrációja illetve a Magyarországon kezelésre szorult betegek tekintetében.

A rendszer reformját uniós csatlakozásunk miatt kell végrehajtani, meg kell felelnünk az EU által elfogadott normáknak. A követelményekről, az uniós egészségügyi politikájáról, a politika céljairól, közösségi programjairól dr. Városi Zsuzsanna, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, megyei tisztifőorvosa tájékoztatta a jelenlévőket.

Az egészségügyet a Maastrichti Szerződés emelte közösségi szintre, a tagállamok kizárólagos belátása szerint szerveződik, mégis: az Európai Közöség már létrejöttétől kezdve széles körben fogadott el az emberi élet és egészség védelméért szolgáló intézkedéseket. Más közösségi politikákban belül is (fogyasztóvédelem, környezetvédelem, áruk szabad mozgása) fontos szerepet játszanak az egészségvédelem szempontjai. Közös követelményi rendszerét nyolc egészségügyi programon keresztül valósítja meg (Egészség-ösztönzés, Egészség-monitoring, AIDS és egyéb fertőző betegségek, Ritka betegségek megismerése, Balesetek, sérülések megelőzése, Környezetszennyezés, egészségkárosító hatások csökkentése, Kábítószer függő-

Dr. Lengyel Balázs, dr. Városi Zsuzsanna és dr. Zombor Gábor

ség megelőzése). A megyei tisztifőorvos előadásából információkat tudhattunk meg az uniós 2001 - 2006 közötti egészségügyi stratégiájának akcióprogramjairól, és az integrált egészségügyi stratégia célkitűzéseiről.

Az egészségügyi politika jogi háttéréről dr. Lengyel Balázs, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár Nemzetközi és Európai Integrációs Főosztályának vezetője tartott

előadást, melyben ismertette az uniós egészségbiztosítási rendeletet, a különböző egészségügyi rendelkezéseket és összefoglalta az egészségbiztosítási kártya egységesítésére, illetve magyarországi bevezetésére vonatkozó tudnivalókat.

A rendezvény vendégei uniós csatlakozásunkat az egészségügy szempontjából a felmerülő sok-sok kérdés mellett pozitívnak látták - mondván, hogy a reformra szükség van, a pályázatokkal fejlesztések valósulhatnak meg, és a gazdaságban mutatókozó fejlődés az egészségügyre is mindenképpen hatással lesz.

- k -

Pártfogó felügyelők és jogi segítségnyújtók

A büntetőpolitika átfogó reformjának részeként 2003. július 1-jén létrejött az Igazságügyi Minisztérium Pártfogó Felügyelői Szolgálat.

A megyei hivatalokban együtt dolgoznak a fiatal és felnőtt korú bűnelkövetők pártfogó felügyelői. A megerősített pártfogó szervezet tevékenységével, a következtetés felügyelet és segítségnyújtás eredményeként remélhetőleg szélesebb körben kerül sor az alternatív büntetések és intézkedések - a vádemelés elhalasztása, próbára bocsátás, közérdekű munka, felfüggesztett szabadságvesztés - alkalmazására. Ezzel csökkenhet a börtönnépesség, a büntetés-végrehajtási intézetek túlszűfolttsága és a költségvetési kiadások. Egyben elkerülhetők a börtönártalmak azon bűnelkövetők körében, akik először kerültek összeütközésbe a törvénnyel, akik a társadalomra kevésbé veszélyes bűncselekményt követtek el.

Az új szakmai koncepció a hagyományos pártfogói feladatokon, az utógondozáson, a pártfogó felügyelet ellátásán és közérdekű munka büntetés végrehajtásának megszervezésén, ellenőrzésén túl, további feladatokat is meghatározott. Így a pártfogó felügyelők már a büntető igazságszolgáltatás vádemelési és ítélezési szakaszába is bekapcsol-

lódnak. Környezettanulmányt és pártfogó felügyelői véleményt készítenek, ezzel is segítve az ügyészség, bíróság munkáját.

Az eltelt hónapok eredményei, az igazságszolgáltatás résztvevőinek visszajelzései bizonyítják, hogy helyes döntés volt a szervezet átalakítása, a központi szakmai irányítás bevezetése. Szolgáltatunk a bűnméltóság megelőzésének egyre hatékonyabb színterére lesz.

A Bács-Kiskun Megyei Hivatal pártfogó felügyelőit a Kecskeméti, Széchenyi sétány 6. szám alatti irodáikban kereshetik fel a helyi ügyfelek.

A hivatal tevékenysége 2004. április 1-től tovább bővül. Az Országgyűlés 2003. október 20-án fogadta el a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényt, melynek célja, hogy létrejöjjön a szociálisan rászorulóknak részére egy olyan intézményrendszer, amelyben szakszerű jogi tanácsadást és eljárásjogi képviseletet kaphatnak az érintett állampolgárok. Hiszen ma már az anyagi és eljárásjogi alkalmazása magas szintű jogi ismeret feltételez, ezért a legtöbb esetben jogi szakember segítségét kell igénybe venni. Ennek költségét viszont az eltérő anyagi lehetőségek miatt nem mindenki tudja vállalni. Ez az új szolgáltatás az

esélyegyenlőség alkotmányos elvét biztosítja.

Az engedélyezési, nyilvántartási feladatokat és az egyszerűbb megítélésű ügyekben tájékoztatás, felvilágosítás adását a megyei hivatal végzi majd.

A konkrét segítségnyújtást az Igazságügyi Minisztérium Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Országos Hivatalában vezetett szolgáltatási névjegyzékbe felvett ügyvédek, közjegyzők, egyetemi oktatók, társadalmi szervezetek - jogi segítők - látják el. Munkadíjukat az állam fizeti, illetőleg előlegezi.

Április 1-től még csak peren kívüli ügyekben van lehetőség a segítségnyújtás, tanácsadás, beadványok, egyéb iratok készítésének kérelmezésére. 2006. január 1-től viszont már perbeli képviseletet is igényelhetnek a hivataltól a szociálisan rászoruló állampolgárok.

Április 1-től a Kecskeméti, Széchenyi sétány 5. szám alatti irodáikban várjuk a peren kívüli ügyekben jogi segítséget kérő feleket.

Illés Tiborné

IM Pártfogó Felügyelői és Jogi Segítségnyújtó Szolgálat Bács-Kiskun Megyei Hivatalának igazgatója

Ezer aláírás

Csaknem ezer aláírás gyűlt össze az Izsáki úti kórház, illetve a Nyíri úti kórház főbejáratánál, a február utolsó napján tartott munkaspárti akción. A párt elnöke, dr. Thürmer Gyula is ott volt a megmozduláson. A tavaly augusztus végén elkezdett aláírásgyűjtés célja, hogy a decemberben az alkotmánybíróság által formai okok miatt ugyan elutasított, de tartalmi szempontból alkotmányellenesnek nem minősített kórházprivatizációs törvényről népszavazás döntessen az ország. A legutóbbi adatok szerint országosan eddig mintegy 225 ezren írták alá az ívet, közülük több mint 9500-an Bács-Kiskun megyében, 3500-an pedig a híres városban. A Magyar Orvosi Kamara, civil szervezetek, valamint a Fidesz - MPSZ és a MIÉP is egyetértenek azzal, hogy az egészségügyi közszolgáltatás intézmények maradjanak állami, önkormányzati tulajdonban, az ezzel ellentétes törvényt ezért vonja vissza az országgyűlés. A népszavazás kezdeményezéséhez csupán 200 ezer szignó szükséges - főleg azért folytatják még mindig a gyűjtést, mert sok aláírás esetében vitatható az érvényesség. A munkaspártiak egy hónapon át, március hatodikáig minden egyes napon várják a további csatlakozókat a Nyíri úti kórháznál, illetve az SZTK-nál.

Varga Károly

Kisebbségek Európában

A megyei könyvtárban működő Európai Információs Pont szervezésében Kisebbségek Európában címmel tartottak fórumot március elején. Dr. Kondorosi Ferenc, egyetemi docens, az Alkotmánybíróság elnöki főtanácsadója a kisebbségi jogok nemzetközi és európai uniós védelméről tartott előadást, Pecze Zoltán, a Külügyminisztérium főosztályvezetője az uniós tagállamainak gyakorlati kisebbségpolitikájáról beszélt a részt vevőknek.

Dr. Kondorosi Ferenc hangsúlyozta: bár az Európai Unióban csak a kilencvenes években kezdtek igazán foglalkozni a kérdéssel, az utóbbi években egyre több tagállam érez felelősséget a kisebbségek sorsa iránt. E téren mi magyarok példaként alkottunk a hazai intézményrendszer - azaz a kisebbségi önkormányzatok - létrehozásával. Az EU szerint Magyarországon két probléma megoldatlan: a kisebbségek parlamenti képviselete és a romák helyzete.

Az uniós által 1998-ban elfogadott keretegyezmény értelmében mindenki szabadon dönthet arról, hogy kíván-e valamely nemzeti kisebbséghez tartozni, ugyanakkor önkényesen senki sem vallhatja magát egy kisebbség tagjának.

Dr. Kondorosi Ferenc, Pappné Farkas Klára és Pecze Zoltán

(Magyarán szólva: ahhoz, hogy valaki kisebbségként határozza meg önmagát, annak feltétele az, hogy valóban kisebbségi származású legyen. A szerk.)

Pecze Zoltán főosztályvezető szerint az uniós kisebbségpolitika fordulat előtt áll, s egyelőre nehéz megjósolni, milyen irányt vesz: a kisebbségi jogok erősítése vagy inkább az asszimiláció elvárása felé. Példaként utalt a francia „fejkendőtörvényre”, illetve a Hol-

landiában zajló vitákra a bevándorlók integrálásáról.

Pappné Farkas Klára, az Európa Tanács Információs és Dokumentációs Központjának igazgatója bemutatta a könyvtárban látható kiállítást, amely része a központ és az Országos Idegen-nyelvű Könyvtár közös „Határtalan Európa” című sorozatának. Az európai kisebbségeket, illetve az ET kisebbségi politikáját bemutató kiállítást március 12-ig lehet megtekinteni.

Őszi szimpátia

A találkozást Mancival nem tudtam elkerülni: egy üzletből kilépve ott állt előttem. Tudtam, panaszkodni fog, nyilván betegségeit sorolja, öklével rá-rácsapva a sajjó, lüktető, égő testrészeire,

Félelmem nem volt alaptalan, ám ezúttal nem önmagával foglalkozott, apjáról szólt a panaszáradat.

Lajos bácsi ugyanis özvegyen, teljes magányában összebarátkozott a vele egykorú szomszédasszonnyal. Esténként együtt nézik a tévét, még teát is isznak, mézzel, „mert az a legdrágább”.

Manci hadart, sístergős szóáradatából kihámoztam, hogy bő egy éve tart a kapcsolata, Juliska - „az a vén dög” - egyidős Lajos bácsival, „kéthetes”. Már naponta együtt töltik az estéket...

- És ez miért baj? - szakítottam meg Manci tirádáját.

- Mert bemocskolja anyám emlékét! Meg mit szólnak az ismerősök? Valaki kileste a redőnyrésen, hogy Juliska miként kevergeti apám teáját, hogy minél előbb hűljön!

- És lehült? - nevettem Manci szavain.

- Tényleg nem értem? Mindketten özygyek, öregek, miért nem tévénnek otthon, egymagukban, korukhoz illő módon?

- Meghibbantál, Manci? - fordítottam komolyra a szót. Aminek örülnöd kéne, azon dühöngsz, csináld a műbalhét. Hecceld magad és nemsokára azon tépeldsz, hogy Juliska néni szerelmes-e apádba...

- Szóval igazat adsz a két vénembernek? Nem hittem volna rólad! - szólt céklaszínűre váltott arccal. Aztán otthagyt.

Jó pár hét eltelt, amikor a Piacsarnokban összefutottam a két öreggel. Almát vettek, meg egy kis húst a vasárnapi ebédhez. Bizony látszott rajtuk a Manci emlegette „két hetes”, ám derűsek voltak, láthatóan jó volt nekik így, együtt.

Vegyél még nápolyit, Juliska, - mondta Lajos bácsi és elvette a súlyos szemüveget viselő asszonytól a kosarat.

- Ha majd találkozik Manci lányommal, - fordult felém az öreg kőműves, - panaszkodni fog rám. Nem baj. Azt mondja az ismerősöknek meg a rokonoknak, hogy bolond lettem. Gyalázom a tíz éve halott feleségem emlékét. Dehogy gyalázom! Csak jól esik, hogy nem vagyok olyan sokat egyedül. A Juliska is özvegy, ismerjük egymást vagy ötven éve, az urával együtt is dolgoztam. Az ő családjának, a fiának semmilyen kifogása nincs ellenünk. Mert nem szeretem ez, kérem, hanem szimpátia! Úgy mondhatom: őszi szimpátia. Kinek vétünk vele?

Karácsony után Juliskával kigondoltuk, miként tudnánk Manci haragját csillapítani. Igaz, kiházasítottam tisztességesen, szép házat is kapott, és mégis talán attól fél, hogy nem jussol utánam...

Juliska visszaért a háromféle nápolyival, berakta az almák tetejére a kosárba.

- Mondom, hogy Juliska is hallja, milyen jól kigondoltuk, hogy nyugtunk lehessen. Elmentünk egy közjegyzőhöz és végrendeletet csináltunk. Mondta ugyan az öcsém, hogy azt lehet házilagosan is, de úgy voltunk vele, hogy legyen pontos, olyan, amilyen kell, ha elmegyünk...

Mindkettőnknek szépen megcsinálta, Juliskám a fiára, én meg, persze, erre a makrancos lányomra hagyok mindent. Pontosan úgy, ahogy a törvények is megírják.

És most, a hét elején csináltattunk róla másolatot. Tíz forintba került minden oldal! Aztán ajánlott levélben föladtuk a gyerekeinknek.

- Az eredeti példányokat meg otthon elrakták?

Bizony! Ettől azt reméljük, hogy a ránküldött ismerősök nem leskelődöknék, kukucskálnak, nem néznek a fővő életre, a fedő alá...

Reménykedünk, hogy ezt a pár évet meghagyják nekünk Juliskával. Békében, nyugalomban.

Ugye, ez az aláírt végrendelet ezt megadja?

S. K.

BÁBOSAINK VILÁGSIKERE

CIRÓKA
2004

Kiszely Ágnes igazgató, Mag Zoltán gondnok, Sipos Katalin báb- és jelmezkészítő, Emőd Kriszta báb- és jelmezkészítő, Inárcsy Géza díszítő-kellékes, Molnár Hajnalka ügyelő, Szabados Zoltán bábszínész, Sisak Péter műszaki vezető, Sári Miklósné műhelyes, Ferecskó Alexandra művészeti titkár, Száraz Józsefné takarító, Katona Mihály hangosító, Tímár Zoltán bábszínész, Nagypál Mária bábszínész, Apró Ernő bábszínész, Katona Zoltán világosító, Kormos Zsolt hangosító, Szekér Ferenc műhelyes, Tóth Eva gazdasági vezető, Seres Erzsébet szervező, Kávainé Drozdik Andrea könyvelő, Tóth Miklósné pénztáros, Bor Judit bábszínész, Badacsonyi Angéla bábszínész, Majoros Agnes bábszínész, Bujdosó Zoltán világosító.

Túl az Óperencián, avagy: kézcsoók Oféliának

Példátlan sikert, tízennégy hazai és nemzetközi díj megszerzését, s legutóbb világszerte hozott a magyar bábosoknak, Magyarországnak, megyéknek, Kecskemétnek a Ciróka Bábszínház Michael Ende: Ofélia árnyszínháza című meséjének bábfeldolgozása Badacsonyi Angéla és Majoros Agnes előadásában. A két fiatal bábművész fél év-tizede van a kecskeméti társulatnál. Vajon milyen hosszú felkészülést igényelt ez az előadás? - kérdezem őket.

BA: Évek kellettek hozzá, míg a két tervezőnk, Mátravölgyi Ákos és Grosschmidt Erik által megálmodott Ofélia árnyszínháza eljutott a tényleges próbafolyamatig. Főleg Ákos kísérletezett korábban rengeteget - az előadásban utóbb megvalósult - leporelló-formával. Amikor Rumi László rendező munkájával - ő írta át két személyre a mesét - eljutott a darab arra a szintre, hogy el lehetett kezdeni próbálni, akkor szálltunk be mi, színészek.

MÁ: Ágoston Béla zeneszerző megadta a történet alaphangulát a mesére írt zenével, amelyet tangóharmonikán, klarinéton és kobzán Gulyás László és Barcza Zsolt adnak elő. Ezt teljesítette ki Sipos Kati jelmeztervező figyelemre méltó munkája. A szöveg a próbafolyamattal párhuzamosan, egyfajta műhelymunka keretében alakult. A cél az volt, hogy az eredeti történetet a gyerekek számára minél egyszerűbben, érthetőbben, ugyanakkor minél több érdekes ötlettel dúsítva adjuk át.

Azok számára, akik nem látták: miről szól a mese, mi lehet ki-ki számára a mondanivalója?

BA: A főszereplő egy öreg kisasszony, Ofélia néni, aki hajdanán színésznő szeretett volna lenni, de ehhez nem volt megfelelő az orgánuma. Az egész életét színházi sűgőként dolgozta végig. Már túl van élete virágán, amikor a színházat bezárják. Az utolsó előadásán találkozik egy gazdátlan árnyékkal, akit befogad, s akihez később egyre több és több hasonló árnyék társul. Velük alakítja meg az „Árnyak színházát”, és sűgői közreműködésével eljutsszák a világirodalom legnagyobb szerűbb meséit. Ezzel az előadássorozattal beutazzák az egész világot, mígnem eljön Oféliáért az utolsó gazdátlan árnyék, a halál. A mennyországba jutva az általa megmentett, kiszínesedett árnyalakok eljátszák neki élete történetét.

MÁ: Ezek az árnyak valójában mi magunk vagyunk, akik gazdátlanul keringünk élők, s lehet holtak között, míg valaki be nem fogad bennünket. Köteteket lehetne írni arról, mi mindenről szól előadásunk: a magányról, a meg nem valósult álmokról, megváltó találkozásokról, a közös alkotás csodájáról, élet és halál végső kérdéseiről.

Mennyiben újszerű maga az alkalmazott leporelló-forma?

MÁ: Az, amikor úgy jelenítődnek meg az egyes jelenetek, színhelyek, mintha egy képeskönyvben lapozgatnánk, bábszínházi előadásban most látható először, viszont gyerekkorában szinte valamennyiünknek volt ilyen leporellós meséskönyve.

Hogyan fogadták a gyerekek?

BA: Nagyon-nagyon szerették, szeretik. Mikor bérletben játszottunk, majd minden lapozásnál azt lehetett hallani, hogy: „Hú-ú...” - hangosan rácsodálkoztak a látványra.

Melyek voltak a legemlékezetesebb előadások?

MÁ: Az egyik a Pécsi Nemzetközi Felnőtt Bábfesztivál, mert akkor vált nyilvánvalóvá számunkra, hogy felnőtt előadás-ként is megállja a helyét. A másik átütő sikert Kaposváron a Gyermek- és Ifjúsági Színházak Biennáléján való szereplésünk hozta, amely nem csak báb-előadásokból állt, így a darab más gyermekszínházi produkciókkal is összehasonlításba került.

Kijutva az európai porondra meg kellett tanulnotok spanyolul, olaszul is előadni, és most angolul tanuljátok. Torino, Ostrava, Wroclav után milyen a siker íze Venezuelában?

BA: A caracasi fesztivál esetében felnőtt nagyszínházi bemutatók sorában kellett bizonyítanunk. Az utolsó előtti nap kerülünk sorra, s mivel akkorra már sok jó produkciót láttunk, szinte meglepett a zsűri ítélete, miszerint a miénk a legjobb előadás.

Mivel indokolta a döntését a zsűri?

MÁ: Két dolgot emelt ki. Egyrészt maga a történet tetszett neki, másrészt a technikák keveredése: az árnyjáték, a marionett, a papírszínház, némi kis maszkos játék és az élő színészi közreműködés egyidejű színrevitelét tartotta igen jónak.

Hogy éreztétek magatokat az óceán túloldalán?

MÁ: Dél-Amerikát nem csak az óceán, hanem egy „világ” választja el Európától. Más a klíma, mások az emberek. Caracas az ellentétek városa, ahol a legszélsőségesebb gazdasági és társadalmi helyzetekkel volt alkalmunk találkozni. A kettősség másban is megmutatkozik. Nagyon koszos, feltűnően szennyezett az egész város, de az emberek nagyon közvetlenek, nagyon kedvesek. Nem is tudom, kifejeződött-e már Európában ilyen szélsőségesen örömteli gesztusokkal például a közönség tetszésnyilvánítása, mint ebben a nagyvárosban. Állva, bravóval kiabálva tapsoltak nekünk, sokáig nem akarták abahagyni.

BA: A közönség fele megnézte a második előadásunkat is, s sirva jöttek oda hozzánk gratulálni. Nem lehetett nem érezni, milyen őszinte az örömmük. Többen kiabáltak, hogy „Viva Hungria!”, olyanok is, akik talán korábban azt sem tudták, hogy ez az ország létezik. S a legnagyobb dolog, ami egy bábos történetet: egy ottani kisfiú előadás után odajött, és kezét csókolt Ofélia nénihez, a bábnak.

Kada Erika

Újabb filmes siker

A Kecskeméti elszármazott Janisch Attila filmtrilógiájának befejező része, a „Másnap” című alkotás nyerte a 35. Magyar Játékfilmszemle fődíját. Az „Arnyék a havon” és a „Hosszú alkony” után egy újabb, sajátos bűnfilm született, amelynek főszerepében Gáspár Sándor öccse, Gáspár Tibor látható, a békéscsabai színház művésze, akit Janisch ezzel az alkotásával fedezett fel a film számára. Gáspár Tibor a legjobb férfi főszereplőnek járó díjat érdemelte ki, de a mű operatőre, valamint az epizódszereplők (Medvigy Gábor és Lázár Kati) is elismerésben részesültek.

Kecskemét filmszerető közönsége az Otthon mozi MOZAIK című szemlék válogatásában, március 23-án este hét órától megtekintheti a négyszeresen is díjazott munkát. Az előadást beszélgetés követi majd, amelyen Janisch Attila és Gáspár Tibor válaszol a publikum kérdéseire.

A filmszínház március 20-a és 24-e között öt alkotást felvonultató válogatásában szintén helyet kapott Böszörményi Zsuzsa Mélyen őrzött titkok című opusza, melynek főszerepét Bagaméri Eszter, egy lajosmizsei lány játszotta el, szemle-fődíjat érdemlő alakítással. 24-én láthatjuk a Hajdu Szabolcs rendezte, nagy közönségsikert aratott Tamara c. filmet, melynek főszereplője Török Illyés Orsolya. Velük is találkozhat a kecskeméti közönség.

A mozgóképes összeállítás különlegességeként látható lesz, március 21-én, négy órai kezdettel a „Képről-képre” címmel az Ifjúsági Otthonban már négy esztendeje rajzfilmes szakkört vezető Szoboszlai Péter Balázs Béla díjas rajzfilmrendező és 11-17 éves növendékei „Boldog születésnapot” című animációs kisfilmje is.

V. K.

A KODÁLY ISKOLA PROGRAMJAI MÁRCIUSBAN.

Az iskola dísztermében 22-én, hétfőn 17 órakor kezdődik az Éneklő Ifjúság rendezvény, a középiskolai kórusok városi bemutatója.

24-én, szerdán fél 6 órakor - a Tavasz Fesztivál keretében - a Japán Rádió Gyermekkórusának hangversenye, a Miraculum bérlet negyedik előadásaként.

MÉDIAMAZSOLÁK

KÉRDEZGETÜNK

Terelgetős kérdés az egyik helyi televízióban, valamely kamarai vezetőhöz:

- És hogyan értékeli a 2003-as esztendőt - mondjuk - 2002-höz viszonyítva?

A kérdés azért jó, mert nem hagyja elkalandozni az interjúalanyt. Nehogy eszébe jusson - mondjuk - 1972-höz, vagy 1902-höz viszonyítani.

Másik, kacsaringósan elővezetett kérdés, amelynek csak a végét idézem (képzeliék hozzá, hogy az egészet göröcsösen olvassa fel egy enyhén diszlexiásnak tűnő riporter):

- Egy vállalkozó hogyan tud megfelelni azoknak az elvárásoknak, amelyek az EU-csatlakozás után bekövetkeznek?

Hát, az EU-csatlakozás most már minden bizonnyal bekövetkezik május elsején, csak ennek az alanyának és az állítmáynak a csatlakozása nem következik be soha.

TÖRTÉNELMI NYELVLECKE

Templomhistória a rádióban, déli harangszó után:

... (a település) „első templomát 1387-ben építették egy dombra, amelyet a törökök elpusztítottak.”

Igaz, a törökök sokmindent elpusztítottak erre felé, de dombról most hallottam először.

L. A.

A Biblia és a gyermeknevelés

Az a jó szülő, aki nevelési elveiben határozott, mint a mozgathatatlan hegyek, és eközben olyan szelíd, mint a lemenő Nap - idézett az Erdei Ferenc Művelődési Központban a Bibliai Közösségek szervezete által rendezett, pedagógiai tárgyú összejövetel-sorozat legutóbbi előadója egy mai, keresztény írótól.

A találkozások összefoglaló címe: A nevelés művészete. Célja pedig, hogy rávilágítson: a Szentírásban olyan több ezer éves gyakorlati tanácsok vannak a nevelésről, amelyek ma is érvényesek. A nevelés alappilléreinek, az árthatmas és kíváncsú szülői tulajdonságoknak, valamint a kamaszok sajátos életkori problémáinak a Biblia tükrében történő vizsgálata után, a negyedik alkalommal a modern, alternatív nevelés-pedagógiák és főként a helyes fegyelmezés volt a téma.

Vitathatatlan, hogy manapság nem a fegyelmezett viselkedés a jellemző, különösen a fiataloknál nem. Korunk szabadságot idealizáló emberétől idegen az engedelmisség fogalma. A szülők is elfelejtik, hogy vannak olyan alapvető erkölcsi törvények, amelyek áthágásának negatív testi és lelki következményei vannak a társadalom és az egyén számára egyaránt. Bármennyire kényelmetlen dolog is néha, ezért kell nevelni megértő odafigyeléssel, de nagyon következetesen, mert csak így válhat a gyermekből egészséges, boldog ember. Hiszen az engedelemre nevelődés fejleszti ki az általános keresztényi elvek szerint az önuralmat a gyermekekben. Ha nem felel meg a szülők, a nevelők a rosszat a kibomló személyiségben, szinte felhatalmazták annak elkövetésére a gyermeket. Néha szükséges lehet a cél érdekében

akár egy elfenekelés is, haragból, indulatból fegyelmezni, fenytetni azonban sohasem szabad, mert akkor a szülő nagyobb hibát követ el, mint a gyermek, akit felelősségre vonni akar - hangzott el a túlzottan engedékeny, illetve túlzottan szigorú nevelés csapdáirol tartott előadás egyik végkövetkeztetéseként.

A minden második héten, szerdán zajló találkozások, amelyeken bárkit, egyházi hovatartozásától függetlenül szívesen látnak, még három alkalommal folytatódhatnak. A következő előadás március 17-én lesz, az iskola, a barátok és a média befolyásáról a gyermekek fejlődésére. A kima-radó szerdákon az összejövetelekhez kapcsolódva zajlik pedagógiai témájú filmek vetítése a budapesti centrummal működő Bibliai Közösségek helyi központjában, a Széchenyi körút 20. szám alatt.

V. K.

Mesemondók ranglistája

Az elmúlt hetekben Meseország Királyának felhívására Bács-Kiskun megyéből több százán indultak útnak, hogy egy magyar népmese megtanulásával és bemutatásával Meseország lakói legyenek. A több mint két évtizedes hagyományokkal rendelkező megyei találkozóra azokat a gyerekeket hívták, akik az előző szerencsés próbatételek után lakóhelyük legjobb mesemondói lettek. Ők a megye 17 településéből - Baja, Érsekcsanád, Jánoshalma, Kalocsa, Kiskunmaja, Kiskőrös, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Kiskunmaja, Kunbaja, Soli, Tass, Tataháza, Tiszakécske, Tompa - képviselték a találkozón. Február 21-én Meseország Királya (Kriston Vizi József) és Királynője (Ramháb Mária) újra udvarába hívta a Bölcsék Bölcsét (Kriszta Illdikó néprajzkutatót), hogy legyen segítségükre a kacsalábon forgó kastély címeinek és rangjainak odaítélésében. Így történt! A nagy verseny eredménye a következő:

A kicsinyek az „alsóházi” kategóriában a következő helyezéseket érték el: HERCEGNŐ - Őri Cintia (Tass), NÁDOR - Ranga Petra (Kecskemét), ORSZÁGBÉRTŐ - Beres Loretta (Kalocsa), KANCELLÁR - Kökény Eszter (Kecskemét), KINCSTÁRNOK - Ungvári Péter (Kiskőrös), LOVAG - Vida Barbara (Baja). A felsőtagozatos diákok természetesen a „felsőházi” rangokért küzdöttek.

HERCEGNŐ Berényi Petra (Kiskunmaja), NÁDOR Dusnoki Alexandra (Kecskemét) lett. Az ORSZÁGBÉRTŐ rangot Fekete Marietta (Kiskunmaja), Szűcs Emese (Kecskemét) szerezte meg, KANCELLÁR lett Csapi Tamás (Kiskunhalas), KINCSTÁRNOK - Berta Roland (Érsekcsanád), LOVAG - Balázs Gábor (Kalocsa).

Minden mesemondónak szívól gratulálunk!

Együttműködés sajátos nevelési igényű gyermekekkel

2004. január 21-25-ig a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kecskeméti Köznevelési és Gyermekvédelmi Intézményéből (Kecskemét, Juhar u. 23.) négy pedagógus vett részt az iskola képviselőjében projektalkalmazón a franciaországi Rennesben, a Medical Center Rey Leroux intézetben.

A projekt magyar koordinátora, dr. Varnyú Andrásné 2003-ban pályázott a Socrates programon belül a Comenius I iskolai együttműködési projektben való részvétellel négy másik országgal - Németország, Franciaország, Olaszország, és Szlovénia - együtt.

Az általuk elkészített pályázati projekt nyert, mely várhatóan három éves együttműködést jelent az öt ország között.

A pályázat célja, hogy a sajátos nevelési igényű gyerekek részvételével megismertesse az iskolában folyó szakmai tevékenységet. A pályázat végén közös újság, CD-ROM kiadását tervezik a gyermekek alkotásaiból.

A következő projektalkalmazó ez év májusában Kecskeméten, intézményükben lesz, ahová a résztvevő országokból pedagógusok, és gyerekek érkeznek. A találkozók célja a különböző országbeli sajátos nevelési igényű tanulók közötti kapcsolat kiépítése, az EU-s csatlakozás segítése, a nemzetek közötti kommunikáció elindítása.

Az év sportolói

1. Férfi: JUHOS GERGELY (Kméti Vízmű Búvár Klub) búvárszó (800m EB1., 4x200 m váltó EB1., 400 m EB 2., 2x1 OB). Ben-Gay Kupa
2. Női: LACZI KATALIN (Univer-KTE Kft.) súlyemelő (EB 5.)
3. Felhőtt csapat: TRANS-LOGISTIC SPART. FÉRFI ASZTALITENISZ CSAPATA (MB CSB. 2., Szuper Liga 4.)
4. Autóflex - Knott Kupa - Ujhidy László á. igazgató
5. Up. fiú: DÖMÖTÖR LÁSZLÓ (Univer-KTE Kft.) birkózó (Junior kötöttfogású VB 5., 3x1 OB)
6. MT - Bau Kupa - Orosz György főmérnök
7. Up. leány: SZEGÉNY JUDIT (Kméti Vízmű Búvár Klub) búvárszó (Junior VB 800m 2., 400m 4., 4x200m váltó 2., Junior 2x1 OB, felnőtt OB 2. és 3.)
8. Kunság Volán Kupa - Papné Bartos Erika g. igazgató
9. Up. csapat: KRC IFJÚSÁGI FIÚ RÖPLABDA CSAPATA (Junior MB 1., Ifi MB 2.)
10. Forrási Kupa - Huszka Péter gyáregység igazgató
11. Edző: SÁFAR TAMÁS (Kméti Vízmű Búvár Klub) búváredző (5 EB, VB érem)
12. dr. Katus Zoltán felajánlása
13. Fogatékkel élő sportoló: CSÓKE JÓZSEF (Humán-Rehab SE) sportolója (Írországi Speciális Olimpián 1. ötpörásban, sokszoros OB 1.)
14. KMJV Sportbizottsága Kupa - Gavaldi István elnök

Káin és Ábel az Üzemszínházban

A Három dráma - melynek egyike a Káin és Ábel - az 1976-os kiadásának „fülszövegén” Sütő András így ajánlja műveit: „Három dráma: az emberi történelemnek három pillanatából, a múltból felidézve, az egyetlen lehetséges látószög alapján, amely a jelené, hisz tulajdonosai vagyunk, minden idegszálunkkal. Ilyenformán a történelembe és mitológiába költözött - a képzelet anytrombitáinak szaván elindulva - olyan szem sugarán vonulnak keresztül, amely óhatatlanul rájuk veti a jelen tapasztalatainak fényét-árnyékát.”

Ádám Tamás, aki rendezője és a játéktervezője is a darabnak, kétséget se hagy afelől, hogy a jelenről lesz szó a Káin és Ábel üzemszínházi előadásán. Periférián élő emberek, hogy ne mondjam, hajléktalanok lekoszlott környezete a díszlet. A földön szétdobált kacatok ellenpontjaként az egyik oldalon oltár emelkedik. A túllüggöny mögött hatalmas barokk keretben korunk zaklatott lelki emberének szorongását, a halált, a magányt és a kétségbeesést kifejező expresszionista kép: Munch Siko-lyának felnagyított változata. A mondandót, de még inkább a rendező szándékát, alapállását sugalló fülbemászó zenét is hallunk:

„...csináljuk becsületesen, különben nem ér a nevem...”

A becsületességet megkérdőjelezni botorság, hiszen a három jalkiáltást (Sütő ezt a szót használja a felvonás helyett) szünet nélkül egybefogó előadás minden mozzanatán érződik az ügy szeretete. Mondják, hogy Sütő András engedékeny szerző. Természetesen csak abban, hogy nem ragaszkodik makacsul replikáihoz, nehezen, de enged húzni a szövegeiből. Tudja, hogy ahány rendező, annyi vízió a színmű lehetőségeiről. A szabadsággal ő is él, hiszen abból indul ki, hogy a mitológia többféle-keppen értelmezhető. Nála Ábel füstje nem föltétlenül a szelidség és humánus örök szimbóluma, Az alá-zatát is lehet. Káin pedig a „világmin-denség első felvetett, fejű embere”.

A szerző engedékenységet kihasználja Ádám Tamás. A néző éppen ezért csodálkozhat, hogy az Úr hang-ja (itt a színen is megjelenik Szeitz Dániel személyében) sokkal inkább elkényeztetett gyermeket sejtet, mint a földi rendet a Jónak példaejével felmutatni kívánó Mindenható. A démonok közül érkező Arabella (Andrádi Zsanett) pedig első megjelenésekor groteszk, nevetséges figura, csak később válik a testvérek el-letnének alanyává: igazi nővé! És ez csak két példa a rendező excentri-kus megoldásaiból.

Éretni vélem Ádám Tamást, hogy Sütő művét használva saját vízióját akarta megfogalmazni a hatalom és szabadság viszonyáról. Arról a kor-ról, amelyben az emberek életre szü-lettek és gyilkolják egymást, Akkor, amikor minden dicsőítés és kushadás forrása: félelem. Ezért teremtem erősen szimbolikus helyzeteket és figurá-kat, mondandója szolgálatába állítja a színpadképet, a zenét, a színésze-ket. A hiba ott van, hogy a költőiség-nek nem mindig ad szabad utat. Ha megteszi, felizzik a szöveg, úgy mint akkor, amikor Sirkó László Ádámja halottnak vélt fiát siratja. Igazi drá-ma volt!

Más esetekben sajnálhatjuk az el-sikkasztott pillanatokat. Pethő Orso-lyá Évájá, Szokolai Péter Ábelje és Reiter Zoltán Káinja a felfokozott intenzitású érzelmek és a hétköznapi magatartások íve között él a színpa-don.

Komáromi Attila

A SZÍNÉSZKIRÁLY

Nyolcvanöt éves születésnapján szívből köszöntjük Bessenyei Ferencet, akinek nevéhez hosszú idő óta méltán és magától értetődő természetességgel kapcsolódik a címben szereplő jelző. Kétszeres Kossuth-díjas, érdemes művész, magának tudhat minden elismerést, amit az egymást követő színház történeti korszakok felkínáltak: SZOT-díjas, kiváló művész, a Magyar Örökség-díjjal, amit 2000-ben még egy elismerés egészített ki: a Nemzet Színésze lett. Nincs is rajta kívül más, aki ennyiszor, s ilyen széles skálán formálta volna meg színpadon történelmünk nagy alakjait: Kossuthot, Széchenyit, Dózst, Görgeyt, Bánk bánt, mint ahogy nagyszerű és feledhetetlen volt Newtonként, Gallileiként, Otellóként, Lear királyként és az Úr szerepében egyaránt. Számítatlan tévé- és mozifilm kötődik hozzá. A Dúvad, a Láz, a Zápor, Az Egri csillagok, A koppányi aga testamentuma, az Egy magyar nábob, a Pacsirta, a Légy jó mindhalálig vagy épp A fekete város meghatározó életműve lett nem egy generációnak. S nem lenne szabad a sor végén említeni a musical-szerepeket sem, a Hegedűs a háztetőn Teyjét, akinek a szerepében úgy énekelte a „Ha én gazdag lennék”-et, ahogy rajta kívül soha senki... Három könyv, folyóiratban megjelenő életrajz, számtalan interjú jelent meg róla, vele, amihez nehéz hozzátenni. Az első kérdés, ami a születésnap kapcsán azonnal felvetődik, az, hogy:

Hogy van?

Kedvesem, majd megtudod nyolcvanöt éves korodban, hogy lehetek én most. De azt hiszem, hogy ehhez képest jól vagyok... egy tökéletesen végigélt élet végén. Nagyon sok örömet tudtam szerezni a pártásaimnak, az embereknek, a közönségnek, egy egész országnak. Boldogan öregedtem meg, mert nem értelmetlenül éltem, hanem értelmesen, tisztán, okosan. Az emberi méltóságra próbáltam felhívni a figyelmet, hogy az egymáshoz való viszonyukat az emberek ne rontsák, hanem javítsák: szeressék egymást. A legnagyszerűbb alkotókkal éltem egy korban: Németh László, Ilyés Gyula, Déry Tibor szellemi közegében. Alkotókodvük legnagyobb pillanatainak lehettem a részese, legnagyobb drámáikat én vittem a színpadra. A színházban is a legnevesebb kortársakkal dolgozhattam: Várkonyi Zoltánnal, Major Tamással, Nádasdy Kálmánnal, Gellért Endrével. Ebből az életből én semmit nem hiányolok.

Nagyon messziről indult...

Valaha jobb napokat látott, születésem napjára teljesen elszegényedett kereskedő-család volt a miénk. Gyermekkorom legkedvesebb színtere, a hódmezővásárhelyi Cigányér egy kubikgödörből kialakult tó volt a város külső szélén, amibe mindig belefutott valaki. Idejártak úszni, ficákolni, s gyakran meghalni is a gyerekek: hát itt nőttem én fel, s erről a Cigányér-partról bejutni a művészet csodálatosan szép nagy óce-

ánjába, nagyon nagy dolog volt. Ebből az életből, fiam, nem lehet másképp kikerülni, csak ha valami rendkívülit csinálsz - mondta a hegedűtanárom - s ettől kezdve éveken át folyton folyvást gyakoroltam.

Olvastam, hogy gyakran és szívesen járt cirkuszba, izgatta az oroszlanidomár tudománya. Otthon is megpróbálta hasonló módszerekkel idomítani a család kisse vad farkaskutyáját egészen addig, míg az állat el nem unta, s alaposan helyben nem hagyta. Jól sejtem, hogy ez az oroszlan-szelídítő temperamentum felnőtt korában sem hagyta el?

Így van, igen. Mindig a végletes állapotokat szerettem. Azokat a dolgokat, amiket

hátterben. A korábban fogorvosként praktizáló Élthes Eszterhez, immár több évtized köti. Előtte színésznők követték egymást: Szederkényi Ada, Váradi Hédi, Béres Ilona.

Boldogságos szép életünk volt, míg együtt voltunk. Mindegyik nagyon szép szerelemmel kezdődött. Másképp nem is jöhetett volna létre. Mert mit is akarhattam volna valakitől mást én, amikor én voltam minden, én adtam mindent, én találtam ki mindenkit... Nincs olyan az emlékeimben semmiről és senkiről, ami bármilyen homályos pillanatot juttatna az eszembe.

A Bánk bán szerepe erősen megfogta, olyannyira, hogy papírra is vetette a meg-

ember alig-alig tud végrehajtani. Ezeket kerestem, próbáltam - nekem nagyon sokszor sikerült is, hála Istennek... Tudod, hiába magyarázom most ezt azoknak, akik akkor nem éltek. Ebbe a világba meg, ami most van, nem nagyon illenek bele ezek a gondolatok. Ma a lélek nagyon meztelenre van vetkőztetve. Az emberi méltóság nagyon ki van játszva. Ki van csúfolva szinte, és senki nem tudja ezt megállítani. Vagy legalábbis remélem, hogy majd lesz, aki ezt megállítja, mert meg kell menteni az embereket, hogy az emberi méltóság rangján tudjanak élni. Én ebben már nem tudok részt venni, csak drukkolok, hogy sikerüljön.

Őn volt a legidősebb testvér az ötből. Lett-e közülük Önhez hasonlóan művészember?

Nem, de máig tartjuk a kapcsolatot annak ellenére, hogy egyikük sokáig Ausztráliában élt, voltam is nála kint Sidneyben. Most már ő is itthon van. Néha találkozunk, s jól kipanaszkodjuk magunkat egymásnak. Viszont az egyik lányom, Zsóka színésznő lett (B. Zsófia). Még hozzá nagyon jó színésznő, láttam. Nagyon-nagyon szép ember volt, de lassan már ő is velem öregszik.

Pár nappal ezelőtt nyilatkozta a Népszavának, hogy „Ellökküünk magunktól barátságot, szeretőt, mindenkit, csak azért, hogy este héttől tízig a színpadon tiszták és nagyszerűek maradhassunk.” Ennél jobban talán soha nem fogalmazódott meg élete kettőssége. Házasságok, nagy kapcsolatok, születő gyerekek, de mindig csak a

formálásával kapcsolatos meglátásait - szakmai viták sorozatát indítva el ezzel. Mivel Kecskemétre ez a darab különösen érinti úgy Katona József, mint a kritikai kiadást, s Bánk bán - tanulmányokat készítő dr. Orosz László révén, kérem, szóljon

Március 17-én, szerdán 17 órakor a Katona József Könyvtárban tartják meg B. Élthes Eszter könyvének bemutatóját, amelyen Bessenyei Ferenc is megjelenik. A könyv szerkesztőjét, Borzák Tibort is kérdezzétek majd Kriskó János „házigazda”.

pár szót az ezzel kapcsolatos emlékeiről.

Történelmünk nagy alakjait megformáló drámaíróink tudták, hogy mit csinálnak: egy népet akartak megmenteni. Megmenteni önmagának erkölcsileg, szellemileg. A színház az ember legmagasabbrendű igényei közé tartozik. Az emberi szellem tisztességének szolgálatában áll. Magyarországon magyarnak lenni nem faji kérdés - Bánk bannál, Hunyadi Jánosnál, Petrovics Petőfi Sándornál sem volt az -, hanem erkölcsi magatartás kérdése: egy nép sorsához illő magatartás. Nagy elődeink azt mutatják meg nekünk, hogy: így lehet élni, így kell élni, s ők így is éltek. Ezt a példát, ezt az örökséget hagyták ránk. Ezt kell továbbvinnünk. Ezt kell megteremtenuünk: annak érzetét, hogy nem önmagunkért, hanem egymásért kell élnünk. Ezeket a gondolatokat ébresztették bennünk, színészekben, ezeket igyekeztünk továbbadni, s generációk nőttek fel mellettünk úgy, hogy ezt komolyan is gondolták.

Előrevivő példák híján ma az ember kire, mire támaszkodhat?

Azokra, akik gondolkodnak. Például az írókra, akik helyettünk, miattunk és értünk gondolkodnak. Olyan írókra, akik nem egy korszak emberei, hanem a teljes emberi fejlődést átlátva keresik a jövőt, nehegy elvezítsük egymást ezen az úton. Sajnos, ma nagyon sok rossz befolyás alá került a gondolkodás. Rossz hatások érnek bennünket. Olyanok, amik a könnyebb élet felé csábítanak. Sokan azt hiszik, hogy úgy lehet élni. Aztán később mindig kiderül, hogy nem. El lehet indulni arra, csak közben nagyon sok

ebben az elemberteledő világban?

Magyarország közepén megdöbben a kérdése, de azért válaszolok rá. Ez az egyetlen vallás, amely felülről jött. Az egyetlen vallás, amely Isten saját kinyilatkoztatásán alapul, nem pedig emberi elméletek építettek fel. Jézus érkezésének megvolt az elő- és utóélete. Ő volt az egyetlen, akinek eljöttét, életét részletekbe menően már századokkal a születése előtt megjósolták. Ő volt az egyetlen, aki isteni mivoltát csodákkal is tudta bizonyítani, ő az egyetlen vallásalapító, aki azt mondta magáról, hogy ő Isten. S ő az egyetlen, aki saját erejéből feltámadt.

- Ha ez így van, miért szükséges újból és újból újrafogalmaznunk - akár egy ilyen könyv segítségével is - az Ő tanításait?

Semmit nem fogalmaztam újra. Csak régi több ezer éves igazságokat írok le, úgy, hogy egy mai ember megértse. Én, amióta viszszaértem a katolikus Anyaszentegyház kebelébe, egyetlen olyan pappal, szerzetessel sem találkoztam, aki mindenben megfelelt

mindent veszít el az ember... a fél életét, az egymásközi viszonyok tisztaságát... nagyon nagy baj ez.

Egy időben megérintette a politika. Bele szabad-e, kell-e szólni az emberek életébe ilyen módon?

Az a legnagyobb politika, ha az embert az ember méltóságára ráébresztjük, s ebben a szellemben neveljük. Ma az a legnagyobb baj, hogy nincsenek szellemi vezetőink. Abba pedig nem szabad belebonyolódni, hogy ki a jobboldal, meg ki a baloldal - csak tenni kell a dolgunkat. Régen is volt politikai ráhatás. Például a mi fejkünk fölött mindig ott volt Aczél György. Megnézte az előadásokat, figyelt engem. Láta, tudta, hogy mit csinálunk, de engedte. Nagyon szép leveleket őrzök tőle. Vagy például amikor Az ember tragédiáját bemutattuk, Rákosi magszor idézett bennünket, voltunk vagy húszan az asztalnál: „- Aztán maguk most mit csinálnak? Harcolnak a szocializmus ellen? - Nem, nem - feleltem -, tessék megérteni, Rákosi elvtárs, boldogok vagyunk, ha ezt a csodálatos szellemi energiát működtethetjük, bemutatathatjuk a legnagyobb klasszikusokat azoknak, akiknek íródott... - Jól van, na, jól van.” - és elengedett bennünket. Dolgozhattunk. Nem tudok ehhez semmit hozzátenni. Nagyon szép életem volt, mert használni tudtam, használhattam az embereknek, az országnak.

Sokan és sokszor megírták, hogy alapvetően nyugtalan természetű.

Így van, és nem is fogok megnyugodni soha. Régen mindig hajtott az újabb feladat. Most pedig, amikor már elvégeztem mindent, a tehetetlenségtől szenvedek. Nekem már csak az van hátra, hogy: - „Kezít csokolom, viszontlátásra! A temetésemre majd gyertek ki, ha nem esik az eső”.

Elmondta a monológiát. Az előadásnak vége. Kicsit félve mondom, hogy szeretném még lefényképezni. - „Jól van, aranyoskám, csak szép legyenek!” - s már megint mosolyog. - „archban, ruhában, lélekben, gondolatban!” - folytatam az általa oly sokszor idézett csehovi gondolatot. Visszanéz - jó lett a kép - (... nehéz dolga lesz vele a halálnak.)

Kada Erika

„Annak, aki hiszi, nem kell bebizonyítani. Aki pedig nem hiszi, annak nem lehet bebizonyítani.”

Franz Werfel író

A POKOL ORSZÁGÚTJÁN

E cím alatt jelent meg a közelmúltban Bessenyei Ferenc feleségének, B. Élthes Eszternek a könyve, melyről a szerzővel beszélgetünk. Könyvet kiadni a mai világban merész vállalkozás. Még inkább az, ha a vallási kérdések feldolgozásánál a szerző maga is tisztában van a fenti mottó igazságával. Korábbi könyvei, az Óda az erotikához (1987) és az Óda a szellemhez (1995) után mi készítette ennek a könyvnek a megírására?

Soha nem volt nagyobb szüksége az embernek arra, hogy - talán az utolsó órában - megkeresse az Istenhez vezető utat. Én tizenkét évvel ezelőtt tértem meg, azóta nagyon komolyan foglalkozom ezzel a témával.

- Nem gondolja, hogy minden ezt megelőző korban érezhették úgy az emberek, hogy ilyen rossz még soha nem volt?

Ennyire rossz, mint ez a kor, egyik sem lehetett, mert soha nem nyert tért ekkora méreteket az emberi lelket ölt, butító, romboló hatású média, s soha nem volt megfi-

gyelhető ennyire egyértelműen a tekintélytisztelt teljes hiánya.

- A média legalább ilyen mértékben szolgálhatja az emberek javát is. Talán mégsem ő a főbűnös?

Elvileg szolgálhatná, de a mai gyakorlatban szinte csak rombol. Hadd érzékeltsem egy nagyon egyszerű példával. A fél nyolcas főhirdőben, amit Magyarországon állítólag hárommillióan néznek, leadtak az euro nyugati bevezetésének idején egy riportot arról, hogy az olasz embereknek ezután pénztárcát kell vásárolniuk, mert mindeztidáig nem volt náluk használatban fémpénz. Ezt a műsort egy csomó ember készítette: felvették, lefotózták, megírták, összevágták, szerkesztették - mellesleg egy halom pénzbe került - s adásba ment arról az Olaszországról, ahol annyi aprópénz volt addig is, mint talán egyetlen más európai országban sem. Ez valami elképesztő. Amikor ezt a híradót láttam, akkor tettem fel magamnak a kérdést,

hogy a többi híranyag, amit nem ismerek, szintén ennyi félretájékoztatást tartalmaz? A mai ember a médian, különösen a televízió kereszttől úgy manipulálható, ahogy eddig a történelemben még soha semmivel. A különböző adók, köztük a közszolgálati TV is, korunkban napi 24 órában rohasztja az erkölcsöt, a szellemet, az emberek lelkét.

- Talán a globalizáció hozta magával, de ma már egy országban belül is számos vallás gyakorolható. Miért gondolja, hogy pont az Ő által hirdetett keresztény-katolicizmus választása jelenti a biztos fogódzót

Értékeink védelmére

Magyarország nemzetközi elismertségéhez jelentős mértékben hozzájárulnak a természetvédelemben eddig elért eredményeink. Az Európai Unióhoz való csatlakozás azonban további feladatokat ró ránk.

Ezek legfontosabbika a Natura 2000 hálózat bevezetése. A feladat nagyságát jól szemlélteti, hogy a bevezetés az ország területének mintegy húsz százalékát érinti.

A Natura 2000 az európai jelentőségű, védett természeti területek hálózatának az elnevezése. Ilyennek tekintendők azok az élőhelyek és fajok, amelyek az EU területén ritkák, kipusztulással veszélyeztetettek, illetve jellemzőek Európa természeti képére. A jelenlegi tagállamok hat jellegzetes életföldrajzi régió területeit foglalják magukba. Az itt található növény- és állatfajok száma mintegy 110 ezer. A csatlakozni kívánó közép- és kelet-európai országok révén további három jellegzetes életföldrajzi régió - köztük a miénk, a Pannon régió - természeti értékeivel gazdagodik a Natura 2000 hálózat.

A hálózat alapját a madarak védelméről 1979-ben és a természetes élőhelyek védelméről 1992-ben elfogadott irányelvek képezik. Az irányelvek közös célokat és feladatokat fogalmaznak meg a tagországok számára (például: megkülönböztetett jogi oltalom, kezelés, haszonvételek szabályozása), de a megvalósítás módját a tagországok saját jogszabályaik alapján, maguk határozzák meg. A Natura 2000 hálózat létrehozásának keretében a tagállamoknak fel kell mérniük a védett fajok elterjedését, ehhez kapcsolódóan az uniós természetvédelem szempontjából kiemelt jelentőségű élőhelyeket, és ki kell dolgozniuk a közösségi védelem alá helyezendő területek kezelési tervét.

Az uniós szabályozást képviselő

Natura 2000 hálózat a hazai természetvédelmi szabályozás mellett lesz érvényben. Olyan fajok és élőhelyek védelmét is előírja, amelyek Magyarországon eddig nem voltak védettek, és lehetővé teszi, hogy akár egyetlen faj vagy élőhely miatt is ki lehessen jelölni védett területeket. A feladatok ellátásához az uniós társfinanszírozást biztosít.

Jelenleg készül a Natura területek kijelölését lehetővé tévő hazai jogszabály, valamint a javasolt területek listája. Mindehhez kell egy kompenzációs és támogatási rendszer is, de egyelőre még ez sincs kész. A területek kijelölése valószínűleg nem lesz konfliktus mentes. Az EU-ban sem megy ez olyan gördülékenyen: a hálózat tulajdonképpen még ott sincs „kész”, s még mindig folyik a szakmai értelmezés. Nagyon fontos, hogy az egész

A Magyarország területén kialakult élőhelyeken: 83 emlős, 375 madár, 30 kétlélű és hiüllő, 81 hal, 3000 növény és 41 460 gerinctelen állatfaj fordul elő.

Napjainkra ebből: 15 emlős, 80 madár (például a Kiskunságban élő tűzok), 5 kétlélű és hiüllő, 2 hal, 690 növény és 255 gerinctelen faj veszélyeztetett.

Honos növény- és állatfajaink közül mára már 93 kipusztult.

(Forrás: Vörös könyv)

folyamatról a hazai lakosság megfelelő információkat kapjon - hangzott el a Természet Házában, a Natura 2000 hálózatról tartott sajtótájékoztatón nemrégiben. A tájékoztatásban lényeges

A bánáti bazsarózsa a Zengon már védett területen él, de úgy látszik, mégsem sikerül megvédeni.

szerepe lehet a civil szervezeteknek. Részben ezért alakult meg a Natura 2000 civil munkacsoport, amelynek többek között tagja a CEEWEB (Közép- és Kelet-Európai Munkacsoport a Biodiverzitás Növeléséért) és a Magyar Természetvédők Szövetsége. A CEEWEB és az MTvSZ ez év első felében képzéseket is szervez önkormányzati munkatársak számára az uniós csatlakozás természetvédelmi kérdéseiről. Az első ilyen regionális képzést Kecskeméten tartották a Természet Házában. A több mint harminc résztvevő nemcsak az uniós és hazai jogszabályokról, programokról kapott tájékoztatást, hanem a Natura 2000-hez kapcsolódó forrásokról, pályázati lehetőségekről is, amelyeket az önkormányzatok sikerrel használhatnak ki.

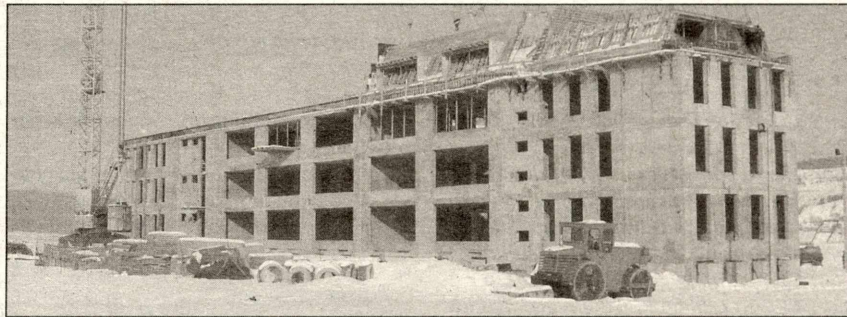
m.

Együtt a tudományért!

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Marosvásárhelyi karán tanuló diákok az otthonmaradást, a tudásgyarapítást választották. Annak érdekében, hogy az egyre bővülő karon, a növekvő diáklétszámnak megfelelő színvonalú felkészülést biztosítsunk, korszerű otthonra van szükségünk. Ezért elkezdtük felépíteni Marosvásárhelyen 2003 nyarán a Sapientia Tudományegyetem campusát, a Magyar Kormány által biztosított 1,2 milliárd forintból. A munkálatok befejezéséhez szükségünk van még 400 millió forintra. A hiányzó pénz összegyűjtése érdekében felkérjük a volt marosvásárhelyi diákokat, erdélyieket, anyaországiakat és mindazokat, akik szívügyüknek tekintik az önálló erdélyi magyar nyelvű felsőoktatás létrehozását, hogy jövedelemadójuk 1 százalékát adománnyozzák a fenti célra. Az adományösszegeket a Budapesten bejegyzett Marosvásárhelyi Baráti Társaság, Bolyai Alapítvány következő adószámára lehet átutalni: Bolyai Alapítvány adószáma: 19656238 - 1 - 41. **Adományokat is lehet letenni a következő bankszámlára:**

HVB bank Hungary Rt. 10918001 - 00000016 - 54880013

Bolyai Alapítvány

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem készülő épülete

A 35 éves Forrás díjat kapott

A Nemzeti Színház a megyék bemutatkozásával együtt 2003-ban **Pro Arte Hungarica Díjat** alapított, amelyet a színház vezetése, művészek, illetve az adott megyei és városi vezetők közös döntése alapján minden alkalommal egy-egy kiemelkedő művészeti alkotó műhelynek vagy művészeknek adnak át. Bács-Kiskun megye bemutatkozása alkalmából Jordán Tamás főigazgatótól a Forrás főszerkesztője, Füzi László vehette át Lugossy Mária plakettjét és az Orosz István grafikus művész által tervezett emléklapot, amelyen „A magyar művészeti és szellemi élet értékeinek kimagasló színvonalú képviselőként, valamint Bács-Kiskun megye és Kecskemét városa hímevének öregbítéséért a Forrás folyóiratnak adománnyozza” szöveg szerepel. Füzi László főszerkesztő elmondta, hogy ezt az elismerést ő és munkatársai nagy megtiszteltetésnek tartják, hiszen nemcsak a budapesti esten, hanem az itthoni mindennapokban is kitűnő művészeti kollektívák és személyiségek dolgoznak a megyében, és közülük elismerést kapni nagy dolog. Eddig többek között a debreceni Kodály Kórus, a pécsi Bóbita Bábszínház, a Szolnoki Szigligeti Színház és Szabó Gyula színművész kapta meg a díjat.

.....
A Forrás márciusi száma közli Buda Ferenc és Dobozi Eszter verseit, regényrészletet a hatvan éve született Balázs Józsefől és Kántor Lajostól. Olvashatjuk ismét Ryszard Kapuscinski és Orosz László írását, Kiss Benedek költeményét. A számot Maurits Ferenc grafikái illusztrálják, de versét is megtaláljuk benne.

.....
Március 24-én 17 órai kezdettel a Katona József Könyvtárban: Forrás ünnepi irodalmi est. Meghívottak: Vekerdi László, Faludy György, Utassy József, Zelei Miklós, Kányádi Sándor, Kiss Benedek, Sándor Iván.

Kórusfesztiválra utaznak

2004 áprilisában Esztergomban rendezik meg az Óvó- és Tanítóképző Főiskolák Kórusainak Fesztiválját. A Kecskeméti Főiskolát a Tanítóképző Főiskolai Kar PerlaTon Nőikara képviseli Oroszné Tornyai Lilla főiskolai docens, kar-nagy vezetésével. A jelentős, nemzetközi és hazai sikereket egyaránt magáénak tudó kórus részvételét az Ifjú Műzsák Alapítvány anyagi hozzájárulással segíti, mégpedig az adófizető polgárok által felajánlott 1%-ok 2002-ben befolyt 35.863 Ft összegéből. A 2003-ban szintén az állampolgároktól kapott 36.158 Ft-ot az 1996. évi CXXVI. tv. 6. §-ának (3)-as pontja, ill. a 2001/24. APEH iránymutatás alapján tartalékolnánk: jövőre szeretnénk felhasználni, nemzetközi művészeti csereprogram keretében.

Az Alapítvány kuratóriuma és a támogatott főiskolások ezúton is köszönetüket fejezik ki a művészetszerető állampolgároknak anyagi és erkölcsi segítségükért.

Smuta Attila
kuratóriumi elnök

A foglalkoztatás fejlesztése

A humán erőforrás-fejlesztés első pályázatait február végén indította el Burány Sándor foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter. Az uniós forrásokkal együtt több mint 17 milliárd forint áll rendelkezésre 2006-ig a vállalkozói készségek fejlesztésére.

Az Európa-terv keretében három év alatt csaknem 191 milliárd forint jut a foglalkoztatás, az oktatás, a képzés, valamint a szociális szolgáltatások és az egészségügyi ellátórendszer fejlesztésének támogatására. Az összeg uniós és nemzeti forrásokból tevődik össze.

Az EFMK márciusi rendezvényeit ajánljuk

Március 13-án, szombaton 11 órakor nyitja meg Szécsi Gábor polgármester a KECSKEMÉTI TAVASZI TÁRLATOT. A Kecskeméti Képzőművészek Közösségével és a Műhely Művészeti Egyesülettel közösen meghirdetett Kecskemét Arcai II. tematikus pályázat anyagából rendezett tárlaton olyan igényes művek láthatók, amelyek alkalmasak arra, hogy városunkról, annak kulturális, művészeti, építészeti értékeiről hiteles és a kor színvonalán megfogalmazott képet nyújtsanak.

Látogatható: március 30-ig naponta 10-13 és 14-18 óráig.

Március 14., vasárnap 11 óra: Tavaszköszöntő. Bács-Kiskun megyei ifjúsági és gyermek néptánc együttesek bemutatója. Közreműködik: a Kalácsa Együttes. A táncokat tanítja: Lukácsné Haránt Eszter és Lukács László, kísér: a Csik Zenekar.

Március 26., péntek 19 óra XII. Nemzetközi Bohém Ragtime & Jazz Fesztivál

Március 27., szombat 19 óra: Bohém Ragtime Jazzband (Kecskemét)

Március 30., kedd 19 óra: a Salzburgi Fesztiválenek Mozart hangversenye

Gondjaikról beszéltek a széchenyivárosiak

A Városgazdasági Kft vezetője, **Lassú Tibor** volt a vendég februárban a Széchenyivárosi részönkormányzat ülésén, amelyet **Marci Albert** elnök vezetett le. A kétórás - néha kissé indulatossá váló - beszélgetés során kiderült: a városrészben sokat javult az utóbbi időben a „szeméthyezet”, de vannak még bajok.

Mint Lassú Tibor elmondta, a VG Kft-nek sok gondot okoz a fizetési hajlandóság hullámváza, vagy a társasházak a legjobb ügyfelek közé tartoznak. Ha néha el is maradnak, előbb-utóbb rendezik a tartozásukat. De annak kockázatát, hogy befolyik-e a szemétdíj vagy sem, egyedül a VG Kft viseli. A lakosok negyedévente fizetnek, a lerakást, ártalmatlanítást végző Depo Kft viszont havonta számláz a VG-nek. Ami a Széchenyivárost illeti, mondta az ügyvezető, a cég hajlandó lenne naponta többször is üríteni az edényeket, ez azonban pénzbe kerül.

A hozzászólásokból kitűnt, az itt élők elsősorban azt fájallják: tetemes díjat fizetnek, mégis előnti a szemét az utcákat. Bár azt elismerték, hogy a VG Kft nagy erőfeszítéseket tesz a városrész tisztántartására (ezt külön meg is köszönték Polyák Péternek és Süveges Zoltánnak, a cég jelenlévő munkatársainak). Többien szavá tették, hogy az emeletes házakban működő rengeteg kis üzlet tulajdonosai rakják tele a konténereket, és a szemetet a külterületeken élők is idehordják. Díjat viszont csak a lakók fizetnek, és bosszankodnak a tele edények láttán. Panaszként hangzott el az is, hogy kevés a konténer, illetve kicsik az edények. Kifogásolták azt is, hogy tavaly az önkormányzati rendelettel ellentétben a VG Kft nem kötött szerződést egyenként a lakókkal, hanem továbbra is a társasházaknak számlázott. Erre Lassú Tibor azt válaszolta, hogy ismeretlenekkel nehéz szerződést kötni, az önkormányzat ugyanis nem

adta át a lakók adatait. A következő közgyűlésen vissza is állítják a régi szisztémát, (ez meg is történt azóta - a szerk.), az az továbbra sem lehet egyenként szerződést kötni a társasházi lakóknak.

Az egyik hozzászóló felvetette: a Széchenyiváros a legsűrűbben lakott rész Kecskeméten, így fajlagosan legolcsóbb a díj, nem kaphatnának-e az itt élők kedvezményt?

Az igazgató szerint a VG Kft nem tud díjkedvezményt adni, de a Széchenyivárosban a lehető legtöbb takarítanak. Hétvégi napokon külön brigád járja az utcákat. Az ülés résztvevői végül annyiban egyetértésre jutottak: kevesebb lenne a „szemétpanasz”, ha maguk az itt élők jobban figyelnének környezetükre. Például használnák a VG Kft-nél beszerezhető külön zsákokat, amiket a cég emberei biztosan elvisznek a kuka mellől.

m. á.

Emlékezés a száz éve született Horák Jenőre

Különös sorstragédia, ha valakinek felnőtt életében két diktatórikus korszak is törést okoz. Az 1904. február 28-án iparos-gazdálkodó családban Szankon született Horák Jenő sorsa ilyen. Általános iskoláit Szankon, a gimnáziumot Kecskeméten, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte, filozófiát Assisiben (Olaszország), majd jogot ismét Kecskeméten tanult. 1932-től 1945-ig magántanítással és kulturális ismeretterjesztéssel foglalkozott. Abban az időben azért nem vállalt állami állást, mert nem értett egyet az akkori politikai rendszerrel. Keresztény-szocialista volt, falukutatással is foglalkozott, és mélyen érdekelte őt a szegény sorsú emberek élete. Ebből a jövedelméből éppen csak el tudta tartani családját. 1944-ben azon kevesek közé tartozott, akik vállalva a veszélyeket, nem tettek eleget a kiűritési parancsoknak. A front elvonultával tanártársaival együtt nemcsak az iskolák újraindításában vett részt, de ő szervezte meg a város kenyér-ellátását is. 1945 februárjától tanárnak nevezték ki az Egyetemes Református Jogakadémiára. Filozófiát, művelődéstörténetet, legújabb kori történelmet, olasz nyelv- és irodalmat tanított.

Emellett megszervezte az első közigazgatási képesítő tanfolyamot is. 1947-48-ban ismét erőteljesen bekapcsolódott a város kulturális életébe. 1946-tól 1948-ig volt tagja a szociáldemokrata pártnak, amelyből az erőszakos egyesítés után kilépett. A Jogakadémia megszűntetése után végképp kilátástalannak ítélve saját helyzetét, Ausztriába szökött, de az orosz övezetben elfogták, és visszatoloncolták. Négy hónap fogház után alig kapott munkát, és rendőri megfigyelés alatt állt. 1950-ben tudott csak visszatérni Kecskemétre családjához, de állást már nem kapott. Figyelték és jelentéseket készítettek róla, majd hamis indokkal karácsony előtt letartóztatták, és elvitték. Családja csak 1988-ban tudta meg, hogy 1951. augusztus 28-án - többek koncepciója pere után - kivégezték, és a 298-as parcellában hanították el. Az Ókollégium falán emléktábla hirdeti, hogy ő is azok közé tartozik, akik életüket áldozták demokratikus elveikért. Megérdemli, hogy az arra járók egy pillanatnyi főhajtással emlékezzenek rá, a kecskeméti polihistor tanárra. Örökségét helytörténeti munkásságával híven ápolja egyik fia, a Kecskeméten élő Horák Béla.

SZÉP SIKER

Nem tudják elképzelni, mennyi tisztelet, szeretet, törődés kíséri azokat az előkészületeket, melyek eredményeképpen időről időre egy-egy megye mutatkozik be a Nemzeti Színház színpadán. A több mint negyven tudományos és kulturális intézmény, s mintegy hatvan közművelődési intézmény képviseletében érkező Bács-Kiskun megye immár hatodik a megyejárások sorában, ám minden alkalommal igazi ünnepélyességet érzek - hallottuk Jordán Tamástól, a Nemzeti Színház főigazgatójától a februári gálaműsor megnyitóján - hiszen az itt felvonultatott értékek egytől egyig olyanok, melyeket különös gonddal kell megőriznünk.

Jordán Tamás és Alföldi Albert a megnyitón

A folklórműsorok, színházi előadások, s az egy héten át látogatható kiállítások színes programot, rengeteg látnivalót kínáltak az ideérkezők számára: mindannak keresztmetszetét, tükröképét, ami Bács-Kiskun megye szellemi és tárgyi kincsestárában

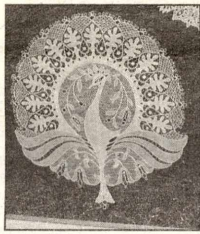
kealapítványt is meghívták erre a nagyszabású rendezvényre. Nagyon büszkén jöttünk el, mert ezzel nem csak szűkebb környezetünket, de Bács-Kiskun megyét is képviselhetjük, melyről - úgy gondolom - átfogó és hiteles képet láthatott, hallhatott az

A „vaskúti lakodalmas” kis táncosai nagy sikert arattak

megtalálható. Az itt szerzett élményekről, benyomásokról először **Kiliti Zsuzsannát**, a Kiskunhalasi Csipkeház igazgatóját kérdeztem - nem véletlenül, hiszen épp pár perccel előtte **Alföldi Albert** különlegesen szép szavakkal méltatta a halasi csipkét: „Az asszonyok lelke és keze van harmóniában ezekben a munkákban”.

- Nagy megtiszteltetés, hogy a halasi csip-

delátogató. Ez a hét több soron is ünnep a halasi csipke számára, hiszen tegnap este szintén itt Pesten, a román kulturális központban nyílt önálló kiállításunk, amelyet a kül-

Az új Nemzeti Színház adott lehetőséget Bács-Kiskun értékeinek bemutatására

válnak Magyarország az idei díszvendége. Országot-világot járva méltó és díszes ünnep-volt csipeverő asszonyaink szebbnél szebb munkái számára a nemzet színházában való bemutatkozás.

Dr. Bárh János muzeológus, történész:

A látott műsor nagyon színvonalas és megkapó volt. Egyetlen dolog bántotta csak a szemem, az, hogy a színpadon egy óriási képben az egykori Pest-Pilis-Solt vármegye térképét vetítették ki, ami helyett egy grafikus elkészített, s kinagyított mai Bács-Kiskun térkép megfelelőbb lett volna.

Balogh László, a megyei közgyűlés elnöke: Minden megyének szüksége van arra, hogy egy kicsit kilépjén saját határain túlra, s erre kitűnő alkalom volt ez, amit a Nemzeti Színház teremtett. Remek ötlet az is, hogy így módon szerez a színház támogatókat magának, miközben az ország legmagasabb helyén kínál fel bemutatkozási lehetőséget. Erre a porondra azért nem lehet csak úgy, akármikor fellépni. Szerintem ezek az előadók, akiket itt láthatunk, életük végéig emlegetni fogják, hogy egyszer szerepeltek a Nemzeti Színházban. Bács-Kiskun megye szerencsés abból a szempontból, hogy a magyar kultúra mellett ott vannak a kisebbségek kultúrái: a németek, szlovákok, bunyevácok, szerbek - s természetesen a cigány kultúra szintén jelen van. Mindez együtt olyan színes egyveleget adott, ami biztosan szórakoztatta a közönséget, hiszen a művészeti értékeken túl ez volt a legnagyobb érdeme. Jordán Tamás igazgató úr véleménye szerint más megyékkel összehasonlítva is kimagasló volt ez a jelen-

Szélesné Kása Ilona gyöngyfüzései

lét. A népi kultúra bemutatása mellett elmondható, hogy ennyi színházi előadást eddig még egyetlen megye sem hozott, mint Bács-Kiskun. Mindemellett kimagasló és emlékeztető Bahget Iskander fotóművész kiállítása, mely a 35 éves Forrás folyóirat múltjába kalauzol bennünket, a Tóth Menyhért - tárlat, a Nemzetközi Zománcművészeti Alkotóműhely kiállított anyaga, és még folytathatnám hosszan a sort. Ami a legszemélyesebb élményem a mai estével kapcsolatban, az a kiskőrösi népitáncos gyerekek produkciója: egyszerűen szenzációk voltak - s persze annak is örülök, hogy a Csík Zenekar vezetője láthatóan egészségesen és nagyon-nagyon jó hangulatban zenélt végig ezt a mai estét.

-ke-

Duzzad a buksza - apad a lélek?

Idéltenség a köbön. Silányság minden mennyiségben. Bővítik a szennyet, szűkítik a szellemet. Pénzszerezési igyekezet, de milyen áron? Bármelyik fenti mondatot adhattam volna címül e cikknek. Sajnos nagy, nagyon is nagy a választás lehetősége. Ránkszakadt egy fura szabadság: az igénytelen szabadsága, a giccs-szabadsága, a félművelt szabadsága.

Visszafogom a dühömet, igyekszem leplezni keserűségemet. Próbálom összekeresni, összegyűjteni maradék erőmet, hogy képes legyek indokolni, magyarázni, perelni, védeni az igazamat. Az ország - kisebbik vagy nagyobbik felének? - igazát. Az értelmes nép igazát.

Ne kerülössük a dolgot, ne szépsítsük a szépihetetlent: nevezzük nevén a gyereket. A mi gyerekiünket, a rendszerváltással kivívott, előteremtett nem kívánt gyermekeinket: a médiaszabadságot! El-mékedjünk rajta végre igazán, hogy mit adott nekünk. Pontosabban szólva: mit hozott nekünk. Beszéljünk nyíltan és konkrétan. Kinek, hogy: nekem pontosan harminchétf csatorna közül kell választanom - pontosabban lehet -, ha a televí-

zió elé leülök. Márpedig leülök, kell a hír, az információ, tudnom kell, tudni akarom, hogy mi történik széles e hazában és az össz-szekuszálódott nagyvilágban. Meg is tudom az egészeknek egyik felét, a rosszabbik, a feketébb, a szennyesebb, a förtelme-sebb felét. Hogy elgázolta, hogy baltával agyonvágta, hogy félnégyelte - fel-robantotta - feldarabolta - felégette stb. Hallom, olvasom a rosszat, a csúfságot, a visszataszítót, a ré-misztót, az elretentőt. És látom az erőszakot, a magamutogatást, a gusz-tustalanságot, a mindem jó ízlést, erkölcsöt, szépér-zéket, igazi tartalmat nélkü-lőző műsorokat: villa „sókát”, a kibeszélő „sókát”, ilyen-olyan idé-ten „sókát”. Hol élek én, hová keveredtem én a nagy rendszerváltó igye-kezetemben? Ufók közé? Váragyok közé? Visszá-jára fordult az értékrend? Felborult a józan világ rendje? Idegen, távoli, ismeretlen bolygóra tévedtem tán valami hülye ré-szegegem folytán? Vig-asztalom magam: nemré-giben egyik éjjel - hajnali három körül - egy álom-nélküli percben bekap-csoltam a tévét. Az egyik magyar tévét, a ... szóval az egyik magyar tévét. A

csodálatos, a feledhetet-len, az apostoli nagyságú Nagy László költő beszélt az életéről és a világról, az emberről és a küldetéséről, a magyarságtudatról és a nemzetek, népek közötti barátságról - és száz meg száz olyan dologról, amely nélkül bizony nincsen tartalmas élet. Mondom, éjjel után jóval. Amikor már kevesen vannak ébren. De délután öt-kor, hatkor, amikor az óvodából, iskolából már hazaérnek a gyerekek, a munkából a - ne adj Isten - kultúrára, értelmes szó-ra éhes férfiak és nők, akkor kapják a giccs mellé a szennyet és ízléstelenséget a képernyőről sorozatban. Nem az a leginkább lehangoló, hogy ilyenek a műsorok - nagy fölén-yben vannak -, hanem az, hogy arra épül az egész: van „kereslet”, van igény. Bizonyítja ezt, hogyha Kismocsokról, Majkárról, Pongórról - „szárokról” kell szavazni, százezres nagyságrendben telefonálnak. Hogy a telefon-cég és a műsorszóró gaz-da pénztárcája duzzadjon. Miközben sajnálatosan apad, szégyenedik, sorvad az erkölcs, a lélek, szür-kül, sárosodik a tudat. De meddig, de meddig?

Varga Mihály

Javaslatot kérnek a díjazáshoz

A Pedagógusnaphoz kötődően évente hat személy vagy közösség részére adományozható a Kecskeméti Városért Oktatási díj. Ezt azok az óvodában, alap- és középfokú vagy gyógypedagógiai intézményben dolgozó pedagógusok kaphatják, akik szakterületükön

kiemelkedő tevékenységet végeznek. A díjra jelöltet állíthatnak az intézményeken kívül szakmai és társadalmi szervezetek is, amelyek javaslataikat indoklással ellátva március 20-áig nyújthatják be a Városháza oktatási és kulturális osztályára.

DULITY-TÁRLAT. Március 16-án délután 4 órakor a Kecskeméti Tiszti Klubban nyílik meg Dulity Tibor festőművész „Mégis” című kiállítása. A művész a Műhely Művészeti Egyesület tagja és egyik alapítója a Kecskeméti Képzőművészek Közösségének.

Jubilált a Kurázszi

A kecskeméti Kurázszi Táncműhely 1994-ben alakult, fő feladatként maga elé tűzve a népi kultúra hagyományokhoz hű formában való őrzését és megjelenítését táncban, zenében és népviseletekben egyaránt.

Tíz éves munkája során az együttes szép szakmai sikereket ért el. A Szekszárdi Néptánc-fesztiválon három alkalommal kapott nívódíjat. A néptáncosok minősítő fesztiválján három egymást követő alkalommal kiváló minősítést ért el és ezért megkapta a Martin György néptánc-kutatóról elnevezett emléklapokat. A Kurázszi Táncműhely rendszeresen kap meghívásokat az ország legmagasabb néptánc-rendezvényeire, ezek közül kiemelkedik az Erkel Színházban minden évben megrendezésre kerülő Néptáncantológián négy

Felvételünk az utolsó próbán készült

esetben való szereplési lehetőség, illetve az Országos Táncház-találkozóval való bemutatkozás. Legutóbbi jelentős fellépés a Nemzeti Színházban volt, ahol Bács-Kiskun megyét képviselték. Az együttes külföldi fesztiválokon is vendégzerepelt Észtország, Lengyelország, Csehország, Németország) anyagi lehetőségeinek függvényében. Vezetői **Balogh Ildikó** és **Fantoly Gyula**, a Népművészet Ifjú Mesterei, nívódíjas koreográfusok. Balogh Ildikó az Örökös Aranygyöngyös Táncos címet is megkapta, miután három alkalommal lett első a bé-

kécsabai szolótáncversenyen.

A Kurázszi Táncműhely tagjai közül többen is aktívan hozzájárulnak néphagyományaink továbbéléséhez: táncokat, szokásokat és viseletet gyűjtöttek a Kárpát-medencében. Kecskeméten és környékén több helyen gyermek- és ifjúsági csoportokat tanítanak. A táncgyűjtés február 27-én tartotta meg nagy sikerrel a 10 éves jubileumi műsorát az Erdei Ferenc Művelődési Központban. Közreműködtek az együttes erdélyi, kalocsai, bagyi vendégei, a Hírös Alapfokú Művészeti Iskola növendékei, az izzáki Sárfehér Néptáncgyűjtés. Muzsikált a Fábátka és a Hírös Zenekar, a Hege-dűs Együttes, valamint Csík János és Pap Erzsébet.

Aiktól a táncokat tanulták a kurázsizsok

„Szeresd az embereket úgy, ahogy vannak. Másféle emberek ugyanis nincsenek.” (Phil Bosmans)

Tíz évvel ezelőtt a Petőfivárosban, a Bagoly utcában felépült egy magánorvosi rendelő. A vállalkozást három alapították: dr. Benedek Magdolna fogorvos, dr. Faragó Katalin belgyógyász és dr. Pongrácz József gyermekgyógyász. A MEDITRES Egészségház azóta fogalom lett a városban. A kecskeméti családiasan, szeretettel csak úgy nevezik: „a Bagoly”.

Három évvel ezelőtt a közgyűlés Kecskemét Városért Egészségügyi Díj odaítélésével fejezte ki elismerését az alapítókna az egészségügyben végzett kiemelkedő munkájukért. Dr. Pongrácz Józsefet kértük, hogy mutassa be a MEDITRES Egészségházat.

A történet

A MEDITRES Egészségügyi és Szolgáltató Kft 1992-ben alakult. Az év őszén elnyertük az önkormányzat által meghirdetett pályázatot, melynek az volt a célja, hogy Kecskemét addig orvosi rendelővel ellátatlan területén, a Petőfivárosban emelje az egészségügyi alapellátás színvonalát.

Olyan intézményről álmodtunk, ahol közösen dolgozunk, és a szaktudáson kívül a gyógyítás része a jó szó. Ahol nem csak a betegséget gyógyítjuk, hanem a beteggel foglalkozunk. Úgy gondoltuk, gondoljuk ma is, hogy egy ilyen vállalkozás, amely a betegek érdekeinek is maximálisan megfelel, családjaik biztonságos megélhetését is megerősíti.

1994. február elsején kezdtük meg a munkát a kb. 400 négyzetméter alapterületű egészségház földszintjén. A rendelőek fokozatosan bővültek: 1997-ben már 15 szakterületen 18 szakorvos dolgozott.

1996-ban egyik nyertes lettünk a Népjóléti Minisztérium „Csoportpraxis” pályázatának. A pályázat ideje alatt beépítettük az egészségház emeletét, ahol a korszerűen berendezett, esztétikusan kivitelezett rendelőket elkezdtük a szakrendeléseket, amelyeket kezdetben magunk finanszíroztunk.

1999-től részt veszünk az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által kiírt és ma is érvényben lévő pályázat alapján a magyar egészségügy egyetlen ígéreteredményszerzőjében, az „Irányított Betegellátási Modellkísérlet”-ben.

A feltételek

Az épületben két szinten mintegy 800 négyzetméter alapterületen 18 korszerűen felszerelt és esztétikusan kivitelezett rendelő és a hozzájuk tartozó váróterek mellett, a természetes kiszolgáló helyiségekben túl megtalálható a betegek jobb tájékoztatását biztosító recepció, amely páciensirányító és beteg-előjegyző szerepet is betölt. A tárgyaló helyiségben több lényegesnek mondható stratégiai döntés született már, emellett vendégeinket is kulturált körülmények között tudjuk fogadni.

Az egészségház fontos része az előadó. Magas szintű, korszerű orvosi tevékenységet, amit a betegek is joggal elvárhatnak tőlünk, csak folyamatos képzéssel lehet elérni. Ezért alakítottunk ki az emeleten egy

kis előadotermet, amelyben rendszeresen szervezünk előadásokat, csoportfoglalkozásokat orvosoknak, nővéreknek egyaránt. Az egészségházat már 1992-ben az egynapos sebészeti műtővel együtt képzeltük el, terveztük meg, amely akkor jóváhagyásra is került, ám elsősorban pénzügyi okok miatt nem tudtuk megvalósítani. Több mint tíz év munkájának eredményeként most érzünk magunkban annyi erőt, hogy összefogással valóra váltsuk terveinket. Reményeink szerint 2004-ben már műtőket is végzünk az egészségházban.

A gyógyító munka

A MEDITRES Egészségházban négy háziorvosi rendelés áll a páciensek rendelkezésére.

Két felnőttet ellátó háziorvos váltott rendelési időben saját rendelőjében fogadja betegeit.

A két házi gyermekorvos szintén külön rendelőben dolgozik. Az egészséges gyermekek fogadására külön bejáratú rendelő tanácsadó helyiség szolgál, amely egyben a védőnők tartózkodási helye is.

A négy háziorvos területi ellátási kötelezettséggel végzi munkáját, és összesen 6 nővér, asszisztens foglalkoztatnak.

A MEDITRES Kft menedzsmentjének vezetésével végzzük az OEP által kiírt és koordinált irányított betegellátást. Az egészségházban praktizáló négy háziorvoshoz még 35 háziorvos csatlakozott, így együtt összesen harminckilenc háziorvos csaknem hatvanezer páciensének egészségügyi ellátásáért vállaltunk felelősséget, és a kört tovább bővítjük. Az országban összesen hét helyen folyik hasonló munka.

Az irányított betegellátás lényege, hogy a páciensek a háziorvos irányításával lehetőség szerint minél rövidebb időn belül részesüljenek a betegségeknek, illetve állapotuknak megfelelő legkorszerűbb ellátásban, azaz minél hamarabb meggyógyuljanak. Ennek érdekében azt kérjük pácienseinktől, hogy minden egészségügyi panaszukkal elsősorban háziorvosukhoz forduljanak, hogy minden szükséges vizsgálat időben megtörténhessen, és így el tudjuk kerülni az átgondolatlan, sokszor felesleges párhuzamos vizsgálatokat.

A háziorvosok önállóan dolgoznak továbbra is, de különösen szakmai szempontból segítjük egymást, és bizonyos értelemben gazdasági közösséget is vállaltunk. Közös alakítjuk ki kivizsgálási módsze-

reinket, megbeszéljük gyógyszerfelírási szokásainkat, továbbképzéseket szervezünk, kidolgoztunk külön a felnőtt-, külön a gyermek háziorvosok részére egy-egy megelőző, prevenciós programot, amit minden háziorvos saját praxisában végez. Úgy gondoljuk több orvos összehangolt, átgondolt, tudatosan tervezett munkája mindenképpen eredményesebb, mint az elszigetelten, önállóan dolgozó, bár jól képzett orvosé.

Az egészségházban járóbeteg ellátás keretén belül kilenc, a társadalombiztosítás finanszírozásával működő szakrendelés tizenhét orvosát kereshetik fel pácienseink, akiknek telefonjegyztetéssel időpontot biztosítunk. A szakrendelések idejének megállapításakor próbáltunk alkalmazkodni a munkavállalók szabadidejéhez.

Új szolgáltatások

A MEDITRES Egészségházban a betegségek időbeni felderítéséhez rugalmas, egyedi igényekhez is alkalmazkodó, előre egyeztetett időpontban végzett komplett szűrővizsgálati lehetőséget dolgoztunk ki. A sokrétű kivizsgálást szervezett formában, fél nap alatt elvégezzük. A vizsgálat eredményéről postai úton, zárt borítékban, névre szólóan értesítjük pácienseinket, felajánlva segítségünket az esetleg szükségesse váló további vizsgálatok, műtétek megtervezésében.

A vizsgálatok bizonyos gyakorisággal történő ismétlése lehetőséget ad az egészségi állapot folyamatos követésére, melynek során a kóros állapotok egy része megelőzhető, más betegségek hatásosabban kezelhetők.

A **menedzserszűrés** - melyet főleg vállalatok felkérésére végzünk - a magánszféra területére tartozó egészségügyi tevékenység. Ezt az egészségmegőrző szűrővizsgálatot térítés ellenében végzzük, már hét éve, többnyire az épületben dolgozó szakorvosokkal, szombat délelőtt.

Az allergia jelenleg másfélmillió embert érint Magyarországon. Szegedi kutatók igazolták, hogy a prof. dr. Kemény Lajos találmányára épülő Rhinolight készülékkel megszüntethetők a szénanáthában szenvedő betegek panaszai. Az új terápiás módszer lényege, hogy speciális összetételű fénnyel világítják meg az orr nyálkahártyáját. A kezelés mindössze néhány percig tart, és nem jár sem fájdalommal, sem mellékhatásokkal.

A **Rhinolight-terápiát** akkor érdemes elkezdeni, amikor a panaszok már jelentkez-

ITT A BAGOLY!

Tízéves a MEDITRES Egészségház

A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS ÁLTAL FINANSZÍROZOTT SZAKRENDELÉSEK A BAGOLYBAN:

Gastroenterológia: dr. Domján Lajos
UH diagnosztika: dr. Göczi Katalin, dr. Juharos Ágota
Szemészet: dr. Csendes Ágnes, dr. Szekeres Zsuzsanna
Ideggyógyászat: dr. Bordás Ferenc, dr. Török Norbert
Reumatológia: dr. Seregély Katalin, dr. Csendes Judit, dr. Juhász Katalin
Általános sebészet: dr. Maráz Róbert
Gyermekebészet: dr. Bán Gyula
Bőrgyógyászat: dr. Rákász Éva, dr. Karsai Zita, dr. Somogyi Tihamér
Orr-fül-gégészet: dr. Sántha Beáta, dr. Kurucz Katalin

MAGÁNRENDELÉS KERETÉIN BELÜL IGÉNYBE VEHETŐ SZAKRENDELÉSEK:

Citológia: dr. Serényi Péter
Nőgyógyászat: dr. Kazacsay László
Pszichiáter: dr. Seres Judit, dr. Zala Attila
Gastroenterológia: dr. Domján Lajos
Gyermekebészet: dr. Maráz Róbert
Plasztikai sebészet: dr. Gyarmati Csaba
Logopédia: Hegedűsné Küll Irén
Bőrgyógyászat: dr. Rákász Éva, dr. Karsai Zita
Reumatológia: dr. Seregély Katalin
Foglalkozás-egészségügy: dr. Rozsi Éva
Urológia: dr. Papp Ferenc
Gyógymasszázs: Burusné
Manuál- és lézertérápia: dr. Berta László
Ortopédia: dr. Nemes József

KECSKEMÉT, BAGOLY U. 1/A
http://www.meditres.hu

tel: 76/495 555/101 FAX: 76/495 555/111
e-mail: mediterr@externet.hu

tek. Kúraszerűen kell alkalmazni (4-6 kezelés), viszont sok beteg már az első alkalom után jelentős javulástól számolt be. A fényterápia hatékonyabbá teszi az antiallergiás gyógyszereket, de önmagában is eredményesen veszi fel a harcot a szénanáthával. Ásziükséges kezelések számát az allergiát kezelő szakorvosok határozzák meg.

Klinikai vizsgálatok igazolták, hogy a Rinolight hatása nemcsak gyors, de tartós is, és alkalmazása lehetőséget nyújt a végleges gyógyulásra. Kecskeméten egyedül mi alkalmazzuk ezt a terápiát.

A baglyok

Egészségházunk Kecskeméten a Bagoly utcában áll. A bagoly valósággal jelképünké vált. Nem erőltettük a dolgot, ők sem tolaodtak, de néhány év elteltével sok bagoly költözött be hozzánk. Mondhatjuk nyugodtan, befészkeltek magukat az egészségházba, egymásra találtunk,

próbálunk nekik méltó életteret biztosítani. Szobrok, képek, rajzok alakjában élnek velünk. Nekem, őszintén szólva azok a legkedvesebbek, „akiket” gyakorlatlan kis kezek készítették. Ajándékba a doktor bácsinak. Lehet, hogy kicsit torztorzborzak, de nem adnám őket oda semmiért.

Epilógus

„Az életben a lényeges dolgok ingyen kaphatók: a gondos anya, a nap és a barátság. Hely az asztalnál és egy szívvelyes ölelés. A tavasz fénye. Egy gyermek nevetése. Egy madár éneke. A patak csobogása. A fák árnya. A tenger hullámai. A nap és az éj. A nyugalom és a csend. A hetedik nap. Az élet és a halál. Embernek lenni a földön.” (Phil Bosmans)

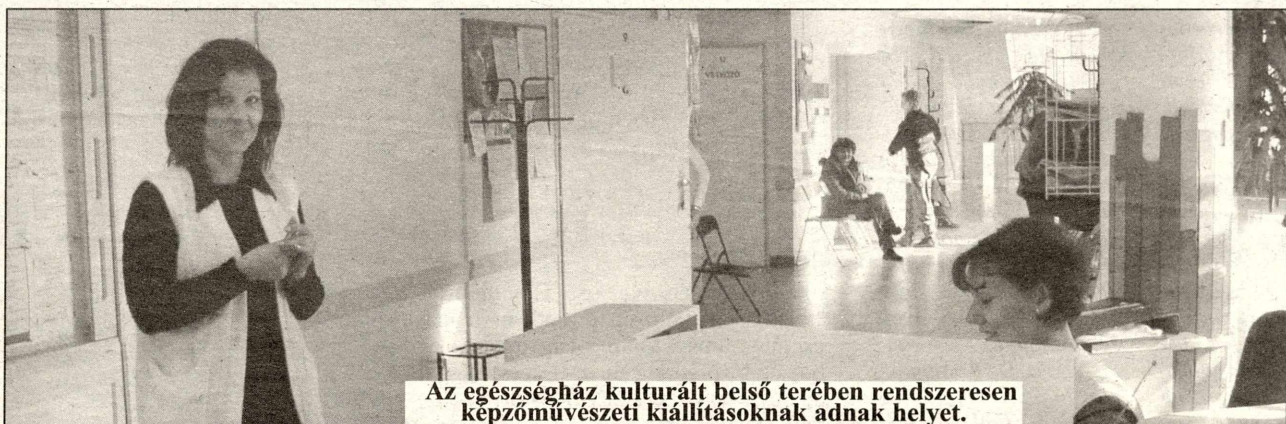
Arra törekszünk, hogy a MEDITRES Egészségház munkatársain érződjenek a bosmans-i nyugalom és derűs létezeret, és reménykedünk abban, hogy ezt a szemléletet át tudjuk adni betegeinknek is.

SZÜLINAPI PROGRAM

Március 19-én a Tudomány és Technika Házában nyílt nap keretében mutatkozik be a MEDITRES. Díszvendég: dr. Eger István, a Magyar Orvosi Kamara elnöke.

Március 19-én este a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának három hallgatója állítja ki képeit az egészségházban.

Március 20-án a Piarista Gimnáziumban gyermeknap: focibajnokság, kézműves foglalkozás, egészségügyi vetélkedő, a Ciroka Bábszínház előadása. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Az egészségház kulturált belső terében rendszeresen képzőművészeti kiállításoknak adnak helyet.

Lakossági fórumot tartottak Hetényegyházán

Lakossági fórumot tartottak a hetényegyházi Művelődési Ház nagyszobájában február 19-én. A téma: Hetény jelene és jövője. A fórumra Nádasi Miklós önkormányzati képviselő meghívta Nyitrai Andrást, a Körzet országgyűlési képviselőjét és Szécsi Gábor polgármestert is, ám egyikük sem ment el. Helyettük Bozóky Istvánné, a Városháza osztályvezetője válaszolt a felmerülő kérdésekre.

Telt ház. Várakozás. Kétfélek és kérdések. Higgadt hangnem. Nádasi Miklós, miután udvariasan megvédte a hiányzókat, felsorolta, milyen fejlesztések valósultak meg a városrészben az elmúlt évben. Az iskola-felújítás III. ütemének keretében újabb tantermeket adtak át a létszámban is egyre inkább bővülő intézménynek. A katolikus templom tornyának felújítása

ötmillió forintos önkormányzati támogatás mellett valósult meg.

Rendeződni látszik a hetényi sportpálya üzemben tartásának kérdése is: mint ismert, a törvényi előírás ellenére, a Sport kft. elfelejtette rendben tartani és felügyelni a hetényi pályát. Nos, ez ebben az évben már biztosított lesz. A városi sportbizottság Hetényegyházán járt ez ügyben, és arra, hogy valamely bizottság kimozduljon a Kossuth térről, ritkán van példa. A bűnmegelőzési bizottság hatszáz ezer forintnyi támogatást nyújtott a hetényi polgároknek, ami erőteljesebb járőrözést eredményezhet. (Nem is árt, hiszen az elmúlt időszakban nőtt a bűncselekmények száma a városrészben. Ezek megelőzésében segíthet az új körzeti megbízott, akit már a fórum után nevezett ki Kubicsek András rendőrkapitány.) Az Alkotmány utca egy szakaszát újraaszfaltozták, az utak

nagy részét a tavaszi és őszi időszakban gréderezték.

A részönkormányzat teszi a dolgát, kéthavonta ülésezik. Nádasi Miklós beszélt a helyi művészek, társadalmi szervezetek mozgólódásáról is. Kiemelte Bahget Iszkander legutóbbi elismerését, a Hetényi Köztér c. újság megalakulását, a Városrészszerépítő Egyesület munkáját.

Nemrégiben megalakult a Futóhómoz Szabadidősport Egyesület valamint a Hetényegyházai Kulturális Egyesület is. Megoldódní látszik Répás János falfaragó műveinek elhelyezése is, a tervek szerint az alkotások a Népi Iparművészeti Múzeumban lennek majd otthonra.

Új hirdetőtábla, két bankautomata felállítását szintén hozzájárult az elhíttabb városrész kialakulásához. De ez még mindig nem elégíti ki az ott lakókat. Érthető módon mindenkit az utak

állapota és a csatornázás foglalkoztat. Miután a város megnyerte az ISPA-pályázatot, az év végén elkezdődhetnek a munkálatok, amelyeknek eredményeképpen 2007 végére Hetény teljesen csatornázott lesz, és ezzel párhuzamosan megkezdődhetnek az aszfaltozási munkálatok is.

Bozóky Istvánné a versenyszabályok betartása miatt nem árulhatta el, hogy melyik utcák csatornázása kezdődhet el legkorábban. A hetényi úton haladó kerékpárút meghosszabbításáról az osztályvezető asszony elmondta: a tervek elkészítésének határideje március 15. A közúti igazgatóság és a MÁV csak úgy engedi megépíteni a kerékpárutat, ha az a baloldalon (a város felől nézve) épül. Ez viszont kisa-játításokat von maga után, ami a munkálatok elkezdését nehezíti.

A felszólalók a szemétszállítás, az áramkimaradások, a kóbor kutyák kér-

désében „interpelláltak”. A válaszok: az illetékesek megpróbálják elérhetőbbé tenni a sárga zsákokat és a matricákat (segítségükkel nem kell teljes árat fizetni a szállításért), a kóbor kutyák visszaszorítása érdekében razziaznak majd a Városgazdasági Kft. munkatársai.

A tsz-villamos vezetékek ügyében (felújításuk elkerülhetetlen a XXI. században) igazán megnyugtató választ nem érkezett. Örök témaként ismét előkerült a buszközlekedés kiszámíthatatlansága, és egy éjszakai járat elindításának igénye. Utóbbi szinte elképzelhetetlen.

Kovács László, helyi városszerépítő felszólalásában elmondta: a főtéri szökőkutat működtető szivattyúkat a földből kiszakítva ellopták, a nemrégiben felállított padok közül pedig egyet szétverték.

Dobos Sándor

BESZÉLGETÉS CZEIZEL ENDRÉVEL

A magyarság genetikája ürügyén

A Kecskeméti Liberális Klub vendége volt Czeizel Endre orvos-genetikus, aki a közelmúltban megjelent könyvéről, *A magyarság genetikája* című munkájáról beszélt. Természetesen felmerültek aktuális, sokakat érdeklő orvosi, etikai, filozófiai problémák is. A beszélgetés rövidített változatában a legérdekesebb gondolatokat közöljük.

- Milyen előzményei voltak e mű megírásának?

- Német genetikus barátaim megke-restek, ők ajánlottak egy kutatást, hogy nézzük meg a magyar népesség genetikai állományát. Tehát ez egy német-magyar tudományos együttműködés volt öt esztendőig tartott, s akkor mi a génjelletet vizsgáltuk. Régen mindig a csontvázakat nézték, a koponyát például. Ezek azonban nagyon bizonytalan ismereteket nyújtottak, bár az, hogy milyen a csontváz, az kicsit függ a génektől is, de nagyon függ a külső hatásoktól. Viszont vannak a génelek - ilyen a vércsoport, a savófehérje, a vörös vértestek, amelyeket közzvetve a gének határoznak meg, amelyeket a külső tényezők nem befolyásolnak - és ennek alapján az ember származását is lehet igazolni. 26 génjelet vizsgáltunk meg. Ennek a munkának az eredményei megjelentek 1989-ben egy angol könyvben, én pedig megírtam magyar változatát. A genetikában azóta nagyon sok felfedezés történt. A mitokondriális DNS vizsgálataival el lehetett jutni Éváig. Éva 142 ezer évvel ezelőtt élt, Közép-Afrikában. Az emberiség bölcsője tehát valahol Közép-Afrikában ringott körülbelül 150 ezer évvel ezelőtt. Aztán a mi őseink 100 ezer évvel ezelőtt elindultak Afrikából, Ázsiába mentek, s onnan jöttek Európába 40 ezer évvel ezelőtt. Az ősök 3000 év alatt kiirtották a Neander-völgyieket, mert nem a Neander-völgyi volt az embernek az őse. A DNS és egyéb vizsgálatok igazolták, hogy az egy másfajta ember volt. Valószínűleg a jégkorszak miatt szóródott egy népcsoport az Ural köré. Ez lehetett az obi-ugor, finn-ugor népesség. Onnan indult el a magyarság nyugat felé, mert ott mindig harcok voltak, s letelepedtek a Kárpát-medencében.

- Van önálló genetikai kategóriája a magyarságnak? A mi genetikai génállományunk hogyan illeszkedik a közép-európai népekéhez?

- A mi genetikai vizsgálataink azt igazolják - s ez lehet, hogy rosszul esik néhány embernek -, hogy geneti-

kai módszerekkel nem tudjuk megmondani, ki a magyar. Hiszen már Árpád népe is nagyon kevert nép volt. A Kárpát-medence nagyon szép területe Európának, ide szerettek jönni az emberek. Itt állandó népesség keveredés volt. Nekünk, akik most itt élünk - ki kell mondani - nem sok közünk van Árpádhoz. Elég, ha mindenki csak a dédnagyszülei származását veszi górcső alá. A magyarra az jellemző, hogy egy kicsit sváb, kicsit zsidó, kicsit cigány, kicsit román.

Kutatásaink azt igazolták, s ennek pozitív üzenete van: hogy itt Közép-Európában genetikailag rokon, testvér népek élnek. Egy magyart nem lehet egy bajortól, egy osztráktól, egy lengyeltől génvizsgálatok alapján elkülöníteni. S ha bemegyünk az EU-ba, akkor jó lenne, ha ezek a testvér népek nem acsarkodnának egymásra. Semmi okunk egyébként bizonygatni, hogy mi európaiak vagyunk. A harmincas években vizsgált csontok valami olyasmit sugalltak - s ennek akkor politikai üzenete volt -, hogy mi, itt Európában egyedül vagyunk. Azt kívánták sugallni, hogy mi nem szeretnénk sem a német nációkkal, sem a bolsevik oroszokkal rokonságba kerülni. Egyiket sem tudtuk elkerülni. A genetikai kutatások ezt nem támasztják alá. Ez az „egyedül vagyunk” koncepció” azon alapult, hogy a magyarság két gyökerű: finn-ugor és úgynevezett türk-keleti. Bennünk keleti és türk gének nincsenek. Döntően perzsa-iráni eredetű a népünk. A finn-ugorságból az ugor az rendben van, mert a jelenlegi magyarság kb. 15%-a ugor eredetű, de a finnekkel valószínűleg nem vagyunk rokonságban, csak nyelvi szempontból. A magukat angol-szászoknak nevezőkről is kiderült mostanában, hogy 70%-ban kelták. A történészeknek tehát van feladatuk elég, a genetika fejlődése miatt is.

- Mi a biztosítéka a magyarság fennmaradásának?

- Ez nagyon nagy kérdés. Bizonyára mindenki emlékszik még tanulmányai-ból arra a történelmi kihívásra, amikor II. József javasolta a magyarságnak, hogy legyenek a Habsburg birodalom alattvalói. A magyarok ezt nem akarták, megtartották a kultúrájukat, a nyelvüket. De azért érdekes eljátszani a gondolattal, hogyha mi akkor betago-lódunk a birodalomba, akkor az osztrák-német kultúrkörbe tartozunk, a II. világháború után nem kerülünk a szovjet zónába. Igaz, akkor nem lenne

magyar kultúra, s mi nem beszél-nénk most magyarul. Azt hiszem, hogy ugyanilyen kihívás előtt állunk most is. Azzal, hogy megszűnnek majd a határok, a fiatal generációnak meg kell tanulnia az európai világnyelveket. Az a veszély fennáll, hogy a fiatal rájön, hogy sokkal könnyebb Németországban, Franciaországban élni... Én félek attól, nehogy az legyen a magyar titok, hogy időben kell lelépni...

Minden attól függ, hogy a fiatal, jó képességű emberek mennyire tudnak itthon maradni. Mennyire lesz nekik fontos a magyar gyökér? Fontos lenne. Mi a genetikában azt tudjuk, hogy egy fajnak a genetikai ütdőképessége éppen a változatosságtól függ. Egy európai kultúrának is az lenne a legnagyobb értéke, ha a különböző kultúrák fennmaradnának, megtermékenyítene-k egymást és hasznosítanák az összes kultúra előnyét. Én elég pesszista vagyok, hogy 2100-ban, 2200-ban mi lesz a magyarsággal.

- Bár a Föld népessége 6 milliárd, de Európa és Magyarország is öregszik. Nálunk a halálozás is nagyarányú. Hogyan állítható meg ez a folyamat?

- Kiszámolták azt, hogy 2100-ra az Európai Unióban 100 millióval kevesebben lesznek. Sokkal többen halnak meg, mint születnek. Magyarországon is családonként 1,34 a gyerekszám. Évente egy harminc ezres vidéki város népességével leszünk kevesebben. Tudományos szempontból a 0 népesség-szaporulat az optimális. Mit lehet csinálni? Én előálltam egy-két ötlettel. Például a második születendő gyermek nemének a megválasztása Ausztrália Viktória államában lehetséges. Ezt javasoltam én is. Erre 1992 óta nagyon biztos orvosi lehetőség van. Én nem látok ebben veszélyt.

A halálozás csökkentésére is van lehetőség. A kulcsszó a homociszten. A magyar emberek többségének a szervezet rosszul méregtelenít, pedig 4 vízben oldódó vitamint bevitelnének a szervezetbe, ami a hibás gén ellenére tudna méregteleníteni. Amerikában 1998 január 1-től kötelezővé tették a liszt magzatvédő vitaminnal való dúsítását, s óriási meglepetések történtek. Az amerikai lakosság vérhomociszten szintje 38%-kal csökkent, 50%-kal csökkent a fejlődési rendellenességek aránya, 20%-kal csökkent a szív és érrendszeri halálozás. Kiderült, hogy a homociszten aktiválja az ártó koleszterint. Az Egész-

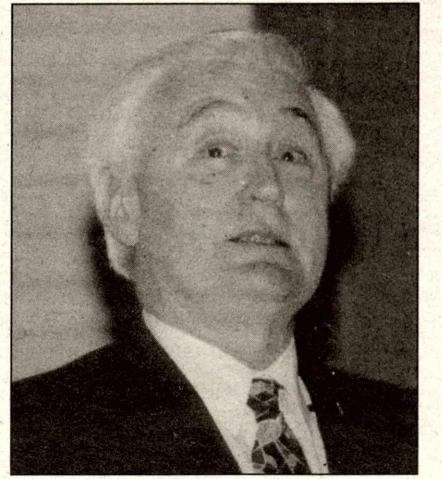
ségügyi Világszervezet ajánlaná, hogy ezt a lisztbe keverést meg kellene tenni. Az EU szerint viszont nem lehet kötelezővé tenni a lisztnek az ilyen dúsítását. Az embereknek választási lehetőséget kell adni. Ha választékot kell adni, akkor az egyik drágább, még pedig a dúsított. Kik veszik akkor majd meg?

- Ön elkötelezett híve a lombikbébi módszernek. Egészséges, nemzőképes szülők is hajlanak arra, hogy ezt a módszert válasszák. Mennyire támogatja ezt?

- A lombikbébi fantasztikus felfedezés volt. A meddőség aránya például 15%-ról lecsökkent 6%-ra. Abban igaz van, hogy sajnos mostanában megcsinálják akkor is, amikor orvosilag nem indokolt. Ki kell azért mondani, hogy a lombikbébi egy drasztikus beavatkozás: a nőt elaltatják, kiveszik a petesejtjeit, előtte egy erős hormonkezelést kell végezni, nem veszély nélküli vállalkozás, amit sokkal megfontoltabban kellene csinálni azoknak, akiknek erre valójában nincsen szükségük, csak mondjuk türelmetlenebbek.

- A dajka-terhességről egyre több amerikai filmet láthatunk. Miként vélekedik erről a módszerről? A mi viszonyaink között megvalósulhat-e? Ha belépünk az unióba hogyan állunk majd akkor ezzel a problémával?

- Ez vallás-erkölcsi problémákat okoz. Mi a 90-es évek elején azért kezdtünk ezzel foglalkozni, mert 6-8 olyan nő paciense volt, akinek nem volt méhe, de volt petefészke. Ez egy fejlődési rendellenesség. Itt jött a lombikbébinek köszönhetően a dajkaterhesség, mindent ugyanúgy el lehet végezni, de nincs hova beültetni a magzatkezdeményt, mert nincs anyaméh. Akkor egy mási asszonyt kérnek meg, kihordja, majd születéskor odaadja a genetikai szülőknek. A 90-es program-ban 16 terhességből 17 kisbaba jött a világra. Nagyon boldogok azok a meddő házaspárok, akik így jutottak gyerekekhez. Csak a politika beleszólt és a Fidesz-kiszagda kormány ezt megtiltotta. Aminek a háttere az, hogy a Fidesz kormány nagyon jóban kívánt lenni az egyházakkal, s a katolikus egyház szerette volna elérni az abortusz nagyon komoly megszigorítását. A kormány tudta, hogy nehezen járható út, de kellett valami gesztust tenni az egyházaknak, s ezért betiltatták a

dajkaterhességet. A törvény, amiben betiltották az a Halászatról és a vadászatról szóló szabályok megváltoztatása, illetve annak egyik pontja volt. Ez kicsit furcsa. Tehát azóta tilos.

Most is huszonnégy asszony van a várakozó listán. Amitől féltünk, hogy a dajka-terhes nem adja majd oda a gyereket, az nem következett be. Az Európai Unióban nincs egységes szabályozás. Németországban nem engedik, Angliában, a Be-Ne-Lux államokban, Skandináviában igen. A magyar parlament áprilisban - az SZDSZ javaslatára - újra visszaállítja majd a lehetőséget egy megkötéssel: a családon belül lehet csak megoldani. Nővér, hűg, sógornő... Nem jó ez sem. A családon belül ez nagyon nagy nyomás lehet. Borzasztó helyzetek állhatnak majd elő. Mi áll a háttérben e döntés mögött? A magyar farizeusság. Azt gondolják, hogyha a családon belül oldják meg, akkor a pénz biztosan nem játszik szerepet. Nem lehet azon felháborodni, hogy egy dajka-terhes kap valami anyagi támogatást, költségtérítést, hiszen másképpen kell táplálkozni, öltöznie - ezek mind-mind felfelé emelkedő költségek. Nem a gyereket kell megfizetni, hanem az asszony költségeit kell megtéríteni.

- Mire készül a közeljövőben?
- Az Európai Unióban is van feladatom: a gyógyszereknek és a táplálékoknak a szabályozására létrehoztak egy intézetet, s ennek vannak szakbizottságai. Hatan dolgozunk a terhes-ség alatti gyógyszerek szabályozásán. Még hétfőn és szerdán rendezek is. Az embernek vannak álmái, s most olyasmit csinálunk, amire azelőtt nem volt időm.

Engem rettentően izgat az, hogy mitől lesz valaki gényusz. A legnagyobb természeti kincs az emberi tehetség, s jobban meg kellene érteni, hogy mitől lesz valaki kivételes tehetség, kivételes találatum, gényusz. Először a zene-szerzőkkel foglalkoztam, majd a költőkkel, a magyar származású Nobel-díjas tudósokkal, s most ezt folytatom, mert a nem Nobel-díjas tudósaink is nagyszerűek.

Tajti István

Circulus vitiosus polgariensis

„Az Európai Unióban egyetlen akarat van: a választópolgárok akarata.”

Ne firtassuk, hogy ez az állítás igaz-e, vagy sem - elég az hozzá, hogy egy ismert politikai sajtóból hangzott el egy ismert vasárnapi rádióműsorban. S azután órák hosszat az a kérdés motoszkált bennem: vajon mi a különbség a polgár, a választópolgár, az állampolgár és a polgári körös polgár között?

Elmondom, hol tartok most, korántsem logikai, inkább intuitív megközelítéssel.

Először is, van ugyebár az állampolgár, aki törvényesen, nyilvántartva lakik és adózik állandóan, vagy néha idehaza, és (ha az igazságszolgáltatás nem jött rá, hogy túl sok a vaj a fején) időnként elmehet házastani. Ilyenkor választópolgárnak hívják. Ez egy egyszerű állapot, a kérészek rövid nászához

hasonlatos. A választópolgár nagyobb figyelmet tehát nem érdemel, nem kell különösebben törődni vele, etetni is csak négyévente szükséges, kedvenc csemegéje a csattanó maszlag. Ha ezt beveszi, elvan a következő választásig, legfeljebb durrog egy kicsit jobbra vagy balra.

Az egyszerű polgár (polgar polgariensis simplex) rejtve hordozza magában a fenti tulajdonságokat, de korántsem ezek alkotják a lényegét. A nyilvántartástól, adminisztrációtól, adózástól például kifejezetten irítozik, csak kellő furfanggal lehet kiszedni a pénzt a zsebéből, ilyen célra az állam különféle specialistákat alkalmaz, mint például bankár, ügyvéd, adóellenőr, honatya, stb. Amúgy az egyszerű polgár normális, kiszámítható életet él: dolgozik, eszik, iszik, olvas, moziba jár, tévét néz, gyereket nevel, társaság-

ba jár, karénekel, kártyázik, Nobel-díjat kap, vagy jobb híján - Örkenyvel szólna - néha kinéz az ablakon. De a politikához annyi köze van, mint lónak a hátúszáshoz.

Vajon hogyan illeszkedik ebbe a rendszerbe a polgári körös polgár? Ki az a polgári körös polgár? Miben különbözik a polgar polgariensis simplex-től? Hogy megfelfelfessük mi-benlétét, induljunk ki például születésének körülményeiből.

Az egyszerű polgár, mint tudjuk, végighaladt az evolúciós úton, egyszer csak létezett, anélkül, hogy bárki mondta volna neki, hogy legyen. Természete eleve békés volt, legfeljebb rugótt egyet néha, mint a fejős tehén, ha erőszakosabban rángatták a tőgyét. Ellenben a polgári körös polgár (circulus vitiosus polgariensis) egy politikusi fejből pattant ki teljes fegyver-

zetben, mint Pallas Athéné Zeuséből. Szeretném még teljesebbé tenni a képzavart: a polgári körös polgár olyan ló, aki a hátúszást gyakorolja. És közben szaporodik - mint halljuk. Annyian vannak már a körösök, hogy szellemi atyjuk egyszerűen csak polgároknak nevezi őket. Ilyen polgár bárkiből lehet, ha belép a körbe, legyen ateista vagy hívő, munkás, paraszt, vagy értelmiségi, szegény vagy gazdag, csak lehetőleg liberális vagy kommunista ne legyen.

A polgári körös polgár tulajdonságai is jelentősen eltérnek a közönségesétől leginkább abban, hogy csoportokba verődve politizál. Génállománya alkalmassá teszi, hogy bármivel föl lehes-sen hergelni, s hívó szóra akár tüntet is, zömmel nehezen átlátható okokból. A szociális igazságtalanságokkal szemben két választás között viszonylag immunis. Az is öröklött tulajdonságának vélhető, hogy szülőatyját mindenáron szeretné trónra emelni, de a létezése óta eltelt csekély idő kevés arra, hogy biztonsággal állíthassuk: ele-

gen lesznek a következő választáson.

Fentiekből az az óvatos következtetés vonható le, hogy a circulus vitiosus polgariensis egy nagyon érdekes variánsa az egyszerű polgárnak. Míg az utóbbi csak alkalmanként voksol, akkor se szívesen, előbbinek ez a lényegé-vé vált. A keresztelés eredményeként tehát kifejlődtek politikusi hajlamai (nota bene: a ló megtanult hátán üszni!), s immár csaknem készen áll egy olyan választópolgár, aki fityűl a négyéves periódusokra, könnyen mobilizálható, és mindig mindent meg-eszik. (Szegény Darwin, ha ezt megér-hette volna!)

Mindazonáltal én még mindig nem értem ezt a polgári körös polgárt, mint ahogy anno a szocialista embertípust sem értettem. Utóbbiról csak annyit, hogy szerencsétlen klónozási kísérlet-nek bizonyult, instabil idegrendszerrel és tudattal rendelkezett, s mire ezt ész-revették, átalakult kapitalista típusú, és ennek is számos alfaja létezik im-már.

L. A

Brüsszeli meghívás

A kecskeméti sajtó három képviselőjét hívták meg magyar részről Brüsszelbe arra a szemináriumra, ahová mind a tíz, az Európai Unióhoz május elsején csatlakozó nemzet sajtósa, rádiósa és televíziósa közül a vidékieket invitálták. Lehetőség nyílt bepillantani az Európai Parlament munkájába, tájékozódni az Európai Bizottság, illetve az Európai Unió Miniszterei Tanácsa szervezeteinek tevékenységéről.

Az Európai Parlament döntéshozó mechanizmusával ismerkedő újságírók olyan személyiségekkel is találkozhattak, mint például Robert Fitzhenry és Hans-Gert Poettering az Európai Néppárt, illetve Richard Corbett az Európai Szocialista Párt képviselőitől, vagy Daniel Cohn-Bendit, a Zöldek részéről. De lehetőség volt felvenni a kapcsolatot az intézményben dolgozó magyar kommunikációs szakemberekkel, külügyi minisztériumi munkatársakkal, valamint az úgynevezett megfigyelőkkel is, akik máris tevékeny résztvevői az uniós törvényhozásnak. Mint Ékes József, a magyar delegáció néppárti frakciójának elnökhelyettese, az Európai Környezetvédelmi és Fogyasztóvédelmi Bizottság tagja elmondta, jelentős eredmények fűződnek a magyar közreműködőkhöz, például a környezetvédelem és a mezőgazdaság egyes területeinek összekapcsolása ügyében, amely Kecskeméten és térségében is nagy szerepet kap majd a későbbiekben.

Tíz éve vették fel a kapcsolatot a Kecskeméti Tanítóképző Főiskola és a perugia-i egyetem képviselői. Az ebből az alkalomból tartott megemlékezésen a főiskola díszpolgárává avatták Fausto Minciarelli tanár urat, az együttműködés olasz részéről megbízott felelőst.

Az intézmények tavaly előtt erősítették meg kapcsolatukat szerződésben is, de már 1998 óta működik rendszeresen a két iskola között a hallgatók és az oktatók cseréje. Évente öt olasz diák érkezik a híros városba, és egy, vagy két magyar növendék utazik Perugia egyetemére. Többször látták vendégül Itáliában a főiskola kórusait, és az olasz intézmény „Colle del Sole” kórusa is járt Magyarországon. 2002-ben az Olaszországi Magyar Kulturális Évad programjának részeként a Kecskeméti Főiskola tanítóképző ka-

A májusban csatlakozó országok részéről érkezett vendégek számára külön sajtótájékoztatót adott Pat Cox, az Európai Parlament jelenlegi, ír nemzetiségű elnöke, amelyen a vezető hangsúlyozta, hogy reményei szerint egyfajta reformszellemet is magukkal hoznak majd a nyugati közösségbe az új tagok.

A látogatók részt vehettek azon az ünnepségen is, amelyen a szegénység, valamint a világ országainak belső konfliktusai és a nemzetközi terrorizmus megfékezése érdekében kifejtett munkájáért Kofi Annan, az ENSZ főtitkára számára átadták az Európai Parlament által 1988-ban alapított Sakharov díjat.

A rövid brüsszeli tartózkodásnak a hivatalos programon kívül fennmaradó néhány órája során is rengeteg emlékeztető tanulsággal szolgált a belga kultúrának, a brüsszeli mindennapi életének felfedezése. Kiderült, hogy Belgium, az ország földrajzi méretei, lakosainak száma és történelme, sőt a mai hétköznapi szempontjából is nagyban emlékeztet a magyar viszonyokra.

Az út egyik váratlan közjátéka volt, amikor a brüsszeli belváros illusztris bájában beszélgető médiaküldöttekhez egyszerre csak a magyar szóra üzlete hátsó részéből is felfigyelő tulajdonos lépett, és a következőket mondta: „Ah, maguk magyarok!? Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Sárközy György vagyok. Én vezetem ezt a kócerajt már néhány évtizede.”

Varga Károly

A Főiskola díszpolgára

rának művésztanári és hallgatói kiállítás is rendeztek Perugiában.

A díszpolgárrá avatási ceremónia előtt Fausto Minciarelli olasz nyelvórát tartott, azután pedig Cecilia Moretti előadása következett „Nemzetudat és hazaszeretet” címmel. A főiskola olasz társintézményében oktató hölgy beszédében Giuseppe Mazzini, a XIX. században élt itáliai gondolkodó szavait is idézte, aki szerint Olaszország küldetése, hogy a szabad nemzetek széles európai közösségének zaslóvivője legyen: „A nemzetet én szentnek tartom, mert abban látom minden fejlődés lehetőségét, minden jóért való munkálkodás eszközt.” A szónoklatot magyarra fordított olasz költemények tolmácsolása tette színessé. Az ünnepi eseményen jelen voltak a Kecskeméti középiskoláiban olasz nyelvet tanuló diákok képviselői is.

v. k.

FiberNet kontra Kecskemét

Közel 113 millió forint fizetésére kötelezte a bíróság első fokon Kecskemét önkormányzatát a város és a FiberNet Rt. perében. Az ítélettel szemben fellebbezett az önkormányzat és a cég jogi képviselőjének a polgármesteri hivatal részére tett nyilatkozata szerint a FiberNet Rt. is. A részvénytársaság a Telemozi Kft. adásvételi szerződése alapján támasztott 2001. decemberében mintegy 400 milliót követelést Kecskemét önkormányzatával szemben, amelytől a korábbi cég eszközeit, infrastruktúráját a kábel-szolgáltató megvásárolta. Több jogcímen is perelt az Rt., amelyekből a bíróság a szavatossági igényt találta csak jogosnak - eszerint az adásvételi szerződés egy pontja alapján a megállapodás megkötése utáni hatvan napon belül elvesztett minden egyes előfizető után ötvenezer forintot kell fizetnie az önkormányzatnak. Ez legalábbis a FiberNet álláspontja. A város az Rt. keresetét nem tartja jogosnak, az önkormányzati vélemény szerint az intézmény ugyanis eladói részről csak annyit vállalt, hogy a Telemozi Kft. minden ügyfelénél alkalmasak a feltételek a kábelszolgáltatás vételére. A polgármesteri hivatal továbbá fenntartja saját, a vételár késedelmes kifizetése miatt a részvénytársasággal szemben támasztott keresetét, amit a bíróság első fokon elutasított. A FiberNet Rt. a perről, annak jogerős lezárásáig nem kíván nyilatkozni. Néhány héten belül egyébként megszűnhet a cég monopóliumhelyzete Kecskemét kábelszolgáltatásában, mert amennyiben a FiberNet Rt. nem támadja meg, hamarosan jogerőre emelkedik a PR-TELECOM Rt. nevű konkurens cég elindulásához szükséges használatba vételi határozat. Az új szolgáltató, miután egy éves küzdelem után sikerült hálózata kiépítéséhez megszereznie a FiberNet hozzájárulását, jelenleg a Széchenyi-városban már a szükséges műszaki háttértől a megfelelően felszerelt ügyfélszolgálatig bezárólag minden technikai feltétellel készen áll a lakosság fogadására.

oly

Egységes támogatással

A közgyűlés ismét az eddigi igazgatót, Kriskóné Dávid Máriát bízta meg a következő öt évre a Népi Iparművészeti Múzeum vezetői feladatainak ellátásával. Kriskóné Dávid Mária pályázatát az elbírálásra felkért három tagú szakmai testület és az intézmény kollektívája egyaránt támogatta.

v. k.

MEGÚJULT SZÉKHÁZ. Befejeződött az APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatósága székházának felújítása. A Kurucz körüti, hat, illetve nyolc szintes épületegyüttes korszerűsítésének első ütemében, 2002. tavaszára lett kész az új ügyfélszolgálat és az étterem, ezután következett, a második ütemben az irodák helyrehozatala. Dr. Veres János, a pénzügyminisztérium politikai államtitkára adta át a modernizált munkahelyet, amelyben az APEH, valamint a területi államkincstár és a nyugdíjfelosztó intézet összesen mintegy 400 dolgozója tevékenykedik. Az államtitkár köszöntőjében egyebek mellett az ügyfelekkel való minél kevesebb konfliktust kívánt az itt dolgozó munkatársaknak, illetve a számítástechnikai és a jogi háttér további javulását a kulturáltabb, nyugodtabb környezet mellé. Az átadáson jelen volt Király László György, az APEH elnöke, és Balogh László, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke is. Mint Király László György elmondta, a több mint egymilliárd forintból megvalósult rekonstrukciós beruházásnak is köszönhetően a kecskeméti székhelyű a vidéki APEH igazgatóságok közül az első olyan, ahol egy épületegyüttesen belül dolgozhat az egész kollektíva - ennek eredményeként pedig az ügyintézés csak jobb és takarékosabb lehet. A Bács-Kiskun Megyei APEH Igazgatóságának székházában a tervek szerint hamarosan, további ügyfélfogadó helyiségek létesítésével folytatódni fog a fejlesztés.

v. k.

Bajtársi segítség

Mintegy hatvan olyan, a volt Szovjetunióban hadifogságot elszenvedett egykori katonára, illetve civil kárpótlási ügyre van már sinen, aki Vitéz Lovag Gyenes Sándor nyugállományú tüzér főhadnagy segítségével igényelt, az átélt szörnyűségek ellentételezéséért havi járadékot az államtól.

Gyenes Sándor, a maga bőrén tapasztalva, hogy milyen nehézkesen juthatnak törvényben megállapított anyagi támogatásokhoz az egykori hadifoglyok, munkaszolgálatosok, akiket legalább három évig tartottak fogságban a volt Szovjetunió területén, felvállalta sorsátársai segítségét. Már az ország több mint 25 településéről, csaknem 130-an fordultak a nyugállományú főhadnaghoz, működőnközre a havi 20 ezer, illetve öt évnél hosszabb fogság után havi 30 ezer, tíz évnél is hosszabb raboskodás esetén pedig havi 40 ezer forintos járadék elnyerésében.

A 2000-ben született, eredetileg csak az egykori civil elhurcoltak kárpótlására vonatkozó kormányrendelet hatályát 2003-ban terjesztették ki a volt Szovjetunióban raboskodott hadifogoly katonákra, leventékre, illetve munkaszolgálatosokra is. Rájuk azonban a törvény csupán 1945. augusztus elsejétől kezdődően számítva állapít meg jogosultságot, nem pedig 1944. október elsejétől, mint a civil foglyok esetében. A Nyugdíjfelosztó Igazgatóság adatai szerint országosan mintegy 20 ezer igénylés

érkezett, amelyeknek a fele esett kedvező elbírálás alá. Gyenes Sándor úgy véli, jóval többen vannak az érintettek, és mivel nem egy olyan esettel találkozott, amelyben éppen a kérdéses hónapok hiányoznak a jogosultsághoz, az így egyelőre biztos elutasításra ítélt jelentkezőket is kérelem beadására, és fellebbezésre, majd másodfokú visszautasítás esetén az állam elleni perre bátorítja, mert reméli, hogy megfelelő számú akta összegyűlése után a hadifoglyokra is 1944. októbertől vonatkoztatják majd a jogszabályt.

A nyugalmazott főhadnagy önzetlenségéről már több, zömében helyi média is hírt adott, de azt még nem sikerült elérnie, hogy a volt hadifoglyok járadékkérési lehetősége nagyobb országos lapban, televízióban, vagy rádióban is téma legyen. Különösen fontos volna ez azért, mert csak a jelentkezés benyújtásától, illetve attól számítva fél évre visszamenőleg fizetik a juttatást, így pénztől esik el, aki az anyagi kárpótlás létezéséről késve értesül. Gyenes úr fíradhatatlan, már az Antall-kormány idején, 1991-ben megállapított fix összegű, előbb 500 forintos, majd 1250 forintos járadék bevezetésekor is az ő kezdeményezésének volt köszönhető, hogy a pénzt a későbbiekben a nyugdíjhoz hasonlóan emelték - remélhetőleg csak idő kérdése, mikor ér véget az értelmetlen hallgatás, az egykori tüzér közbenjárásával. A nyugalmazott főhadnagy ezúton is kéri, hogy aki fel tudná ajánlani szíves közreműködését az ügyben, hívja őt a 76/478-271-es számon, amelyen a hozzá segítségért forduló bajtársak telefonjait is várja.

Varga Károly

Láthatóan!

Lapunk nem veheti fel a tájékoztatási versenyt a kecskeméti médiumokkal. A megyei- és városi rendőrkapitányság sajtótájékoztatóin elhangzottakkal - bár megkaptuk a jelentést a 2003-ban végzett munkájukról, amelyben pontos kimutatásokban, tetszetős grafikonokkal ábrázolva szembesülhetünk a jó hírrel: csökkenő tendenciát mutat a bűnözés, javultak a felderítési mutatók - már megismerkedhetek az olvasók, s bár az ismétlés a tudás anyja, ez alkalommal mégse ezzel traktálom Önöket.

Sokkal fontosabb tudnivalóval hoztam magammal botcsinálta tudóstíróként, s ez egyszer sajnálom is, hogy nincs kamerám, meg olyan digitális masinám se, így csak szavakkal irhatom le, hogy milyen rendőrséget szeretne dr. Király Ferenc főkapitány. Illetve, hogy milyen nem szeretne! Mert meg is mutatta, hogy olyan pöffeszkedős, na lássuk csak azt a személyazonosságát követelő, - azt végképp nem!

Nevezhetjük ezt arculatváltásnak, de mindenképpen fontos fordulat: amellet, hogy a bűnt továbbra is rendületlenül üldözik, a szolgálatot tágabban értelmezve pedig a kiszolgál-

tatottaknak segítséget nyújtanak, azon túl is, hogy következetes munkájukkal a „bűnr vezető alkalmakat” csökkentik.

Ezért, hogy az új „terminus technicussal” éljek: láthatóak lesznek. Után, tereken, ahol kell. Mert nem biztos, hogy kevésbé hatékonyabb lesz a bírságnál a következetes figyelmeztetés, mondjuk a vezetés közbeni mobilizációját, vagy annak a biztonsági övbecsattantásnak elfeledéséért. Vagy elmagyarozzák az apukának, hogy anyukát nem muszáj dádázni, ha nincs pénz a gépezésre. Átveszik a pedagógia azon elvét, hogy egy jó szóval százszor több eredményt lehet elérni, mint a (vélt, vagy kikövetelt) tekintéllyel!

S majd, ha végre nyár lesz, s a Főtéren azzal a rendőrfárral találkozunk, aki erre a feladatra készülve szót tud érteni a külföldi vendéggel, meg a honi svihákokkal, akkor mindenki láthatja: nem félni kell a rendőrtől. Akkor elfelejthetjük a rettegést, amit a feketén vágott dísznő visításakor megjelenve okozott. Most a rendőrtől nem félni kell, hanem bízni abban, hogy a rend fenntartásáért dolgozik. No, azért az amerikai filmsorozat bicikliztatás zsarujáig még hosszú az út, de remélem: csak abból az okból, hogy tengerpartunk - még jó darabig - nem lesz.

nagymari

Köszönet a polgárőröknek

Az 1992-ben megalakult Kecskeméti Polgárőr Egyesület a közelmúltban tartotta meg közgyűlését, amelyen a városi rendőrkapitány, Kubicek András, Szabó Mihály megyei polgárőrpáncsnok, Szalkai István alezredes, a határőrség képviselőitől, valamint az önkormányzat bűnmegelőzési bizottságának tagja, Falu György is részt vett. A jelenlévő, 68 egyesületi tag biztosította a határozatképességet. Somogyi Sándor elnök a 115 fővel működő egyesület elmúlt évi tevékenységét úgy summázta, hogy átlagon felüli feladatot teljesítettek: mindösszesen 4497 alkalommal 26 620 órát fordítottak a közrend biztosítására, a vagyon és személyi biztonság őrzésére, erősítésére Kecskeméten és környékén, a tanyaprogram részeként is. Munkájuk egy részét a rendőrséggel, a határőrséggel, a közterület felügyelettel és a mezőőri szolgálattal, illetve más polgárőrszervezetekkel közösen végezték. Elismerésül az elmúlt évben megkapták az „Év kiváló polgárőr egyesülete” címet. Az elismerés méltán illeti az egyesület tagjait, hiszen munkájukhoz a működési feltételeket igen kevés támogatásból

(önkormányzat + sikeres pályázat) biztosították, s nemhogy csak „ingyér” szolgáltak, de saját gépkocsijukat is használták a szolgálati feladatokra. A hajnali járőrözés, az iskolák, kollégiumok, középületek biztosítása, a különféle rendezvények rendjének fenntartása nem csekély munkát jelentett. Speciális feladatot jelent például a Máltai Szeretetszolgálat munkáját segíteni, de még a személtételek rendjére is vigyáztak.

Nem véletlen tehát, hogy a városi rendőrkapitány is elismerő szavakkal méltatta tevékenységüket, és ígéretet tett, hogy a rendőrségi szolgálatból „nyugdíjazott” CB rádiókat is megkapják, hiszen a gyors rendőrségi intézkedéssel még eredményesebb lehet a felderítő, illetve a bűnmegelőző munkájuk.

Ugyancsak elismerte a határőrség képviselője, hogy a polgárőrök az idegenrendészeti feladatok végrehajtásában voltak nagy segítségükre.

A mindenhonnan elhangzó dicséretnek mellé tegyük oda ezt a történetet. A vasúti közlekedés biztonságát növelendő arra kérték a polgárőröket, hogy a vo-

natokon is teljesítsenek szolgálatot. A lebonyolításhoz annyi „segítség” kaptak, hogy - „vegyenek jegyet a pénztárnál...”

Minden esetre, azzal az érzéssel zárhatták a múlt évet, hogy a város javuló közrendjében az ő szerepük is jelentős volt. S tudják: szükség van munkájukra a jövőben is.

n. m.

KIVÁLÓ POLGÁRŐR:

Egyházi András, Csillagvári Magdolna, Pap Zoltán. Janik Mihály, Kürtösi Pál, Balázs István. Lakatos Gyula, Németh Sándor, Laczi Sándor, Lossó Géza.

ÖT ÉVE POLGÁRŐR: Oleárik László, Oleárik Debóra, Nagy Sándorné, Antal Ágnes, Laczi László, Janik Mihály.

A 2003-BAN VÉGEZETT MUNKAÉRT KAPOTT ELISMERÉST: K. Pap Ferenc, Kertész György. Nagy Sándorné, Szász Sándor, Véghe Ferencné, Csikai Gyula, Hegedűs Ferenc, Hegedűs Sándor, László Pál, Vigh Zsolt, Vajda Péter, Lipóty Sándor, Nagy Sándor.

Igazságot Gáspár Andrásnak!

Tévedett a sok kitűnő könyv, tanulmány szerzője, Nemeskürty István, amikor a *Kik érted haltak szent világszabadság* című kötetében azt közli, hogy írástudatlan kecskeméti suszterinasból lett Gáspár András huszárezredes kapitányá. Ahány szó, annyi tévedés.

Aligha kaphatott volna viszonylag jó jegyeket a református kollégiumban a jó eszű fiatalember, ha nem ismeri a betűket. Márpedig 1813 őszétől 1817 nyaráig koptatta a kecskeméti középiskola padjait. Tanúsítja a Nagy István rektor úr által hitelesített, az egyházközség Ráday könyvtárában őrzött katalógus.

Az édesapa, Gáspár Gusztáv elismert tagja volt a csizmadia céhnek, ami akkor egyfajta társadalmi megbecsülést is jelzett. Nem ezredesként, hanem tábornokként fejezte be katonai pályafutását. Maga Kossuth is helyeselte előléptetését.

1949. áprilisi 3-án este a jászberényi főhadiszállásáról a Honvédelmi bizottmányának számolt be a hatvani csatáról, Gáspár András érdemeiről.

„Kedves kötelességemnek érzvén az érdemnek megadni a kellő megismerést: Ezennel szerencsém van tábornok urat tudósítani, hogy Gáspár ezredes urat az április 2-ai hort-hatvani csata derék vezéré, tisztelt tábornok előterjesztése folytán is ezennel honvédtábornokká kinevezem.

Kérem tábornok urat, azt az említett derék vitézeknek addig is hivatalosam tudtukra adni, amíg a hadügyminiszterek útján okleveleiket szokott alakban megkapandják. [...]

Egyébíránt a nevezetes csatában kiüntetett érdemek szerint a fővezér és Kiss altábornagy úr javaslatai nyomán is Gáspár ezredes, a csata vezéré, mint különben is, a hadsereg egyik legöregebb ezredesét, ki a tegnapi ütközet vezényletével vezéri képességét fényesen kitüntette, tábornokká [...] kineveztem.“

A továbbiakban megindokolta döntését. Utalt az ütközet közelében tartózkodó Görgey magatartására.

„Gáspár derék ember és még nem volt alkalmá 10 000 főnyi sereggel csatát önállóan vezényelni - mutassa, meg mit tud, érdemljen ki magának egy tábornokságot. Ha bajba jönne, közel vagyunk, majd kivágjuk. - És becsületesen kiérdemlé a tábornokságot. Négy osztrák generális (Schlik, Lichtenstein, Lobkovicz, Barrot) állott a szerény, csendes, egyszerű huszárezredesek ellen: Schlik kérésére hívta meg déli vendégeit „auf eine brillante ungarische Hassehet“, s az igénytelen, egyszerű magyar huszártiszt úgy meg (hetelte) az osztrák gróf fővezért, divisionarius hercegeivel egyetemben, hogy ugyancsak hegedült a kantárszárral.“

(Országos Levéltár OHB 1849: 4208.)

Ismeretes, hogy a nagyvilág látására vágyó fiatalember maga jelentkezett a hadseregbe, több országban szolgálta a Habsburgokat. A kitűnő lovas hírből álló magyart egyenesen Franz Hauslab, az ifjú Ferenc József katonai nevelésével megbízott ezredes választotta ki a trónörökös lovagló-tanárul. Tévednek azonban, akik azt állították, hogy eme érdemeire tekintettel menekült meg Világos után a bitófától. Gáspár András ugyanis még Ferenc József trónfosztása előtt, 1848. áprilisában kilépett - betegsége hivatkozva - a honvédseregéből és így az uralkodó győri proklamációja értelmében a honvédtisztként elkövetett - úgymond - felfüggesztő hazaárulása nem járt feltétlenül fővesztéssel. „Csupán“ tíz évi várfogságra ítélték, ettől valóban császári kegyelemmel menekült egy esztendei raboskodás után.

Kecskeméten 1898-tól utca őrzi emlékét. Helyi kultuszát egy róla elnevezett intézmény is ápolja. Szülőháza-nak helyét emléktáblával jelölték meg.

Heltai Nándor

Reklámkvíz

1. Viszi haza a reklámcsalád a sulinetes számítógépet. Elöl a családfő a nagy dobozzal, mögötte a családjának egy kisebb, utána a bakfis lány a klaviatúrával, hátul meg a legkisebb, a Pistike húzza zsinórjánál fogva maga után az egeret. Kérdés: ki a hülye?

- A. A szülő
- B. A bakfis.
- C. Pistike.
- D. A rendező.

2. A nagyon jól tanuló Lacika apukája elkíséri a szülői értekezletre, és természetesen a tanárnő azonnal felismeri nagyon fehér ingéről. Mi történik, ha Lacika osztályában minden anyuka ugyanazt a mosópert kezdi használni és mindenkinél ugyanolyan fehér lesz az inge?

- A. Romlik Lacika tanulmányi átlaga.
- B. Az osztályban minden tanuló kitűnő bizonyítványt kap, akárcsak Lacika.
- C. A tanárnő nem ismeri fel Lacika apukáját.
- D. De igenis felismeri, mert már csak ő hiányzott szülői értekezletre.

3. Van annak már talán 8-10 éve is, hogy egy lapterjesztő cég rendszeresen hirdeti: negyven év alatti férfi alkalmazottakat keres kecskeméti raktárába. Ön szerint mi az oka ennek a szokatlan megszigorításnak?

- A. A raktárt nő vezeti, és megvan a véleménye a többi nőről.
- B. A raktárt nő vezeti, és csak a negyven alatti férfiakat szereti.
- C. Ha a felvett férfi betölti a negyvenet, kirúgását nem kell külön indokolni.
- D. A cég azt várja, hogy diszkrimináció miatt bepereljük, mert így is szeretné megmérni az erejét.

L. A.

Információs iroda

Az IT Információs Társadalom Közhasznú Társaságát az Informatikai és Hírközlési Minisztérium alapította, hogy részt vegyen az IHM pályázatainak bonyolításában, a kiemelt informatikai projektek hatékony koordinálásában és végrehajtásában, az információs társadalom kiépítésében és kiszélesítésében.

A pályázatkezelést végző iroda hatékony működését bizonyítja, hogy másfél év alatt több mint negyven kiírt pályázattal, közel 80.000 beérkezett pályamunkával foglalkozott, és ma már több mint 51.000 nyertessel köthetett szerződést és biztosította számukra az IHM támogatását. Az iroda tevékenysége a pályázatok érkeztetésétől kezdve, a pályázati adatok feldolgozásán és értékelésén át tart mindaddig, amíg a támogató és a pályázó jogi viszonyban áll egymással.

A pályázatkezelési tevékenységet korszerű informatikai háttér támogatja az IT Kht-ban, a szabályozási háttérrel a jogi iroda biztosítja. Jelenleg a hét magyarországi régió mindegyikében működik képviselő. Az ügyfélszolgálat és a regionális irodák naprakész információkkal rendelkeznek a pályázatok kiírásával, elbírálásával kapcsolatban.

A regionális irodák fő feladata az Információs Társadalom kiépítésének segítéséhez szükséges partnerkapcsolatok kiépítése, működtetése, valamint az EU - első sorban az információs társadalom kiépítését szolgáló pályázatairól, működéséről szóló információkhoz történő közösségi hozzáférés biztosítása. Az irodák gyűjtik össze, rendszerezik és továbbítják az IT Kht. felé az információs társadalom kiépítésének felgyorsítását támogató pályázati igényeket. Az irodák feladat körébe tartozik a régiókba tartozó pályázatok monitoring feladatainak ellátása is. A regionális szervezetek közreműködnek a pályázatok sikeres lebonyolításában, a pályázók megfelelő információkkal való ellátásában és pályázati tanácsadásban. Az aktuális pályázati kiírásokat a www.itkht.hu honlapon tekinthetik meg.

A Dél-Alföldi Regionális Iroda címe: Kecskemét, Csányi János krt. 14. II/205.

Tel: 76 / 509-551, fax: 76 / 509-560

Lakatos István irodavezető
istvan.lakatos@itkht.hu

ÖTÉVES A KECSKEMÉTI JAZZ ORCHESTRA

- Többször olvashattuk, hogy a címben említett kecskeméti jazz-zenekar, a Tavaszi Fesztivál egyik fellépője, 1999-ben alakult Török József művészeti vezetésével, de úgy tudom, még ennél is régebbi múltra tekint vissza - fordulok Kerényi Ákoshoz, a tenor szaxofont bravúrosan kezelő egyik legrégebbi zenekartaghoz.

- Az első felállításban Kecskeméti Big Band néven alakult az együttes 1996-ban. Ekkor még Honti György volt a művészeti vezetőnk, aki később - látva az ígéretes csapatot - Stark Tibort kérte fel az együttes irányítására. A neves jazz-zenész, akinek akkor már jó néhány híres hazai jazz-zenekar került ki a keze alól, úgy jött ide Kecskemétre, hogy ez az utolsó big band, amelynek a „felfuttatásában“ ő segít. Két évig működött az ő szakmai vezetésével a zenekar, miközben a szervezési feladatok ellátását a „bohémus“ Török József vette át. Józsinak régi álma volt egy nagyobb zenekar alapítása, s Szabó Sándor kérésére örömmel vállalkozott az ezzel járó feladatokra. Mára az egykori alapítótárok közül csak hatan maradtunk: Szabó Sándor, Falusi János, Benedek Péter, Jónás János, Csuvár Gábor és én.

- Az Önök alakulása idejében alig pár big band volt az országban, ma már több tucat, ami a műfaj népszerűségének látványos növekedését is jelenti. Amolyan első fecseként hogy tettek szert a már akkor is megnyilvánuló komoly szakmai tudásra, műfajbeli jártasságra?

- Rögtön a megalakulásunk évében volt egy vendégkamaratúrunk Amerikából, Ray Eubanks, aki velünk próbált. Volt vele a végén egy önálló koncertünk is. Nagyon sokat tanultunk tőle, arról nem beszélve, hogy rengeteg kottát hozott, s még hazatérte után is sokat küldött nekünk (jazzkottákhoz is nagyon nehéz volt hozzájutni abban az időben). Sokat jelentett az is, hogy a műfaj elismert hazai előadói is - elfogadva meghívásunkat - szívesen dolgoztak velünk. Vendégművésziünk volt - többek között - Szekeres Adrienn, Bergendy István, Elek István és Bényei Tamás is.

- 2002-ben a Magyar Rádió hangversenyfelvételt készített a Kecskeméti Jazz Orkestrával, tavaly pedig Kiemelt Arany Diplomát nyert a III. Budapesti Big Band Találkózón és Fesztiválon a Magyar Jazz Szövetség szakmai zsűriének értékelése alapján. Ugyanakkor a pénzügyi gondok ezt a zenekart sem kerültk el: tavaly pár hónapon keresztül szünetelt a működése. Mi jelentette a legnagyobb problémát?

- Az említetteken kívül szervezésbeli nehézséget okoz, hogy tagjainknak csak körülbelül a fele kecskeméti, a többiek más városokból, sőt más megyékből járnak át a próbákra. Ha belegondol, munka mellett, család mellett, nem kis távolságot áthidalva kell hetente két alkalommal a próbákat, illetve a fellépéseket megoldanunk. Emellett szinte állandó problémát jelent a trombitások hiánya (pl. a trombitás Csomós Gyöngyi, zenekarunk nagy népszerűségnek örvendő egyetlen női trombitása is épp az említett időszakban ment ki Svédországra). Ezt legalább egy fő erejéig máig is csak vendégtrombitások segítségével tudjuk megoldani. Érdemes lenne egyszer részletesebben beszélni arról, hogy milyen nehéz kellő számban jó zenészt találni ebben a műfajban Kecskeméten. Egyszer, na-

A Ciróka Bábszínház-beli előadáson Szekeres Adrienn jazzzenekes volt a vendégművésziük

gyon nagy feladat hosszú távon fenntartani egy ilyen nagyobb létszámú zenekart. Szerencsére kiskörű tagunk, a harsonás Solti Kálmán kérésére az ottani zeneiskola emlékhang-versenyén májusban, majd szeptemberben is színpadra léptünk. Nagyszerű élmény volt újra együtt játszani, s megfogadtuk: mindenképpen folytatnunk kell. Ettől kezdve többen is bekapcsolódtunk a koncertszervezés, menedzselés ügyintézésébe - én például való kapcsolattartást vállaltam magamra -, hogy ezzel is mindjobban segítsük Török József munkáját.

- Milyen szálak fűzik az együttest más jazzzenekarokhoz, mint pl. a közel két évtizedes Bohém Ragtime Jazzbandhez?

- A Bohémrel való kapcsolat egyértelmű egyrészt a közös tagok révén (mint Török József, Lehanov József, a Mátrai testvérek), másrészt az Ittész Tamás által alapított Kecskeméti Jazz Alapítvány támogatása számunkra is segítséget jelent. Ugyanakkor a két zenekar más-más stílusú zenét játszik. Alapvető különbség, hogy a Bohém-ből képest mi nagy zenekarnak számítunk. Ez a 18 fős zenekari létszám egyébként az általunk játszott műfaj sajátossága. E különbözőségek miatt - ha erre gondolt - eleve nem is lehetünk egymás riválisai. Szintén jó a kapcsolat a Little Jazz Banddel, akinek a vezetője, Korb Attila időnként a vendégművésziünk. Bár vannak „amatőrök“ közöttünk, akik egyéb polgári foglalkozásuk mellett hobbyként művelik a zenélést, a társaság nagy részének akadémiai, illetve felsőfokú zenei végzettsége van: Kecskeméten, illetve más városokban tanító zenetanárok, akik saját városukban alapított zenekarokban valahol a mi hagyományainkat is folytatják.

- Milyen gyakran lépnek fel?

- Évek óta jelen vagyunk az ország nagyobb szabású jazz, dixieland, illetve blues fesztiváljain. A kecskeméti közönség is jó pár alkalommal találkozhat velünk. Mivel a művelődési központban tartjuk a próbáinkat, megállapodásunk értelmében legalább évi két alkalommal veszünk részt az ő általuk szervezett rendezvényeken, mint például

Kerényi Ákos

ul a Főtéri Nyár is. Mondhatni állandó résztvevői vagyunk a Tavaszi Fesztiválnak, a Hírös Hét rendezvénynek. Minden évben változó helyszíneken, de közel azonos időpontban, decemberben tartjuk az önálló koncertünket, mint az idej hangversenyt is, melynek helyszíne épp mostani beszélgetésünk színtere, a megyei könyvtár volt. Ezen kívül természetesen más, alkalmi meghívásoknak is szívesen teszünk eleget.

- Milyen az előadások közönsége? Mi a siker titka? Mitől egyre népszerűbb ez a műfaj?

- Rétegenének mondják a jazzt, de ez a korosztályt a legkevésbé sem határozza be. Az ideális közönség szám ebben a műfajban 200-300 fő, amihez hasonló befogadóképességű koncertterem lenne az igazi... Ezt a fajta közös zenélést igazából mindannyian pluszként vállalt kedvenc időtöltésként műveljük. Ez a fajta kötetlenség ugyanakkor nagyon erős kapocs, hiszen az önként vállalt feladatokat az ember mindig legelőbb lelkiismerete szerint teljesíti. Nagyon jó hangulatban folynak a próbák, s úgy érezzük, ez átjön az előadásban is, érzé és visszajelzi a közönség is. Valahol itt lehet az a titok, amit szóban olyan nehéz elmondani.

- kada -

Játékok: titkok, csodák, örömök

Napjainkra már közel 18 000 muzeális értékű darabot őriz a Szókraténusz, melyek között az ősi eredetű csigacsonjt játékok, egyszerű népi játékok együttese mellett a polgári világ mives kivitelű gyári játéka, a hazai iparművészet egyedi alkotásai, valamint a gyermekirodalom, a különböző játékgyűjtemények és a búvészt valódi könyvtáraságai is megtalálhatóak. A sokféle anyagból készített tárgyak témaköre rendkívül gazdag, melyet különböző népek hagyományos játékszereinek sajátosságai színeznék. Az önálló darabok mellett a gyűjtemény a szomszédos országok, emellett a lengyel, észt, mordvin, mexikói és japán népi játékkultúrájának jelentős együttesét őrzi. A legrégebbi játék egy valódi műretek, francia mozaikrejtője az 1760-as évekből, a legújabbak pedig napjaink egyedi, iparművészeti tárgyai.

A túlnyomórészt 19. század második feléből és a 20. század első évtizedeiből származó polgári játékok számára különleges háttérrel jelent az Udvardy és a Kovachich család sokoldalú hagyatéka. A kiállítás feleleveníti a 20. század első évtizedeinek iparművészeti játékkerveit és megvalósult tárgyait, közöttük a képzőművész Undi S. Mariska, Juhász Árpád és az építész Márkus Géza munkáit, a néhai festő és rajztanár, Grabowieczi Leon évről évre egyre gazdagabban kirajzolódó játékkészítő műhelyét. Mindennek folytatásaként jelennek meg az 1970-es évek hazai alkotásai, és napjaink kézműves játéktárgyai. (Rendezők: Kalmár Ágnes művészettörténész, Bihar Mária néprajzkutató.)

Európa parlamenti jelöltek

A Fidesz-MPSZ európai parlamenti listáján szereplő képviselőjelöltek mutatkoztak be Kecskeméten nemrégiben. A bemutatkozó részt vett Schmitt Pál, a szövetség alelnöke is.

Dr. Becsei Zoltan karrierdiplomata, a lista hetedik helyezettje biztos befutónak számít. A megyei származású közgazdász régóta foglalkozik külkapcsolatokkal, 2003-ig Brüsszelben dolgozott Juhász Endre helyetteseként. Dr. Bagó Zoltán jogász a Fidelitas alelnöke, parlamenti és megyei közgyűlési képviselő. A Parlament integrációs bizottságának és az EU

megfigyelő kontingensnek is tagja.

Mint a tájékoztató elhangzott, a Fidesz Szabad Európa Listájának egyik fontos üzenete, hogy nemcsak a párt reprezentánsai szerepelnek rajta, hanem főképp olyan emberek, akik valóban dolgozni is akarnak az EP-ben, és szinte minden fontos szakterületet képviselnek. A Fidesz szerint a kampány során világossá kell tenni az emberek számára, hogy júniusban nem külpolitikáról szavazunk. Belpolitikai értelemben is választunk: arról döntünk, hogy kik fogják a magyar érdekeket képviselni az unió parlamentjében.

„A pénzt ti osztjátok el!”

Az MSZP városi sporttagozatának szervezésében járt Kecskeméten és tartott előadást Gyurcsány Ferenc gyermek, ifjúsági és sportminiszter a Csermák Bor-és Rendezvényházban február huszadikán. Habár a miniszter beiktatásakor leszögezte, inkább gyermek és ifjúsági miniszter szeretne lenni, ez alkalommal is a sportról volt szó.

Kinek mi a felelőssége a sportban? - tette fel a kérdést rögtön az elején, hiszen, mint mondta, mindenki nagyon könnyen megtalálja a miniszteriumot, ha pénzről van szó. A felelősség osztott. Gyurcsány kiemelte, hogy az önkormányzatiság nem csak jogokkal, kötelességekkel is jár. Példaként a kecskeméti uszodát említette. Korszerűsítését a városnak kell megoldani, a miniszteriumnak marad a hat olimpiai centrum, valamint azoknak a kis közösségeknek a támogatása, amelyek erre rászorulnak. Hazánkban ugyanis hiányzik hétszáz tomaterem. A miniszter ezek pótlását tartja a legfontosabbnak. Tavasszal el indul egy program, azért, hogy minél több tomaszoba, tomaterem (kisebb csamok) felépüljön. Bács-Kiskun megyében öt fedett uszoda van, ennek kapcsán elhangzott: legalább minden tízezer lélekszám feletti településen elkelne egy.

A szabadidősportban célként fogalmazta meg a miniszter, hogy a tomatermeket hétfőigente használhassák a mozogni vágyók. „Az államnak nincs egy megveszekedett fillére sem!” - rázott helyre mindenkit Gyurcsány, aki szerint nem is tudni kell mondaní. Magyarországon több mint kétszáz sportág van, mindegyikét nem támogatja az állam. Az athéni olimpia után meghatározzák majd azt a tíz-tizenöt tradicionális és eredményes sportágat, amely emelt dotációban részesül (ezek „hozzák a könnyeket a szemekből”), és azt a másik tíz-tizenötöt, amely valamennyi pénzt kap majd az államtól. A többi nem kap.

Márciusban indul a Sport XXI. program, amely normatív támogatást ad majd a tanintézményeknek. Ahány gyermek sportol, annyszor ezer forint jár az iskoláknak. Az új sporttörvénnyel megszűnnek a hegemoniák, az előre eldöntött kérdések, csak tiszta viszonyok között lehet pénzt osztani. Az ideai megbeszélések nem érintik az olimpiai felkészülést, a diáksportot és az utánpótlásra fordítandó pénzüsségeket. És hogy ki ossza el a pénzt? Nos, ezt el kell dönteni! Gyurcsány világosan fogalmazott: a pénzt jelenleg nem az állam osztja el, hanem a Sportegyesületek Országos Szövetsége, a Nemzeti Olimpiai Bizottság valamint a Nemzeti Sportszövetség alkotta triász. Azaz „ti” - fogalmazott. A szétosztás után reklámozni a miniszteriumnál tehát értelmetlen, a többi közt ezért is szűnt meg a miniszteri keret.

Dobos Sándor

Az úszópalánták edzőjével

Gyurcsány Ferenc éppen az általános iskolások birkózó versenyére érkezett a Lánchíd utcai iskola sportsarnokába, ahol a kiosztásra váró éremkupac tetején Kovács Sándor edző és versenybíró dedikálta saját kiadású könyvét a miniszternek.

Találkozás a miniszterrel

Gyurcsány Ferencet Márfai Péter megyei, Brúszel László városi MSZP elnök és Balogh László megyei közgyűlési elnök köszöntötte érkezésekor.

Az első állomás a Petőfi Népe szerkesztősége volt. Ezt az országos hírű, testnevelés tagozatos Lánchíd utcai Általános Iskola meglátogatása követte, ahol egy testnevelés órát tekintett meg. A Diákolimpia területi döntője grundbirkózás sportágban éppen a látogatás idejére esett. A miniszter megtekintette a városi sportlétesítményeket: a sportcsarnokot, a városi uszodát és a szabadidő sportterületét. A szó szerinti munkaebéd alatt nyílt lehetőség a megyei szocialista képviselőkkel eszmecsere, amelyen közösen értékelték a kormány és a miniszterium eddigi teljesítményét. Nem titok, hogy sok javító szándékú kritikával kellett Gyurcsány Ferencnek

szembe néznie. A miniszter meglátogatta a városi televízió szerkesztőségét, majd találkozott Szécsi Gábor polgármesterrel. A látogatást a délutánra hirdetett sportforum zárta. A várakozás kettős volt, hiszen az érdeklődés Gyurcsány Ferenc személyével kapcsolatban nem „csak” a miniszternek szólt, hanem a pártpolitikusként is. Sikerként mindkét szempontból helyt állnia.

Mint a vendéglátók egyike, személyes benyomásként pedig megértettem, miért támadják oly sokan az ellenzék soraiból a minisztert. Nagyon felkészült, jó humorú ember, aki „veszélyes” politikai ellenfél. Szerencsére Kecskemét vezetői nem ellenfélként, hanem partnereként kezelték, és ez kölcsönös volt. Lehet így is politizálni.

Adamik Zoltán
az MSZP városi alelnöke

Fórum moziavatás után

Kiskunfőlegyházára invitálta a megyei és városi vezetés az érdeklődőket, köztük a megyei kulturális intézmények vezetőit is, akik kíváncsiak voltak Hiller István kulturális miniszter - egyben MSZP alelnök - fórumára, melyet dr. Garai István országgyűlési képviselő vezetett. Ezt megelőzően a miniszter átadta a tizenhat millió forintért felújított kilencven éves főlegyházi mozi új termét.

A mintegy másfél száz érdeklődő a miniszter informatív felvezetője után színvonalas vitában kapott választ kérdéseire. Sok minden szóba került. Hiller István a köznevelődést fontos közösség- és így demokráciaformáló tevékenységnek nevezi. Az ok-

tatást érintve prioritásnak tartja a hagyományok megőrzését és a biztonságát, hiszen nem lehet négyévente mindent felborítani. Vannak olyan értékek, amelyek kötelező voltát nem lehet megkérdőjelezni, hiszen például Arany János „Walesi bárdok” című verse nemcsak memoriter, hanem gondolkodásra késztet, tartást ad és identitásra is nevel. Szólt a baloldal és az MSZP törekvéseiről is. A korszerű magyar szociáldemokrácia a régi plakátok vörös porlyós embe-
rének helyén a bértől és fizetésből élőket tudja, az ő gondjaikkal kiemelten foglalkozik. Érdeklődéssel figyeli ugyanakkor, hogy akik pár éve még József Attilát „bolsevik” költőnek tartották, most töl-

idéznek, ha a munka fogalmáról van szó. Törekvése - és ebben mint a párt programbizottságának vezetője kitüntetett szerepet játszik -, hogy az új magyar baloldalt és a szociáldemokrácia pártját egyszerre jellemezze a pezsgés és a tűz, de az összetartás is. Kérdésre elmondta, hogy a vele jó viszonyban lévő Gyurcsány Ferencel is gyakran konzultál, mert hasonló a gondolkodásmódjuk. A kormány tevékenységéről szólva kifejtette, hogy végre a kormányfő is tematizálja a közbeszédet. Ha van világos kormánypolitika, akkor nem kell külön agrár-, oktatás-, kulturális- vagy gazdaságpolitikáról gondolkodni, mert ezek összefüggő egészet képeznek.

Minél kevesebb „vámszedéssel”

Aktuális politikai kérdésekről tárgyalt a szocialisták kecskeméti szervezetének vezetőivel, ezt követően újságírókkal, majd a helyi tagokkal találkozott nemrégiben Szekeres Imre, politikai államtitkár, az MSZP alelnöke Kecskeméten.

A szocialista párt fordulóponton van - hangsúlyozta a sajtótájékoztató az alelnök. Magyarországon az elmúlt tizenhárom év alatt kialakult a működőképes piacgazdaság, a demokratikus jogállam, és hamarosan tagjai leszünk az Európai Uniónak. Az MSZP mindezen folyamatoknak tevékeny részese volt, és teljesítette azt a feladatot, amit maga elé tűzött. Az EU-ba történő belépés után azonban új kihívásokkal kell szembe nézni, s emellé társul még egy belső kényszer is a továbblépésre, vélekedett.

Mint mondta, a következő évek legfontosabb feladata, hogy a kormány összhangba hozza a gazdaság fejlesztését a jóléti intézkedésekkel. Ezzel a problémával az MSZP nem egyedül küzd, minden szociáldemokrata párt illetve kormány ezzel néz szembe Európában. Szekeres Imre szerint a versenyképesség javításának kulcskérdése az innováció és az infrastruktúra fejlesztése. Kérdés, hogy a költségvetési megkötések közepette hogyan lehet ezt minél kevesebb „vámszedéssel” megvalósítani. Az állam működésének átalakítását, a központi kiadások szűkítését és a jegybanksi alapkamat csökkentését az MSZP alelnöke elengedhetetlen feltételeknek nevezte.

A szocialisták a méltányos, igazságos és hatékony szociálpolitikát négy alapelv, a munkaöztönzés, a gyermekétmozgatórendszer, a szociális minimum és a prevenció elvei mentén kívánják kialakítani. A kormány májusban foglalkozik majd a szociálpolitika, ezt követően pedig a foglalkoztatás-öztönzési rendszer átalakításával, mondta az államtitkár.

A Köztér kérdésére, hogy az infrastruktúra fejlesztése konkrétan mit jelent az autópályák építésén kívül, Szekeres Imre úgy válaszolt: egyetért, hogy autópályát csak mértékkel szabad építeni. A közlekedés jelentős részét a kétszámjegyű utak „viszik”, ezeket kell megerősíteni, valamint megépíteni a városokat elkerülő gyűrűket és félgyűrűket. A vasútfejlesztés ugyancsak beletartozik a körbe, annál is inkább, mert ezt az unió is támogatja. Ugyanakkor a kormány programjában elsőbbséget élvez három autópálya. Az M3, M5 és M7 kiépítése a határokig annyira elviszi a rendelkezésre álló pénz nagy részét, hogy az alsóbbrendű utak csak a következő hullámban kerülhetnek sorra.

m.

LIBERÁLIS KLUB. Március 25-én este 7 órakor Csillag István gazdasági- és közlekedési miniszter lesz az Aranyhomok Szállóban a „Szabad egy vacsorára?” sorozat keretében a Liberális Klub következő vendége. A szervező, Mózes Andrea tájékoztatott bennünket a további tervekről is. A közeljövőben várhatjuk még Kecskemétre Göncz Árpádot, Párizsból Fejtő Ferencet (6 több napos ismerkedésre is szívesen maradna nálunk) és Dessewffy Tibor politológust. Itt említjük meg, hogy március 10-én Kecskemétre látogat Demszky Gábor budapesti főpolgármester, aki vélhetően találkozik Szécsi Gábor polgármesterrel is.

REFORMMŰHELY. A rendszerváltás folyamatára ható, fontos társadalmi-politikai esemény volt 15 évvel ezelőtt, 1989. április 14-én a kecskeméti Reformműhely tanácskozás, valamint a vele párhuzamosan szervezett első országos reformkörüli összejövetel. Ennek évfordulóján, április 16-17-én Kecskeméten, illetve Budapesten, a Reformkörök Alapítvány „Mérleg és jövőkép” címmel konferenciát szervez.

A kecskeméti fórumra április 16-án délután a Tudomány és Technika Házában kerül sor. Meghívottak és a vita résztvevői, valamint a szervezők is, elsősorban az akkor is itt lévő. Köszöntőt, referátumokat, illetve egyes témákat felvezető bevezető előadásokat tartanak - többek között - Nyers Részó, Pozsgay Imre, Szili Katalin, Tabajdi Csaba, Lengyel László, Gazsó Ferenc, Balogh András.

eCsepeli György és az eifjúság az elfjúsági Otthon eTeázójában

Kecskeméti főiskolások, nevezetesen a helyi „eMagyarország Klub” és annak vezetője, Molnár Norbert harmadéves tanítóképzős hallgató meghívására látogatott Kecskemétre Csepeli György, informatikai- és hírközlési miniszterhelyettes politikai államtitkár.

Az Ifjúsági Házban megtartott fórumán beszélt arról, hogy szakterületét érintően milyen helyzetben várja Magyarországot az EU-csatlakozást. A háztartások egyharmadában van számítógép, viszonylag magas a széles sávú hozzáférés aránya, és Közép-Európában a Sulinet-programmal a száz diákra jutó 14,4 számítógéppel a legjobb helyen állunk. Kiemelte, hogy a nemzeti digitális adattáron keresztül hogyan tudjuk majd közkinccsá tenni nemzeti kultúránk értékeit, amely rendkívül fontos identitásunk megőrzése érdekében. Miután csak a nemzet egy része lesz az EU tagja, ezért a kormányzat nagy fontosságot tulajdonít a határon túli magyarsággal való in-

formatikai kapcsolatoknak is. Ennek egyik első lépése, hogy a magyar állam a marosvásárhelyi Teleki Tékában a teljes Bolyai-hagyatékot digitálisan hozzáférhetővé teszi. Ezen kívül a kormány kiemelten fontosnak tartja, hogy a közigazgatásban az állampolgárok a számítástechnika révén kényelmesebben intézhessék ügyeiket, valamint ezáltal az oktatásban és az egészségügyben is jobb ellátáshoz jussanak. (Ma például a tízmilliók országában még tizenhárom millió TAJ-kártya „üzemel” a rendszer hibái miatt, és nem tudjuk, hogy igazán hányan tanulnak a felsőoktatásban.) Nem vagyunk tehát az élvonalban, de nem is reménytelen a helyzetünk. Megítélése szerint, amiben már nagyon jók vagyunk, azok a következő fogalmakkal jellemezhetők: szalmaláng, széthúzás, patópáloskodás, sültgalambvárás. (Megjegyzés: az államtitkár civilben szociálpszichológus.)

k. gy.

Amit a drámapedagógiáról érdemes tudni

Szerencsére egyre többet és egyre többször hallunk a drámapedagógiáról. Az is szerencse, hogy egyre többen érdeklődnek iránta, s még nagyobb szerencse, hogy egyre több eredményt és sikerményt jelent alkalmazása a tanárok és diákok körében.

A pedagógiában a drámajáték egy roppant bonyolult, összetett nevelési módszer, ugyanakkor - más megközelítésből - nagyon egyszerűen is megfogalmazható a jelentése. Mivel most nem az a célom, hogy az igen tekintélyes, tudományos szintű szakirodalmat ismertessem, így nézzük az egyszerűbb megközelítést.

A drámajáték olyan játékos emberi megnyilvánulás, melynek során a személyiségformálás és a kapcsolatteremtés tanulása a cél. Ez a tevékenység valósul meg a „drámán” keresztül. A dráma szó a köztudatban főleg színházi ill. irodalmi tartalmat hordozó fogalom, pedig gyökereiben őrzí az ógörög tenni, cselekedni igét. Mi drámapedagógusok azt valljuk, hogy nevelési céljainkat az aktív cselekvéssel, a „saját bőrön” megtapasztalt élmények segítségével érjük el.

A dráma eszközeivel való nevelés nemcsak a színjátszó csoportok munkáját segíti, hanem a nevelőmunka minden területén jól használható, hiszen minden iskola és minden tanár nevelési céljai között szerepel, hogy az egész személyiséget fejlessze: hasson az érzelmekre, értelemre, a fizikumra és a jellem egészére, és ezeket harmonikusan és differenciáltan fejlessze.

A drámajáték nincs életkorhoz kötve. A játékok jól alkalmazhatók az óvodás korú gyerekektől kezdve akár a nyugdíjas korosztályig egyaránt. Természetesen a foglalkozást vezetőnek ismernie kell az életkori sajátosságokat, s e szerint tervezni és elgondolni. S ha már itt járunk, feltétlenül meg kell jegyezni, hogy a drámajáték nem csodaszép! Szakmai felkészültség, nevelési tapasztalat és emberi hitel nélkül semmire sem megyünk vele. Ezt azért fontos tudni, mert egyre több kiadvány, módszertani könyvecske jelenik meg a drámapedagógiából egyesített játékok gyűjteményével, melyeket sokan használnak arra, hogy néha színesebbé tegyék az óráikat, vagy unaloműzés céljából „játsszanak egy jót”. Ez is jó dolog, de ez még nem drámapedagógia! Vigyáznunk kell az ilyen szakácskönyvszerű receptek alkalmazásával! Nem biztos, hogy „ehető” lesz az így készített „sütemény”. Sok tapasztalat, szakmai tudás és gyakorlat teszi a mestert. Hozzá kell még tenni a saját egyéniségünket, ízlésünket, emberi hitelünket. Csak így sikerülhet! Aki eleve megfáradtan, ajkbiggyesztes olvas ezekről a lehetőségekről, az hozzá se fogjon alkalmazni!

S most egy kicsit magamról. A Katona József Gimnázium egykori diákja és jelenlegi tanára vagyok, könyvtáros - és magyartanárként, valamint drámapedagógusként dolgozom iskolámban. Már több mint 15 éve tanulom és gyakorlom a drámapedagógiát. Elvégeztem több tanfolyamot, és a Színházművészeti Egyetemen is megszereztem a drámatanári diplomát, de még nem tudok eleget. Köszönettel tartozom sok kedves és kiváló szakembereknek, amiért segítettek megtanulni, izelgetni a drámapedagógiát. Elsősorban Kovács Andrásné és Gabnai Katalint tartom mesteremnek és példaképemnek.

A mindennapi munkában sok örömet és megújulást nyújt a dráma. Elsősorban a színjátszó csoportjaim munkájában alkalmazom, valamint a jövő évtől szerény lehetőséggel lesz a tízedik évfolyamon heti egy órában tanítani a drámát. (Megjegyzem: 35 fős osztályban heti egy órában! Nehéz lesz!)

Tapasztalataim alapján merem állítani, hogy a közösségépítésben, az ön- és társismeret gazdagításában, a kreatív gondolkodás fejlesztésében, a közönség előtt való szereplés magabiztosságának kialakításában, a szép és kifejező beszédre nevelés terén jó eredményeket lehet elérni a rendszeres és kitartó munkával. Csoportjaimba a gyerekeket nem válogatom, bárki jöhet, aki szeretne „játsszani”. Persze a produkciók létrehozása során már azokkal foglalkozom jobban, akik a színjátszásban, előadóművészetben tehetségesebbek társaiknál. Országos versenyeken csak így lehet eredményesen szerepelni és a gyermekeket sikerélményhez juttatni. Mégsem a versenyeket tartom fontosnak, hanem az együttjátszás során megszülető örömeiket! Ez egy adok-kapok játék, s emberi dolog, hogy adni és kapni is boldogság.

Ne felejtünk el játszani, hiszen Kosztolányi Dezső szavaival élve: „A játék ... gyönyörű, csodaszép és csodajó ...”

Sárosiné Orbán Edit, tanár

UJJGYAKORLATOK

A Tavaszi Fesztiválon, a MOZAIK filmnapok keretében Szárnypróbálgatások című programjával mutatkozik be az Ifjúsági Otthon animációs műhelye. Új filmjüket, melynek címe ...Füled érjen bokáig!, az Otthon moziban vetítik március 21-én vasárnap 16 órakor. Az érdeklődők ez alkalommal láthatják a gyerekek korábbi - Ujjgyakorlatok 2002 - című filmjét is, valamint kiállítás és műhelymunka révén ismerkedhetnek a csoport munkájával

Szoboszlai Péter kezdeményezése valószínűleg egyedülálló az országban. 1998-ban alapított rajzfilmszakkörében eddig hatvan-hetven gyerek ismerkedhet meg a különféle animációs technikákkal, a rajzfilmkészítés titkaival. A szakkör belső munkájáról, eredményeiről, a mozgóképtechnika alkalmazásának távlati kérdéseiről kérdezem a nemzetközi téren is magas szinten elismert, Balázs Béla - díjas rajzfilmrendezőt.

- Ez a rajzfilmszakkör valójában már hat éve kezdődött, bár maga az elnevezés sem pontos, mert a rajzfilm csak egy ága az animációs mozgókép műfajának. Két évig mint szabadiskola működöttünk egy bérelt teremben, s csak 2000-től vagyunk az Ifjúsági Otthonban. Itt, azon túl, hogy befogadtak bennünket, kényelmes elhelyezést, termet kaptunk, megkapjuk azt a szellemi, erkölcsi támogatást is, ami a szakkör hosszú távú működésére ad reményt. Az anyagi, és főleg a technikai feltételeink javulása viszont még várat magára. Jelenleg egy működőképessége határára álló Amiga számítógép segíti a munkánkat, aminek a cseréje már régóta indokolt. Bízom abban, hogy az Ifjúsági Otthonnal együttműködve sikerül erre is valamilyen megoldást találni még ebben az évben.

- Az esztétikai ítéletalkotásban már elfogadott nézet, hogy nem biztos, hogy a „jól rajzolás” feltétele a későbbi művészeti válságnak. Kik jelentkeznek ebbe a szakkörbe?

- Én a szakkört úgy hirdetem már a kezdetektől, hogy a jelentkezőnek elsősorban a fantáziájára van szükség, a rajzolási készség, a rajztudás másodlagos, persze nem akadály. Az, hogy a gyerekek milyen módon kerülnek a szakkörbe, s mi az, ami hosszú időn át itt tartja őket, számomra is rejtély. Erre talán ok tudnának válaszolni. De tény, hogy több olyan tanítványm van, aki már negyedik éve jön vissza, s valószínűleg megelégedéssel egyre magasabb szinten. Ez nagyon jó érzés. A szakkört a kezdetektől úgy képzeltem, mint egy nagy játszótérre; beülünk a homokozóba, ahol mindenki megépítheti a maga világát és ebben senki nem akadályozza meg, a munkájába senki nem szólhat bele. Érdekes, hogy ez a módszer egy az egyben bejött, működik. Az idejárom már az első perctől kezdve folyamatosan építik a maguk képi világát, úgy, hogy ennek a nyelvét még nem is értik igazából, mert soha nem tanulták - mégis beszélnek, alkalmazkodik. Ez egy újabb rejtély... Ezt a tanulási folyamatot igazolják talán a 2002-ben készült 13 perces rövidfilmünk is, az UJJGYAKORLATOK 2000-2002, mely bemutatja a szakkört, a gyerekek munkáját a legegyszerűbb kísérletektől kezdve a már bonyolultabb animációig.

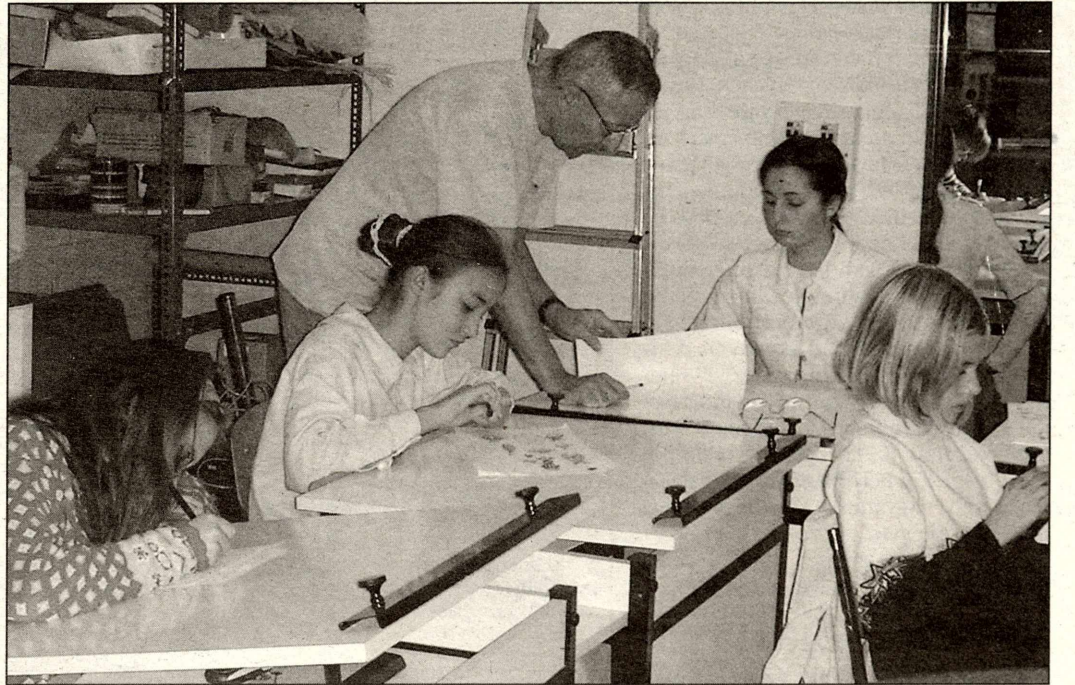
- A mai embert, s főleg a gyerekeket rengeteg vizuális hatás éri. Környezetünk tele van mozgóképpel, még hozzá eléggé agresszív mozgóképpel. Ez hogyan értékeli?

- Van némi ok az aggodalomra. A mai gyerekek élvezik az ezzel járó előnyöket, szinte lubickolnak a mozgóképes világ partatlan lehetőségeiben, ugyanakkor védtelenek is a mozgóképi behatásokkal szemben, amit összességében értékelve inkább negatívnak, mint pozitívnak tartok. A vizuális benyomásoknak hallatlanul nagy ereje van az emberre, s ezt a mai média maximálisan ki is használja. Pontosítok, nem csak ma, hanem amióta csak mozgókép van, márpedig már az ősember korától van, ezt mindig ki is használták.

- Azt mondja, az ősembertől számíthatjuk a mozgókép kezdetét?

- Ez csak egy teória. Gondoljon csak arra, hogy ott van a barlang falán egy rajz, egy ábra, amit a lobogó tűz megvilágít. Ez az ábra, mondjuk egy állat képe, a lobogó tűz fényében olyan, mintha mozogna. Ha pedig a tűz és a kép közé képzelünk egy mozgó-táncoló emberi alakot is, akinek az árnyéka rávetül a falra, az állat képére, akkor valamiféle közös mozgásillúzió jön létre a falra festett kép és az emberi árnyék között. Ez talán maga volt a varázslat.

De ennek akkor még valamilyen funkciója volt. Ma

a mozgóképi hatások sok esetben funkció nélküliek vagy rejtett, negatív funkcióval bombázzák az embereket, s a még védtelenebb gyerekeket. Mi, felnőttek, jobban szelektálunk. Ok még nem. Ok korlátlan befogadók. A vizuális benyomások nagy része azon kívül, hogy agresszív, otromba is. Ízléstelen, értéktelen nem csak művészi szempontból, de nagy általánosságban is üres, minőség nélküli. Aminek viszont örülök, hogy ezeknek a leképzése a gyerekekben, a gyerekek munkáiban mégsem tükröződik teljesen. A maguk által teremtett világ nem hasonlít erre a világra. Ami viszont letagadhatatlan és nehéz tenni ellene: filmjeikben, kis epizódjaikban megjelenik a látott filmek feldolgozatlan szellemisége, a gyilkosság, a pusztítás, a megsemmisítés motívuma. Bizton mondhatom, hogy ezt nem tölem tanulják, vélhetően nem is a családban, egyszerűen csak látják nap mint nap a tévében, a videójátékokon. A mostanában látott dolgok sokkal inkább szólnak valaminek a megsemmisítéséről, mint a létrehozásáról, megteremtéséről. Ez olyan tény, amivel én nem tudok mit kezdeni. Nem tilthatom meg az erőszak ábrázolását. Értelmetlen lenne éppoly erőszakos kiülső ráhatással émi el azt, hogy a pusztítás ne jelenjen meg a gyerekmunkákban. Én legfeljebb műfajilag vagy technikailag tudom helyretenni ezeket a dolgokat.

- Igaza lehet annak a pszichológusnak, aki azt mondja, hogy ily módon le is vezeti a gyerek az agresszív ösztöneit, vagy ellenkezőleg: megerősödik benne ez a mentalitás?

- Nem tudom. Az biztos, hogy az animációs munkával, ezzel a bonyolult agyi és kézi munkával valamint „kibeszélnék” magukból. Már nem elfojtottan, álmaikban viaskodnak a félelmekkel. De hogy mi van tovább, mi lesz tovább, azt nem tudom. Az, hogy a mai gyerekek nem igazán gondolkodnak építő-teremtő sablonokban, valahol a mi hibánk. Az őket nevelő felnőttek hibája. Talán nem is várhatjuk el egy tizenéves gyerektől, hogy építő jellegűen gondolkodjon, amikor mindent készen adunk a kezébe. Ráadásul nagyon sok dolgot igen rossz minőségben.

Úgy veszem észre, hogy nagyon alacsony szintű az eszközhasználat kedvük, készségük. Márpedig az eszközhasználat elengedhetetlen része az építésnek, az alkotásnak. Nálam itt a szakkörben van kalapács, van lyukasztó és még sorolhatnám, hányféle eszköz. Külön meg kellett tanítanom őket ezek használatára. De ennél többet nem tehetek. Az én gyerekkoromban mi ezekkel a szerszámokkal együtt éltünk. Az emberi fejlődésben ezek a „megcsinálom dolgok” sokáig egymásra épültek. A mesterségek egy nagyobb egész működésének láncszemei voltak. Ma már ezek az összefüggések nem láthatóak világosan. Gondolkodásunk leegyszerűsödött, minimalizálódott a „meg tudom venni vagy nem tudom megvenni”- sablonokra.

- Mennyire tudja formálni a gyermeki gondolkodást egy ilyen alkotó jellegű közösség?

- Maga az „alkotás” nagyon. És talán a közösség is. Úgy veszem észre, hogy úgy jönnek ide, mint egy szigetre. Egy pihentető szigetre, ahol teljesen magukat adhatják. Nekem nincsenek különleges elvárásaim. Az én elvárásaim ott kezdődnek, hogy ha már valaki valamit csinál, azt jól csinálja, az általa elérhető legmagasabb színvonalon. Én erre vigyázok, ezt figyelem, és ezt senki nem utasítja vissza. Teljesen szabadok abban, hogy mit csinálnak, milyen témát, technikát vá-

lasztanak, de a kivitelezésben el kell, hogy fogadják, és el is fogadják az én ellenőrzésemet, szakmai jellegű tanácsaimat.

- Általában milyen témát dolgoznak fel a gyerekek?

Legtöbbször valamilyen rövid kis mesét találnak ki. Például az egyik kislány története négy lovas és egy óriás küzdelme - három-négy egymáshoz nagyon jól illeszkedő jelenetben. Bencének érdekes, apokaliptikus látomásai vannak. Évek óta ezeken dolgozik. Másvalaki egy virág felnevelését és egy méhecske találkozásait építi fel képről képre. És így tovább...

- Milyen technikákat alkalmaznak?

- A legegyszerűbb a homokot animálni. Mindenki, már az első találkozáskor kipróbálja, s átéli, amint az általa elmozdított, átalakított anyag a monitor képernyőjén megmozdul, életre kel. Hasonlóképpen lehet dolgozni agyaggal, gyurmával is. A rajzolt animációnak az a hátránya, hogy nagyon sok munkával jár, nem gyors technika. A sok rajzolás elkerülésére a gyerekek kialakítottak maguknak egy sajátos technikát, amit talán a lappörgetős játékokhoz tudnék hasonlítani. Van még a papírkivágásos technika, amikor a papírfigurák végtagjai csuklókkal kapcsolódnak össze, így keze, lába, feje, mindene mozogni tud. Ezzel a technikával ügyes táncoló figurák jöttek létre, ahol együtt mozog fiú és lány, esetleg vívó gladiátorok, robotok, úrlények, vagy maga Godzilla.

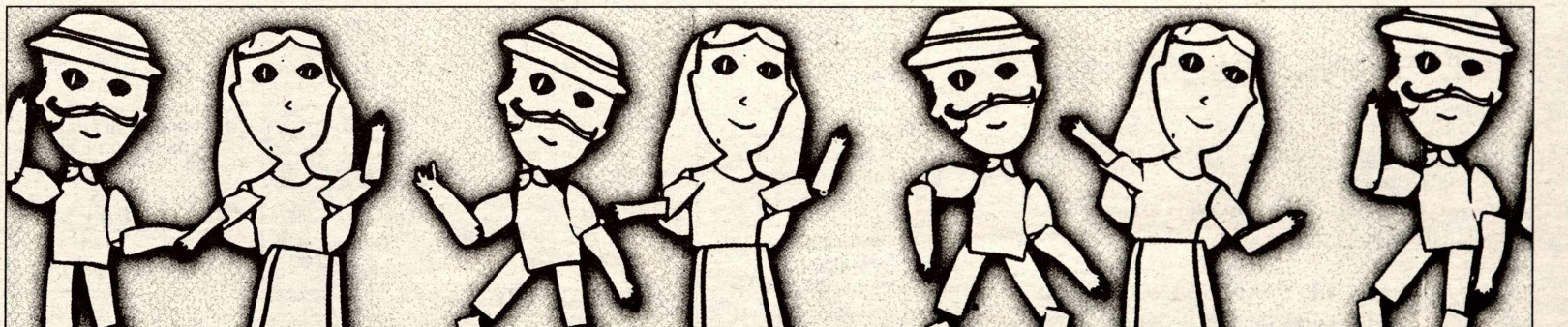
- Úgy láttam, hogy vannak, akik egyedül, vannak, akik párban vagy akár hármasan is dolgoznak egy munkán.

- Ennek nagyon örülök, mert eleinte inkább egyedül dolgozott mindenki. A közös munkára főleg az idei nyári tábor volt jó hatással. A Magyar Mozgókép Alapítvány pályázati támogatásával - hozzátesszem még így is nagyon szűk költségvetés keretében - elkezdünk a gyerekekkel „Boldog szülinapot” munkacím-mel egy közös filmet készíteni. A forgatás egy része a szabadban, a filmstúdió szép kertjében történt, ahol különféle eszközök felhasználásával kipróbáltuk a pixillációnak nevezett animációs technikát is. A gyerekek nem csak tárgyakat, hanem egymást is, mint tárgyakat, mozgathatták. Ez a vidám két hét összehozta az „alkotókat”. De az egyedül tevékenykedő gyerekek sem dolgozik kirekesztettségben, hiszen elkészült munkájukat mindig idehozza, megbeszéljük, esetleg korrigáljuk. Általában nem kell nagy dolgokat megváltoztatni, legfeljebb az animáció belső ritmusát: „Itt vegyél ki egy képet, ott nyújtsd meg a mozdulatot!”. Az elkészített formát ritkán bántjuk, inkább az idővel játszunk. S ha az alkotó úgy érzi, hogy kész a „MŰ”, akkor azt megmutatjuk a többieknek is.

- Hogyan tovább?

- Szeretném, ha a szakkör mindenkorai tagjai későbbi életük során értői, értő befogadói lennének ennek a műfajnak. Vannak olyanok, akik kezdetől dolgoznak a szakkörben, így pontosan nyomon követhető a fejlődésük. Én viszont nem tudok szakmát adni a kezükbe, legfeljebb egy életre megszerettetni velük ezt a furcsa művészetet. Tény, hogy van, aki a középiskolát már ennek az érdeklődésnek a jegyében választotta meg, s olyan is van, aki már a főiskolai tanulmányait szeretné az animációsfilm jegyében elkezdni. Ami engem illet, igyekszem mindehhez a lehető legtöbb segítséget megadni az idejárom gyerekeknek.

Kada Erika

Motorhiba volt

A tavaly november 13-án, a Tiszántúlon lezuhant JAK-52-es kiképző repülőgép nagy valószínűséggel a motor túlzott lehűlése és porlasztójának eljégesedése miatt szenvedett balesetet - áll a Magyar Honvédség sajtóközleményében, amelyet a katasztrófát vizsgáló bizottság jelentése alapján adott ki. Mint ismeretes, a gépen két fő is tartózkodott, és a jármű kigyulladását követően mindketten életüket veszítették. Az egyik szerencsétlenül járt pilóta Lanecker József ezredes, a kecskeméti Szentgyörgyi Dezső Repülőbázis törzsfőnöke, a másik elhunyt pedig Szász Gábor őrnagy, a szolnoki JAK-52-es kiképző repülőszázad tisztje volt. A hivatalos vélemény szerint a vészhelyzetet legnagyobb részt a kedvezőtlen időjárási körülmények (hőmérséklet és páratartalom) okozhatták. A kényszerleszállás pedig a megfelelő hely hiányában kiválasztott terep nagyszámú akadályai miatt nem sikerült.

V. K.

A szociális kérdésekről

A Kecskeméti működő szociális civil kerekasztal szervezetei megállapodtak abban, hogy a szociális problémák jelzésére és fogadására kialakított ügyeleti rendszert a Magyar Máltai Szeretetszolgálat információs irodájában folytatják (Kecskemét, Hoffmann J. 11.). Az ügyeletet egy-egy civil szervezet képviselője látja el minden héten kedden 16 - 17 óráig.

Március 16-án Szilvási László az értelmi fogyatékosokkal kapcsolatos kérdésekre válaszol. Március 23-án dr. Erdélyi Rita a pszichés rehabilitációról és foglalkoztatásról várja a kérdéseket.

Személyesen vagy telefonon várják az ügyfeleket, bárkit, akinek szociális jellegű észrevétele, panasza, elintézetlen ügye, vagy bármilyen kérése, javaslata van szociális ügyekkel kapcsolatban.

Személyesen a Kecskemét Hoffmann J. 11. alatt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat épületében, telefonon a következő számon: 76/505-816,

faxon : 76/505-816 E-mail-ben is fogadják a jelzéseket: kmetcivm@axelero.hu

Rigóné Kiss Éva
Máltai Szeretetszolgálat
Kecskeméti Szervezete
mailto:kmetcivm@axelero.hu

Nyitott tenyér

Egyszer, még gyermekkoromban nagyanyám öleltem ütem. Kérdezte, hogy megmutassa-e, hol lakik a boldogság? Hol? - kérdeztem én. Hát, itt a markomban! Csak nem tud kijönni, mert össze vannak zárva az ujjaim. Nyitogasd őket és én sorolom, mi kell hozzá. Jó, mondtam én. Először hüvelykujját nyitottam ki. Ez az egészség, kislány. A következő a mutatóujja: ez meg a béke. Így sorban a többi, jött a meleg étel, a meleg ruha, a meleg szoba. A végén mutatta kérges, nyitott tenyerét. Ha ez mind megvan, túl nagy baj nem lehet...

Akinek nyitott a tenyere, gondoljon azokra, akiknek ebből kevés, vagy semmi nem jutott. Milyen rossz beteg, rokkantan élni! Veszekedés, perpatvar zaját hallgatni! Meltatlan ázni, fázni, fedél nélkül élni. Milyen rossz átázott, vékony cipőben járni. Akinek mindene megvan, gondoljon azokra, akiknek másképp sikerült az életük.

Próbáljuk megnyitni a szeretet ujjait. Minél több nyitott tenyeret látunk, annyi boldog ember él körülöttünk, s mi is sokkal boldogabbak leszünk...

Zentai Ferenc

ÉLETVONAL 06 80 204 084

- Ha megtudta, hogy rákbeteg,
- ha egy beszélgetésre van szüksége a gyógyuláshoz,
- ha már elege van az egészségből,
- ha nem bírja nézni hozzátartozója szenvedését,
- ha kiderült, hogy már remény sincs,

HÍVJA AZ ÉLETVONALAT! INGYENES!
Minden munkanapon, 9-17 óráig

Dán kerámikusok bemutatkozása

Dán kerámiaművészet címmel, nagy közönségérdekkel és mellett nyitotta meg Hans Michael Kofoed-Hansen, a rövid hivatali ideje alatt már harmadszor Kecskemétre látogató budapesti dán nagykövét és Alföldi Albert megyei közgyűlési alelnök azt a gyűjteményes kiállítást,

amelyet a közelmúltban több ezren tekintettek meg a Budapest Galériában is. Köszöntőt mondott még Erling Oestergaard, a Dán Kulturális Intézet új igazgatója, és Probstner János, a házigazda Nemzetközi Kerámia Stúdió vezetője.

A LAKITELEKI NÉPFŐISKOLÁN március elején egész napos konferencián vitatták meg az agrárgazdaság helyzetét és az uniós kilátásokat. Nagysikerű előadást tartott Ángyán József professzor, a Nemzeti Agrár-könyezetvédelmi Program kidolgozója.

Díjazottak

A Közgyűlés által odaítélt 2004. évi Mathiász János - díjat idén ketten kapták meg.

Dr. Magyar Károly, aki 1968-ban a Parasztfőiskolán megszervezője volt a máig is működő szakmai állomáshoz. Jelentős szerepe volt Kecskemét környékén számos szőlő- és gyümölcsfeldolgozó megvalósításában a termőhelyek és az egyes fajták minőségében. Egyszerre volt a hagyományok és a korszerű eljárások szakértője. Gyakorlati és tudományos munkája tette méltóvá a kitüntetésre.

Dr. Mikulás József, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, címzetes főiskolai tanár. Budapesti és berlini egyetemi évek után a megyei növényvédelmi állomásra került. Több szakmai állomás után 1981. óta a Szőlészeti- és Borászati Kutató Intézet növényvédelmi osztályvezetője. Ezen a területen jelentős oktató és publikációs tevékenységet is végzett kutató munkája mellett. Több fontos szakmai szervezet vezető testületének is tagja.

Vízszámlafizetés részletre is

2004. februártól változik a vízmérők leolvasási és díjszámlázási rendszere. A jövőben négyhavonta kerül sor a mérőórák leolvasására, a köztes időszakban havi részszámlákat és vele együtt postai befizető csekket kapnak a fogyasztók. Természetesen a számlák folyószámláról is kiegyenlíthetők. A bevezetés idején jelentkező esetleges nagyobb összegű befizetések terheit enyhítendő, a cég részletfizetéshez is hozzájárul. Amennyiben bármilyen kérdés merül fel, akár az egyéni, akár társasházi vagy más fogyasztók részéről, úgy telefonon is készségesen áll a cég ügyfélszolgálatára rendelkezésre. (Izsáki út 13.) Telefon: 76/511-531 vagy 06 80 211- 141. A cég megkezdte annak a közérthető tájékoztató füzetnek a nagyobb fogyasztókhoz történő eljuttatását, amelyben a cég vízszerelési tevékenységével kapcsolatos valamennyi fontos tudnivalót és adatot megtalálnak.

A korábbi évek szokásainak megfelelően idén is több mint ezer diákot várnak „A víz világnapja” (március 21.) keretében a BACSVÍZ Izsáki úti központi telepére. Ugyancsak nyílt nap lesz áprilisban a szennyvíztelepen „A föld napja” alkalmából.

Páger Antal titkai

Ha kíváncsi arra, hogy vannak-e Páger Antal festmények Kecskeméten, s milyen szerepekben aratta legnagyobb sikereit a híres városban, ha tudni akarja, hogy miért neheztelt Kállai Miklós miniszterelnök a színészre, hogy milyen meggondolásokból és ígéretekkel tért haza az emigrációból, hallgassa meg március 26-án, pénteken délután 3 órakor a Katona József Emlékházban Heltai Nándor Páger Antal - részben kecskeméti - titkai című előadását.

A RENDEZVÉNY EGYÜTTAL A SZÍNHÁZI VILÁGNAP TISZTELGŐ KÖSZÖNTÉSE!

Esélyegyenlőség

Lévai Katalin esélyegyenlőségi miniszter március 9-én egész napos látogatásra érkezik Bács-Kiskun megyébe. Kecskeméten találkozik Balogh Lászlóval, a megyei közgyűlés elnökével, Szécsi Gábor polgármesterrel, civil szervezetek vezetőivel, pedagógusokkal. Reggeli programja a piacon kezdődik, délután találkozik az MSZP helyi nőtagozatával is. Pont délből alkalmas arra, hogy a helyi sajtó képviselői feltegyék neki kérdéseiket a esélyegyenlőség hazai és uniós jelenlegi helyzetéről, várható alakulásáról.

Ki, kitől kérjen bocsánatot?

Nyílt levélben szólította fel a megyei közgyűlés elnökét, Balogh Lászlót a Pedagógiai Intézet állásába visszahelyezett igazgatója, hogy a megyei lap első oldalán kövesse meg őt. A legutóbbi megyegyűlésen erre az elnök úgy reagált: hajlandó bocsánatot kérni, amennyiben Kohajda László is bocsánatot kér mindazoktól, akiknek jóérzését megbántotta a botrányt okozó, pornó felvételeket tartalmazó intézeti kiadvánnyal.

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete tavaly márciusban egy, az intézmény tevékenységét bemutató

CD-lemezt küldött szét több száz óvodának és iskolának. A lemezre öt pornóképet felkerült. A fenntartó vizsgálatot indított az ügyben, és visszavonta az igazgató vezetői megbízását. Kohajda László munkaügyi bírósághoz fordult. Ezek után hol visszahelyezték, hol újból leváltották, aszerint, hogy állt éppen a per. Végül a bíróság jogerősen Kohajda László javára döntött: az ítélet szerint a megyei közgyűlés jogellenesen vonta vissza igazgatói megbízását. Egyúttal a vezetői pótlék visszamenőleges megfizetésére is kötelezte a munkáltatót.

A közgyűlés elnöke szerint a munkaügyi perben a bíróság „magát a cselekményt”

nem vizsgálta, eljárási szabálysértés miatt tartotta jogellenesnek a vezetői megbízás visszavonását. Mint Balogh László mondta: a megyei önkormányzat a joggyakorlatnak és a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően járt el. A bíróság viszont másként döntött.

Arra a fideszes felvetésre, hogy vajon most átszervezés címén akarnak-e megválni Kohajdától, azt felelte: az átszervezés már az előző önkormányzati ciklusban is napirenden szerepelt (akkor jobboldali többségű volt az önkormányzat), de azóta nem foglalkoztak vele.

má

Hirdetését megjelentetheti a

Köztér-ben!

Kecskemét, pf.: 483
tel-fax: 76/410 260

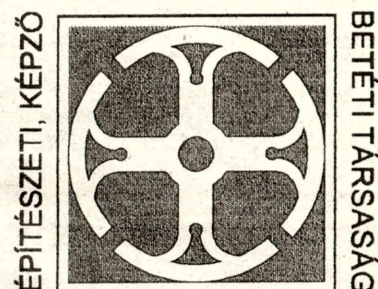
TÖRIK? REPED?
AUTÓÜVEG
ELADÁS, BESZERELÉS, GRAVÍROZÁS,
SZEMÉLY- ÉS TEHERGEPKOSKIBA,
SZELVÉDOJAVÍTÁS, FÉNYSZOROK,
TETOABLAKOK.
6000 KECSKEMÉT, CEGLEDI ÚT 38.

SZERVIZ ÉS ÜZLET

76/485-720

30/9435-411

ÉS IPARMŰVÉSZETI

B4. STÚDIÓ BT

Grafika, szobrászat, arcu-
lat és látványtervezés,
építészeti tervezés.
Címerek, cégérek, emblémák, plaketek tervezése és kivitelezése.
Tűzománok, plasztikák, külső-belső-
tér, építészeti alkalmazása.
Rajzos városképek készítése.
6000 Kecskemét Erdő u. 18.

Balanyi Stúdió

telefon és fax: 76/494-545
Mobil: 20/3389 911

Lapunkat keresse a közintézményekben, valamint megrendelheti a szerkesztőség címén, telefonján.

AUTÓGÁZTÖLTŐ állomás

a régi 5-ös úton
az Aranyhegyi Csárdával szemben

07-19 óráig

várják az autósokat
hétfőtől szombatig!

Köztér

Kecskeméti és Duna-Tisza közeli közéleti lap

Alapította:
Kerényi György

A szerkesztőség címe:
6000 Kecskemét, Ceglédi út 38.

Pf.: 483
tel-fax: 76/410 260, 485-720
este: 76/48-23-23

E-mail:
kozter.kecskemett@axelero.hu

Főszerkesztő:

Nagy Mária

Főmunkatárs:

Magyar Ágnes, Kada Erika

Támogatónk:

Belügyminisztérium,
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat,
Kecskemét Önkormányzatának
Kulturális és Turisztikai Bizottsága,
a Büntetőeljárás Bizottsága,
Autóúveg Kft. és még többen
Kiadja a Köztér Kulturális Egyesület
Felelős kiadó: Kerényi György
ISSN 1418-9712

Nyomtatja:
Magyar Hivatalos Közlönykiadó
Lajosmizsei Nyomdája
Felelős vezető:
Borján Norbert igazgató

Táskaszám: 04-0552

INGATLANKÖZVETÍTŐ
ÉRTÉKBECSLŐ IRODA
Kmet., Széchenyi tér 14.
(Északi tér) f
Ny.: H - P: 9-18 Sz: 9 - 12
Telefon: 76/482-449
Mobil: 06/30/445-8782
www.acropolisingatlan.hu

* INGATLANKÖZVETÍTÉS

* ÉRTÉKBECSLÉS

* ALBÉRLETKÖZVETÍTÉS

* JOGI ÜGYINTÉZÉS

* HITELÜGYINTÉZÉS

A Halasi út melletti lovastanyán
boxos istállóban lótaratást vállalunk
Alap- és felsőbb szintű kiképzés
Lovaglás oktatása, lovagoltatás
Hobbilovak tartása kedvezményes áron

FLINTA-MAJOR

Helvécia-Matkó 5.
Tel.: 76/709-908 mobil: 20/54 04 227